

ЗАКОН за опазване на околната среда

Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., попр., бр. 98 от 18.10.2002 г., изм., бр. 86 от 30.09.2003 г., доп., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 74 от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., бр. 77 от 27.09.2005 г., изм., бр. 88 от 4.11.2005 г., бр. 95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., изм., бр. 82 от 10.10.2006 г., доп., бр. 99 от 8.12.2006 г., в сила от 9.01.2007 г., изм., бр. 102 от 19.12.2006 г., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 31 от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 89 от 6.11.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп., бр. 52 от 6.06.2008 г., бр. 105 от 9.12.2008 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., бр. 19 от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г., бр. 35 от 12.05.2009 г., в сила от 12.05.2009 г., изм. и доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 103 от 29.12.2009 г., бр. 46 от 18.06.2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 61 от 6.08.2010 г., бр. 35 от 3.05.2011 г., в сила от 3.05.2011 г., изм. и доп., бр. 42 от 3.06.2011 г., бр. 32 от 24.04.2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 1.07.2012 г., изм. и доп., бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., бр. 82 от 26.10.2012 г., в сила от 26.11.2012 г., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 27 от 15.03.2013 г., бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 22 от 11.03.2014 г., в сила от 11.03.2014 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., изм. и доп., бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 95 от 8.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 96 от 9.12.2015 г., в сила от 1.01.2016 г., изм. и доп., бр. 101 от 22.12.2015 г., в сила от 22.12.2015 г., доп., бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 14.10.2016 г., изм. и доп., бр. 12 от 3.02.2017 г., изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. и доп., бр. 76 от 19.09.2017 г., изм., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 53 от 26.06.2018 г., в сила от 26.06.2018 г., доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. и доп., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 1 от 3.01.2019 г., в сила от 3.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., бр. 24 от 22.03.2019 г., в сила от 1.07.2020 г. (*); Решение № 5 на Конституционния съд на РБ от 19.04.2019 г. - бр. 36 от 3.05.2019 г.; изм., бр. 79 от 8.10.2019 г., в сила от 8.10.2019 г., бр. 81 от 15.10.2019 г., в сила от 15.10.2019 г., бр. 101 от 27.12.2019 г., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр. 54 от 16.06.2020 г., бр. 102 от 1.12.2020 г., в сила от 27.11.2020 г., изм., бр. 21 от 12.03.2021 г., изм. и доп., бр. 42 от 7.06.2022 г., в сила от 7.06.2022 г., изм., бр. 96 от 2.12.2022 г., в сила от 27.11.2022 г., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 84 от 6.10.2023 г., в сила от 6.10.2023 г., бр. 102 от 8.12.2023 г.

(*) (Бел. ред. - относно влизането в сила на изменението на Закона за опазване на околната среда с ДВ, бр. 12 от 13.02.2009 г., виж Параграф единствен от Закона за допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 32 от 2009 г.)

(**) (Бел. ред. - относно влизането в сила на изменението на Закона за опазване на околната среда с ДВ, бр. 32 от 24.04.2012 г., виж § 98, т. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр. 32 от 2012 г.)

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I Приложно поле и обхват на закона

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани със:

1. опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората;
2. съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната;
3. опазването и ползването на компонентите на околната среда;
4. контрола и управлението на факторите, които увреждат околната среда;
5. осъществяването на контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване;
6. предотвратяването и ограничаването на замърсяването;
7. създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на околната среда;
8. стратегиите, програмите и плановете за опазване на околната среда;
9. събирането и достъпа до информацията за околната среда;
10. икономическата организация на дейностите по опазване на околната среда;
11. правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица по опазването на околната среда.

Чл. 2. Целите на закона се постигат чрез:

1. регламентиране на режимите за опазване и ползване на компонентите на околната среда;
2. контрол върху състоянието и ползването на компонентите на околната среда и източниците на нейното замърсяване и увреждане;
3. установяване на допустими норми за емисии и за качество на околната среда;
4. управление на компонентите и факторите на околната среда;
5. извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС);
6. издаване на разрешителни за предотвратяване, ограничаване и контрол на замърсяването;
7. обявяване и управление на територии със специален режим на защита;
8. развитие на системата за мониторинг на компонентите на околната среда;
9. въвеждане на икономически регулатори и финансови механизми за управление на околната среда;
10. регламентиране на правата и задълженията на държавата, общините, юридическите и физическите лица.

Чл. 3. Опазването на околната среда се основава на следните принципи:

1. устойчиво развитие;
2. предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. замърсителят плаща за причинените вреди;
7. съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;
10. интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;
11. достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Чл. 4. Компонентите на околната среда са: атмосферният въздух, атмосферата, водите, почвата, земните недра, ландшафтът, природните обекти, минералното разнообразие, биологичното разнообразие и неговите елементи.

Чл. 5. Факторите, които замърсяват или увреждат околната среда, могат да бъдат: естествени и антропогенни вещества и процеси; различни видове отпадъци и техните местонахождения; рискови енергийни източници - шумове, вибрации, радиации, както и някои генетично модифицирани организми.

Чл. 6. Управлението, опазването и контролът на компонентите на околната среда и факторите, въздействащи върху тях, се извършват по ред, определен от този закон и от специалните закони за компонентите и факторите на околната среда.

Чл. 7. При трансгранично замърсяване се прилагат изискванията, съдържащи се в споразумения и договори, по които Република България е страна.

Раздел II

Държавна политика и органи за управление на околната среда

Чл. 8. (1) (Предишен текст на чл. 8 - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Държавната политика по опазване на околната среда се осъществява от министъра на околната среда и водите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Министърът на околната среда и водите може да делегира със заповед правомощия на заместник-министрите, като определя техните функции, и да оправомощава длъжностни лица във връзка с волеизявления и действия, които са част от съответното производство по издаване на административни актове и документи.

Чл. 9. Държавната политика по опазване на околната среда се интегрира в секторните политики - транспорт, енергетика, строителство, селско стопанство, туризъм, промишленост, образование и други, и се осъществява от компетентните органи на изпълнителната власт.

Чл. 10. (1) Компетентни органи по смисъла на закона са:

1. министърът на околната среда и водите;
2. изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда;
3. директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ);
4. директорите на басейновите дирекции;
5. директорите на дирекциите на националните паркове;
6. кметовете на общините, а в градовете с районно деление - и кметовете на районите;
7. областните управители.

(2) Компетентни да предприемат предвидените в закона действия и дейности са:

1. на територията на една община - директорът на РИОСВ или кметът на общината, а в градовете с районно деление - кметът на района;
2. на територията на една област - областният управител или директорът на РИОСВ;
3. на територията на няколко общини в обхвата на една РИОСВ - директорът на съответната инспекция;
4. на територията на няколко общини в обхвата на различни РИОСВ - министърът на околната среда и водите.

Чл. 11. (1) (Предишен текст на чл. 11 - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Министърът на околната среда и водите:

1. разработва с органите по чл. 9 политиката и стратегията за опазване на околната среда в Република България;

2. ръководи чрез Изпълнителната агенция по околна среда Националната система за мониторинг на околната среда;
3. контролира състоянието на околната среда на територията на страната;
4. координира контролните правомощия на другите органи на изпълнителната власт по отношение на околната среда;
5. издава заповеди, разрешителни, инструкции и утвърждава методики;
6. съвместно със заинтересуваните органи на изпълнителната власт:
  - а) издава норми за максимално допустими емисии по видове замърсители и норми за максимално допустими концентрации на вредни вещества по компоненти на средата по райони;
  - б) утвърждава методики за ОВОС;
  - в) издава норми за рационално използване на възобновими и невъзобновими природни ресурси;
  - г) осигурява събирането и предоставянето на информация за състоянието на околната среда;
  - д) утвърждава методики за контрол на компонентите на околната среда;
7. осъществява други дейности, свързани с опазването и управлението на околната среда в съответствие със специалните закони;
8. подготвя ежегодния доклад за състоянието на околната среда;
- 8а. (нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) осъществява дейностите по организация и координация съгласно Регламент (ЕС) 2021/783 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1293/2013 (ОВ, L 172/53 от 17 май 2021 г.).
9. (нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 1.01.2007 г.) подготвя и представя в Европейската комисия доклади за прилагането на нормативните актове от правото на Европейския съюз в областта на околната среда.
- (2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Редът и изискванията за докладването до Европейската комисия относно прилагането на нормативните актове по ал. 1, т. 9 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 12. (1) Към министъра на околната среда и водите се създават:

1. Висш експертен екологичен съвет;
2. консултативни съвети по политиката за управление на компонентите на околната среда.
- (2) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Към РИОСВ и Изпълнителната агенция по околна среда се създават експертни екологични съвети.
- (3) Функциите, задачите и съставът на съветите по ал. 1 и 2 се определят с правилник на министъра на околната среда и водите.

Чл. 13. (1) Изпълнителната агенция по околна среда към министъра на околната среда и водите осъществява ръководството на Националната система за мониторинг на околната среда.

- (2) Изпълнителната агенция по околна среда е юридическо лице.
- (3) Изпълнителната агенция по околна среда се ръководи и представлява от изпълнителен директор.
- (4) Дейността, структурата, организацията на работа и съставът на Изпълнителната агенция по околна среда се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 14. (1) Регионалните инспекции по околната среда и водите, дирекциите на националните паркове и басейновите дирекции осигуряват провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище.

- (2) Органите по ал. 1 са юридически лица към министъра на околната среда и водите на бюджетна издръжка и се представляват от съответните директори или упълномощени от тях длъжностни лица.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.).

(4) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Директорите на РИОСВ, директорите на националните паркове и директорите на басейновите дирекции съставят предупредителни и констативни протоколи, издават предписания, заповеди за прилагане на принудителни административни мерки и наказателни постановления.

(5) Броят, териториалният обхват на дейност, функциите и структурата на РИОСВ, правомощията на техните директори, както и дейността на дирекциите на националните паркове и на басейновите дирекции се определят с правилници, издадени от министъра на околната среда и водите.

Чл. 15. (1) Кметовете на общини:

1. информират населението за състоянието на околната среда съгласно изискванията на закона;
  2. разработват и контролират заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;
  3. организират управлението на отпадъци на територията на общината;
  4. контролират изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
  5. организират и контролират чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
  6. определят и оповестяват публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и контролират изпълнението на техните задължения;
  7. организират дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
  8. определят длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по този закон;
  9. осъществяват правомощията си по специалните закони в областта на околната среда;
  10. определят лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.
- (2) Кметовете на общини могат да възлагат изпълнението на функциите по ал. 1 на кметовете на кметства и кметовете на райони.

Чл. 16. Областните управители:

1. осигуряват провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на територията на областта;
2. координират работата на органите на изпълнителната власт и техните администрации на територията на областта по отношение провеждането на държавната политика по опазване на околната среда;
3. координират дейностите по провеждане на политиката по опазване на околната среда между общините на територията на областта;
4. издават наказателни постановления за актове, съставени по реда на чл. 15, ал. 1, т. 8.

Глава втора **ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА**

Чл. 17. Всеки има право на достъп до наличната информация за околната среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

Чл. 18. Информацията за околната среда е:

1. налична първична информация;
2. налична предварително обработена информация;
3. нарочно обработена информация.

Чл. 19. Информация за околната среда е всяка информация в писмена, визуална, аудио-, електронна или в друга материална форма относно:

1. състоянието на компонентите по чл. 4 и взаимодействието между тях;
2. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) факторите по чл. 5, както и дейностите и/или мерките, включително административните мерки, международни договори, политика, законодателство, включително доклади за прилагане на законодателството в областта на околната среда, планове и програми, които оказват или са в състояние да оказват въздействие върху компонентите на околната среда;
3. състоянието на човешкото здраве и безопасността на хората, доколкото те са или могат да бъдат засегнати от състоянието на компонентите на околната среда или, чрез тези компоненти, от факторите, дейностите или мерките, посочени в т. 2;
4. обекти на културно-историческото наследство, сгради и съоръжения, доколкото те са или могат да бъдат засегнати от състоянието на компонентите на околната среда или, чрез тези компоненти, от факторите, дейностите или мерките, посочени в т. 2;
5. анализ на разходите и ползите и други икономически анализи и допускания, използвани в рамките на мерките и дейностите, посочени в т. 2;
6. емисии, зауствания и други вредни въздействия върху околната среда.

Чл. 20. (1) Достъпът до информация за околната среда може да бъде отказан в случаите, когато се иска:

1. класифицирана информация, която представлява държавна или служебна тайна;
2. информация, която представлява производствена или търговска тайна, определена със закон;
3. информация, която представлява интелектуална собственост;
4. (изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г.) информация, която представлява лични данни, ако физическото лице, с което е свързана тази информация, не е съгласно с разкриването ѝ, и при спазване на изискванията за защита на личните данни;
5. (доп. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) информация, разкриването на която би се отразило неблагоприятно на интересите на трето лице, което е предоставило исканата информация, без да има правно задължение да го направи и без да може такова задължение да му бъде наложено, и когато не е съгласно с предоставянето на информацията;
6. (доп. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) информация, разкриването на която ще се отрази неблагоприятно на компонентите на околната среда.

(2) Информацията за околната среда се предоставя в срок до 14 дни от датата на уведомяване на заявителя за решението на компетентния орган за предоставяне на достъп до исканата информация.

(3) Лицата, които дават информация за околната среда на компетентните органи, са длъжни да обозначат информацията, за която съществува някое от ограниченията за предоставяне по ал. 1.

(4) При вземане на решение за отказ за предоставяне на информация по ал. 1 компетентният орган отчита обществения интерес от разкриването на тази информация.

(5) В случаите на ограничен достъп наличната информация за околната среда се предоставя в частта ѝ, която е възможно да се отдели от информацията по ал. 1.

(6) Ограничаването на правото на достъп до информация не се отнася до емисиите на вредни вещества в околната среда като стойност по показателите, определени от нормативните актове.

Чл. 21. (1) Компетентни органи по тази глава са централните и териториалните органи на изпълнителната власт, които събират и разполагат с информация за околната среда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Компетентни органи по смисъла на ал. 1 са и другите органи и организации, които са част от консолидираната фискална програма и събират и разполагат с информация за околната среда, с изключение на органите на законодателната и съдебната власт.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Задължено да предоставя информация за околната среда по реда на тази глава е и всяко физическо или юридическо лице, което предоставя обществени услуги, свързани с околната среда, и което осъществява тази дейност под контрола на органите и организациите по ал. 1 и 2.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г.) Министърът на околната среда и водите ежегодно внася в Министерския съвет доклад за състоянието на околната среда, който след приемането му се публикува като Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите и на Изпълнителната агенция по околна среда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Докладът по ал. 1 се внася в Министерския съвет в тримесечен срок след предоставяне на данните и информацията от Националния статистически институт.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Регионалните инспекции по околната среда и водите ежегодно в срок до 30 април изготвят регионален доклад за състоянието на околната среда на съответната им територия за предходната година, който публикуват на интернет страницата си. Съдържанието и обхватът на регионалния доклад се определят с указания на министъра на околната среда и водите.

Чл. 22а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 105 от 2008 г., доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 42 от 2011 г.) (1) Операторите, извършващи дейности по приложение I на Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители и за изменение на Директиви 91/689/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 166/2006", докладват данни за изпускането и преноса на замърсители в регистъра по чл. 22б, т. 2, публикуван на интернет страницата на Изпълнителната агенция по околна среда.

(2) Данните по ал. 1 се докладват в електронен формат съгласно приложение III на Регламент (ЕО) № 166/2006 в срок до 31 март на съответната година, следваща годината, за която се отнася информацията.

(3) Регионалните инспекции по околната среда и водите проверяват достоверността на докладваните от операторите данни и ги потвърждават в регистъра по чл. 22б, т. 2 до 31 май на съответната година, следваща годината, за която се отнася информацията.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице дава указания за извършване на проверката по ал. 3.

Чл. 22б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда:

1. (изм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) обобщава данните по чл. 22а, ал. 3;

2. поддържа публичен регистър на изпускането и преноса на замърсители на национално ниво и осигурява достъп до него чрез интернет страницата на Изпълнителната агенция по околна среда.

Чл. 22в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) Министърът на околната среда и водите е компетентен орган за докладването на информацията по Регламент (ЕО) № 166/2006.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) При аварийни или други замърсявания, когато са нарушени установените с нормативен или индивидуален административен акт норми на изпускане на замърсяващи вещества в околната среда, лицата, извършили нарушението, както и лицата, отговорни за спазване на нормите, са длъжни незабавно да уведомят съответните областни управители, кметовете на съответните общини, РИОСВ, басейновите дирекции и органите на Министерството на вътрешните работи, а при промяна на радиационната обстановка - и Агенцията за ядрено регулиране.

(2) Компетентните органи по ал. 1 са длъжни незабавно да уведомят Министерството на здравеопазването и засегнатото население за настъпилото наднормено замърсяване, като предложат мерки за защита на човешкото здраве и на имуществото.

Чл. 24. Всеки ръководител на административна структура в системата на изпълнителната власт ежегодно публикува данните за информационните масиви и ресурси от обработена информация за околната среда по чл. 18, т. 2.

Чл. 25. (1) Министърът на околната среда и водите определя със заповед описанието на информационните масиви и ресурси по чл. 15, ал. 1, т. 3 от Закона за достъп до обществена информация, когато те съдържат информация по чл. 19.

(2) Заповедта по ал. 1 се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Описанието на информационните масиви по ал. 1 и чл. 24 се публикува в Интернет-страницата на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 25а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) Компетентните органи и лицата по чл. 21 създават Интернет страница и поддържат чрез нея информационна база данни за околната среда, която е безплатна и обществено достъпна.

(2) Базата данни по ал. 1 съдържа най-малко следната информация:

1. текстове на международни договори, конвенции или споразумения и законодателство, свързано с околната среда;

2. стратегии, планове и програми, свързани с околната среда;

3. доклади за напредъка или прилагането на актовете и документите по т. 1 и 2, ако такива са изготвени или поддържани в електронен вид;

4. националния и регионалните доклади за състоянието на околната среда, както и други доклади за състоянието на околната среда, предвидени в закона или в подзаконов нормативен акт;

5. данни или обобщени данни, постъпващи от мониторинга на дейностите, които оказват или могат да окажат влияние върху околната среда;

6. публични регистри по реда на този закон или на други специални закони в областта на околната среда.

(3) Информацията по ал. 2 периодично се актуализира.

Чл. 26. (1) За предоставяне на информация за околната среда се прилага процедурата, предвидена в глава трета "Процедура за предоставяне на достъп до обществена информация" от Закона за достъп до обществена информация.

(2) В решението за предоставяне на информация по чл. 34, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация се посочва дали се предоставя нарочно обработена информация или друг вид информация.

Чл. 27. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., бр. 76 от 2017 г.) Отказите за предоставяне на информация, необходима на лицата за подготовка на защитата им в някое от производствата, предвидени в този закон или в друг закон, се обжалват по реда, предвиден в глава трета, раздел IV от Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 28. Информацията по чл. 18, т. 1 и 2 се заплаща при условията и по реда на чл. 20 - 22 от Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 29. За предоставяне на нарочно обработена информация заплащането се договаря за всеки конкретен случай.

Чл. 30. (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишен текст на чл. 30, доп., бр. 65 от 2006 г.) Компетентните органи предоставят безплатно налична първична и предварително обработената информация за околната среда помежду си, както и на общините, когато тази информация им е необходима за вземане на решения от тяхната компетентност, и за изготвяне на докладите по чл. 22 и по чл. 11, ал. 1, т. 9.

(2) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Физическите и юридическите лица предоставят на компетентните органи на изпълнителната власт информацията, необходима за подготовка и представяне на доклади в Европейската комисия, по ред, определен в наредбата по чл. 11, ал. 2, освен ако в друг нормативен акт не е определен различен ред.

Чл. 31. Националните обществени радио- и телевизионни оператори в своите предавания:

1. разпространяват информация за опазването и управлението на околната среда;
2. осигуряват защита на правото на информация за състоянието на околната среда;
3. популяризират знанията и научно-техническите постижения в областта на опазването на околната среда чрез излъчване на български и чуждестранни образователни програми.

Глава трета

ОПАЗВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Раздел I

Общи условия

Чл. 32. Ползването на компонентите на околната среда за задоволяване на собствени потребности с нестопанска цел е безвъзмездно освен в случаите, определени в този закон и в специалните закони в областта на околната среда.

Чл. 33. Определеното със закон използване на природни ресурси с цел стопанска дейност е възмездно.

Чл. 34. Лицата, осъществяващи дейности по чл. 32 и 33, са длъжни да опазват и възстановяват околната среда.

Раздел II

Опазване и използване на водите и водните обекти

Чл. 35. (1) Опазването и използването на водите и водните обекти се основават на дългосрочна държавна политика.

(2) Дългосрочната политика по опазването на водите и водните обекти е основана на рационалното управление на водите на национално и басейново равнище с основна цел постигане на добро състояние на всички води - подземни и повърхностни, за осигуряване на необходимата по количество и качество вода за:

1. питейно-битовите нужди на сегашните и бъдещите поколения;
2. благоприятното състояние и развитие на екосистемите и влажните зони;
3. стопанските и социалните дейности.

Чл. 36. (1) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Използването на водите и водните обекти включва водовземане и ползване на водните обекти.

(2) Използването на водите и водните обекти се осъществява:

1. без разрешително;

2. с разрешително;

3. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) чрез възлагане на концесия.

(3) Когато правото на използване на водите и водните обекти се предоставя чрез различни режими на един и същ титуляр, се прилага по-тежкия режим.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) Водовземането и ползването на водните обекти задължително е свързано с осигуряването на минимално допустимия отток в реките.

Чл. 37. Опазването на водите и водните обекти осигурява:

1. баланса между експлоатацията на водите и естественото им възстановяване;

2. съхраняването и подобряването на качеството на повърхностните и на подземните води.

Чл. 38. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Опазването и използването на водите и водните обекти се извършват при условията и по реда на този закон и на специални закони.

Раздел III

Опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите

(Загл. изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.)

Чл. 39. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) Опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвата гарантират ефективна защита на човешкото здраве и на функциите на почвата, като се отчита, че почвата е ограничен, незаменим и практически невъзстановим природен ресурс.

(2) Опазването, устойчивото ползване и възстановяването на почвата имат за цел:

1. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) предотвратяване на нейното увреждане;

2. трайно запазване на многофункционалната ѝ способност;

3. осигуряване на ефективна защита на здравето на човека;

4. съхраняване на качествата ѝ като среда за нормално развитие на почвените организми, растенията и животните;

5. осъществяване на превантивен контрол за предотвратяване на неблагоприятни изменения на почвата и прилагане на добри практики за земеползване;

6. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) отстраняване и/или намаляване на вредните изменения на качеството ѝ, предизвикани от процеси, увреждащи почвите, според изискванията на типовете земеползване.

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Юридическите и физическите лица, собственици и/или ползватели на поземлени имоти, са длъжни да не предизвикват вредни изменения върху почвата в собствените и в съседните поземлени имоти.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Нормите относно допустимото съдържание на вредни вещества в почвата се определят с наредба на министъра на околната среда и водите, министъра на здравеопазването и министъра на земеделието и храните.

Чл. 41. Собствениците и ползвателите на поземлени имоти са длъжни да вземат мерки за предотвратяване на вредни изменения, застрашаващи почвата.

Чл. 42. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г.) Който причини вредни изменения на почвата, е длъжен да възстанови за своя сметка състоянието ѝ, предхождащо увреждането.

(2) Собствениците и ползвателите на подземни и надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура са длъжни да ги поддържат в техническа изправност и да не допускат замърсяване или друго вредно изменение на почвата около тях.

Чл. 43. (1) Хумусният пласт на почвата се поставя под специална защита.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Преди започване на строителство или търсене, проучване и добив на подземни богатства хумусният пласт на почвата се изземва, депонира и оползотворява по предназначение при условията и по реда на наредба на министъра на земеделието и храните, министъра на околната среда и водите и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Дейностите по ал. 2 се извършват, като не се допуска замърсяване или увреждане на почвата в съседните поземлени имоти.

(4) След приключване на дейностите по ал. 2 възложителят или инициаторът на проекта е длъжен да извърши рекултивация на увредения терен.

Чл. 44. (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Собствениците и операторите на депа за отпадъци, включително хвостохранилища, сгуроотвали и други, както и на съоръжения за съхраняване на отпадъци и/или опасни химични вещества, смеси и продукти ги организират и експлоатират по начин, който изключва замърсяване и увреждане на почвата и другите компоненти на околната среда.

Чл. 44а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия, се извършват съгласно наредба, приета от Министерския съвет.

Чл. 44б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Опазването, устойчивото ползване и възстановяването на функциите на почвата се извършват при условията и по реда на този закон и на специален закон.

Раздел IV

Опазване и ползване на земните недра

Чл. 45. Опазването на земните недра е основно задължение на всички, които осъществяват дейности по тяхното проучване и ползване.

Чл. 46. Опазването на земните недра се осигурява чрез:

1. опазването и рационалното ползване на подземните богатства и подземните води;
2. екологосъобразното управление и използване на отпадъците;
3. (отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.);
4. възстановяването и/или рекултивацията на нарушените терени при проучването и ползването им;
5. ефективна защита от природни бедствия, катастрофи и други разрушителни процеси в резултат на човешката дейност.

Чл. 47. Земните недра се ползват за:

1. търсене, проучване и добив на подземни богатства;
2. проучване и добив на подземни води и геотермална енергия;

3. промишлено и гражданско строителство; строителство на обекти, свързани с отбраната на страната; съхраняване на отпадъци; стопански, туристически, научноизследователски дейности и др.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Опазването и ползването на земните недра при търсенето, проучването и добива на подземни богатства се извършват по ред, определен от този закон и от Закона за подземните богатства.

Чл. 49. Опазването на земните недра при проучването и ползването на подземните води се извършва по ред, определен от Закона за водите.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Опазването на земните недра при ползването им за други цели се извършва при условията и по реда на този закон и на специални закони.

Раздел V

Опазване и ползване на биологичното разнообразие

Чл. 51. (1) На опазване и защита подлежат видовете, местообитанията на видовете и природните местообитания с присъщото им биологично разнообразие.

(2) Опазването на разнообразието от природни местообитания и видове от дивата флора и фауна се осъществява при условията и по реда на специален закон.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Опазването и ползването на естествения ландшафт се осъществяват по начин и със средства, недопускащи вредно въздействие, необратими изменения и/или увреждане на неговите елементи.

Чл. 52. Дивите растителни и животински видове се ползват по начин и със средства, които гарантират благоприятното развитие на техните популации в естествената им среда.

Чл. 53. (1) За опазването и ползването на горите, дивеча, рибите, билките, гъбите и другите възобновими ресурси от дивата природа се изработват дългосрочни и годишни планове и програми.

(2) Плановете и програмите по ал. 1 се изработват при условията и по реда на съответните специални закони.

Чл. 54. За ползването на горите, дивеча, рибите, билките, гъбите и другите възобновими биологични ресурси от земите и водите - собственост на държавата и на общините, се заплащат такси съгласно съответните специални закони.

Раздел VI

Опазване на атмосферния въздух

Чл. 55. Опазването на чистотата на атмосферния въздух осигурява:

1. защита на човешкото здраве, на живата природа, на природните и културните ценности от вредните въздействия и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото при изменение на качеството на атмосферния въздух, нарушаване на озоновия слой и промените в климата в резултат на различните човешки дейности;
2. запазване качеството на атмосферния въздух в районите, в които то не е нарушено, и подобряването му в останалите райони.

Чл. 56. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчивото развитие и се извършва при условията и по реда на глава седма и на Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Чл. 56а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) (1) Лицата, притежаващи моторни превозни средства, които чрез своето устройство, действие или използвано гориво причиняват замърсяване на атмосферния въздух, нарушаване на озоновия слой и промяна в климата, заплащат еднократно при първа регистрация екотакса в размер и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(2) Екотаксата по ал. 1 постъпва в предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Раздел VII

Управление на отпадъците

Чл. 57. Управлението на отпадъците се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда и се осигурява чрез:

1. предотвратяването или намаляването на образуването на отпадъци и на степента на тяхната опасност чрез:

а) разработването и прилагането на технологии, осигуряващи рационално използване на природните ресурси;

б) техническото разработване и пускането на пазара на продукти, които са проектирани така, че тяхното производство, употреба и обезвреждане да нямат или да имат възможно най-малък дял за увеличаване на количествата или опасността на отпадъците и рисковете от замърсяване с тях;

в) разработването на подходящи техники за окончателно обезвреждане на опасните вещества, съдържащи се в отпадъците, предназначени за оползотворяване, рециклиране или преработване;

2. оползотворяване на отпадъците чрез рециклиране, повторна употреба или регенериране или чрез друг процес на извличане на вторични суровини или на използване на отпадъците като източник на енергия;

3. безопасно съхраняване на отпадъците, непригодни за оползотворяване на настоящия етап на развитие.

Чл. 58. Лицата, чиято дейност е свързана с образуване и/или третиране на отпадъци, са длъжни да осигурят преработването, рециклирането и обезвреждането им по начин, който не застрашава човешкото здраве, и да използват методи и модерни технологии, които:

1. не водят до увреждане или риск за компонентите на околната среда;

2. не предизвикват допълнително натоварване на околната среда, свързано с шум, вибрации и миризми.

Чл. 59. Управлението на отпадъците се извършва при условията и по реда на този закон и на Закона за управление на отпадъците.

Раздел VIII

(Нов - ДВ, бр. 70 от 2004 г.)

Опазване на околната среда от замърсяване с азбест и живак

(Загл. изм. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.)

Чл. 59а. (Нов - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) (1) Министърът на околната среда и водите, съгласувано с министъра на здравеопазването, определя с наредба:

1. изискванията и мерките за предотвратяване и намаляване замърсяването на въздуха и водата с азбест;
  2. методите и процедурите за определяне на азбест в прахови емисии;
  3. методите и процедурите за определяне на концентрацията на неразтворени вещества в отпадни води, съдържащи азбест;
  4. случаите, в които се допускат изключения от изискванията и мерките по т. 1.
- (2) Министърът на околната среда и водите може да разреши използването на методи и процедури извън определените в наредбата по ал. 1, ако осигуряват получаването на еквивалентни данни и резултати.

Чл. 59б. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

Чл. 59в. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

Чл. 59г. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

Глава четвърта

ИКОНОМИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Чл. 60. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) (1) Създава се предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда със статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, наричано по-нататък "предприятието".

(2) Предприятието е юридическо лице със седалище в София.

(3) Предприятието не е търговско дружество и не формира и не разпределя печалба.

Чл. 61. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) (1) Основен предмет на дейност на предприятието е реализация на екологични проекти и дейности в изпълнение на национални и общински стратегии и програми в областта на околната среда.

(2) Предприятието осъществява и други дейности, които осигуряват или допълват основния предмет на дейност.

(3) За осъществяване на дейността на предприятието Министерският съвет с решение може да предоставя за ползване и управление имущество - публична и частна държавна собственост.

(4) Предприятието няма право да сключва договори за кредит с търговски банки и други финансови институции, освен ако за това има изрично решение на Министерския съвет.

(5) Дейността на предприятието за изпълнение на задачите, свързани с основния предмет на дейност, се финансира от:

1. таксите, определени със специалните закони в областта на околната среда;
2. целево предоставени средства от държавния бюджет за екологични програми, когато за това има решение на компетентните органи;
3. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
4. постъпления от лихви по депозити;
5. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 89 от 2007 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) глоби или имуществени санкции за административни нарушения по този закон, Закона за водите, Закона за почвите, Закона за управление на отпадъците, Закона за лечебните растения, Закона за защитените територии, Закона за чистотата на атмосферния въздух, Закона за подземните богатства, Закона за биологичното разнообразие, Закона за защита от шума в околната среда и Закона за защита от вредното

въздействие на химичните вещества и смеси, наложени от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица;

6. приходи от портфейлни инвестиции с краткосрочни държавни ценни книжа и облигации;

7. приходи от услуги и дейности, свързани с опазване на околната среда;

8. други постъпления, определени с нормативен акт.

(6) Устройството и дейността на предприятието се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет.

Чл. 62. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Ежегодно до 28 февруари предприятието внася в Министерството на околната среда и водите план за дейността си през текущата календарна година и годишен отчет за дейността през предходната календарна година.

(2) Планът по ал. 1 включва дейности по чл. 61 и съдържа най-малко следните елементи:

1. цели и очаквани резултати;

2. дейности, които ще бъдат извършвани за постигане на резултатите, включително инвестиционен план на предприятието;

3. план за управление на средствата по чл. 61, ал. 5, разработен на основата на очаквани разходи и приходи от дейността на предприятието.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.).

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 103 от 2009 г.) Министърът на околната среда и водите одобрява плана за дейността на предприятието и годишния отчет по ал. 1, които са публични.

(5) Средствата за административни разходи на предприятието се одобряват от министъра на околната среда и водите едновременно с плана по ал. 1.

(6) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Предприятието води счетоводна отчетност на касова и начислена основа по реда, предвиден за бюджетните предприятия.

(7) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2005 г., изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) Отчетните данни за активите, пасивите, приходите и разходите на предприятието се консолидират по реда на чл. 63, ал. 4 от Закона за счетоводството.

(8) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Паричните средства на предприятието, включително и сумите за данък върху добавената стойност, се събират, съхраняват, разходват и отчитат по отделна банкова набирателна сметка в Българската народна банка по ред, определен от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

(9) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Редът за взаимодействие и обмен на информация между предприятието и органите - администратори на приходи, постъпващи в предприятието, по отношение на тяхното събиране, възстановяване и контрол се урежда с инструкция на министъра на околната среда и водите.

Чл. 63. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) (1) Предприятието се управлява от управителен съвет.

(2) Предприятието се представлява от изпълнителен директор.

(3) Управителният съвет се състои от 7 членове, включително председател.

(4) Членове на управителния съвет са:

1. председател - министърът на околната среда и водите;

2. представител на Министерството на околната среда и водите;

3. директорът на Изпълнителната агенция по околна среда;

4. представител на Министерството на финансите;

5. представител на Националното сдружение на общините в Република България;

6. представител на бизнеса, предложен от юридическите лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, които в устава или в учредителния си акт включват дейности, свързани с опазване на околната среда;

7. изпълнителният директор по ал. 2.

(5) Членовете на управителния съвет и изпълнителният директор се назначават от министъра на околната среда и водите.

Чл. 64. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) (1) (Попр. - ДВ, бр. 98 от 2002 г., отм., бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.).
(2) (Отм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.).
(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) Решенията на управителния съвет за предоставяне на финансови средства по проекти са публични и се публикуват на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите в 14-дневен срок от приемането им.

Чл. 65. (1) Осемдесет на сто от санкциите за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми по чл. 69 постъпват по бюджета на общината, на чиято територия се намира санкционираният субект.
(2) Приходите от глоби и санкции по закона, налагани от кметовете на общини, постъпват по бюджета на съответната община.
(3) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 3.01.2019 г.) Осемдесет на сто от имуществените санкции за административни нарушения по чл. 164, ал. 1 за неизпълнение на условия в комплексно разрешително, свързани със замърсяване на атмосферния въздух, постъпват по бюджета на общината, на чиято територия се намира инсталацията.
(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 3.01.2019 г.) Приходите по ал. 1, 2 и 3, както и приходите от глоби за нарушаване на наредбите, приемани от общинските съвети във връзка с опазването на околната среда, се изразходват за екологични проекти и дейности по приоритети, определени в общинските програми за околна среда.
(5) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 3.01.2019 г.) Дължимите суми по наложените имуществени санкции по ал. 3 се превеждат по сметката на съответната РИОСВ, на чиято територия е разположена инсталацията.
(6) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 3.01.2019 г.) В края на всеки календарен месец РИОСВ разпределя постъпленията от санкциите по ал. 3 от предходния месец и превежда постъпленията по сметка на общинските бюджети.
(7) (Нова – ДВ, бр. 1 от 2019 г., в сила от 3.01.2019 г.) Постъпленията по ал. 6 се изразходват единствено за финансиране на мерки за намаляване на емисиите на фини прахови частици и подобряване на качеството на атмосферния въздух.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Националният доверителен екофонд (НДЕФ) е юридическо лице със седалище София за управление на средствата, постъпващи от суапови сделки "Дълг срещу околна среда" и "Дълг срещу природа", от международна търговия с предписани емисионни единици (ПЕЕ) за парникови газове, от продажба на квоти за емисии на парникови газове за авиационни дейности, както и от правителства и международни финансови институции и други дарители, предназначени за опазване на околната среда в Република България.
(2) Органи на Националния доверителен екофонд са:
1. управителният съвет;
2. консултативният съвет;
3. изпълнителното бюро.
(3) Управителният съвет се състои от седем членове, включително председател и двама заместник-председатели и четирима членове.
(4) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Консултативният съвет се състои от представителите на правителствата и на финансовите и другите институции, които са предоставили средства или оказват съдействие на Националния доверителен екофонд, както и от представители на страните - купувачи на ПЕЕ.
(5) Управителният съвет и консултативният съвет приемат правила за работата си.
(6) Изпълнителното бюро организира дейността на Националния доверителен екофонд.

Чл. 67. Министерският съвет определя с наредба начина на управление, устройството и дейността на Националния доверителен екофонд, реда и начина за

набирането, разходването и контрола на средствата по него след съгласувателна процедура с дарителите.

Чл. 68. (1) Източници на постъпления в Националния доверителен екофонд са:

1. целево предоставяни средства от държавния бюджет, в това число във връзка с договори по сделки "Дълг срещу околна среда" и "Дълг срещу природа";
2. дарения от международни финансови институции, правителства, международни фондове и външни юридически лица, предоставяни за екологични програми и проекти;
3. дарения от международни фондации и чуждестранни граждани за подпомагане на държавната политика в областта на околната среда;
- 3а. (нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) постъпления от продажби на ПЕЕ;
4. погашения и лихви по предоставени чрез фонда заеми;
5. лихви от средствата на Националния доверителен екофонд в обслужващата банка;
6. приходи от портфейлни инвестиции с краткосрочни държавни ценни книжа и облигации;
7. други външни постъпления, съответстващи на характера на дейността на Националния доверителен екофонд.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Средствата от НДЕФ се разходват за екологични проекти и дейности в съответствие с условията на дарителите и с приоритетите на националните екологични стратегии и програми, както и с целите и приоритетите на Националната схема за зелени инвестиции. Решенията за предоставяне на финансови средства по проекти са публични и се публикуват на интернет страницата на Националния доверителен екофонд.

Чл. 69. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) При увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения на едноличните търговци и на юридическите лица се налагат санкции.

(2) Санкциите по ал. 1 се налагат с наказателно постановление от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица.

(3) С наказателното постановление по ал. 2 се определят видът и размерът на санкцията.

(4) Наказателното постановление по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Санкциите по ал. 1 са еднократни или текущи. Текущите санкции са с фиксиран размер или нарастващи.

(6) Размерът на санкцията по ал. 1 се определя по реда на наредбата по ал. 8.

(7) Санкцията по ал. 1 се налага от датата на извършване на проверката от контролните органи на Министерството на околната среда и водите.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Видът, размерът и редът за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения се уреждат с наредба на Министерския съвет.

Чл. 69а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) В случаите по чл. 69, ал. 1 министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице налага санкция въз основа на:

1. протокол за проверка от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите;

2. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) протоколи от лабораторни изпитвания/анализи за установяване на замърсяването или увреждането на околната среда и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения, издадени от акредитирани лаборатории, включително акредитирани лаборатории за собствени периодични или непрекъснати измервания на лицата по чл. 69, ал. 1;

3. констативен протокол, съставен въз основа на протоколите по т. 1 и/или т. 2 от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите;

4. предложение от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите за налагане на санкция, включващо вида, продължителността и причините за замърсяването или увреждането на околната среда, както и вида и размера на санкцията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Когато увреждането или замърсяването на околната среда над допустимите норми и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения се установява въз основа на извършени собствени периодични или непрекъснати измервания, министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице налага санкция, без да се извършва проверката по ал. 1, т. 1.

(3) Министърът на околната среда и водите със заповед утвърждава образци на протокола за проверка, констативния протокол, предложението за налагане на санкция и наказателното постановление.

Чл. 69б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Санкционирано лице, което преустанови или намали увреждането или замърсяването на околната среда и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения, може да подаде мотивирана молба за отмяна или намаляване на санкцията по чл. 69, ал. 1 до органа, издал наказателното постановление.

(2) В случаите по ал. 1 контролните органи на Министерството на околната среда и водите извършват проверка в срок до 5 работни дни от получаване на молбата по ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Когато прекратяването или намаляването на замърсяването или увреждането на околната среда се установява чрез изпитвания/анализи, същите се извършват от акредитирани лаборатории, включително акредитирани лаборатории за собствени периодични или непрекъснати измервания.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Когато прекратяването или намаляването на увреждането или замърсяването на околната среда над допустимите норми и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения се установява въз основа на извършени собствени периодични или непрекъснати измервания, органът, издал наказателното постановление, отменя или намалява наложената санкция, без да се извършва проверката по чл. 69а, ал. 1, т. 1.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Органът, издал наказателното постановление, със заповед отменя санкцията, когато въз основа на протокола за проверка, протоколите от лабораторните изпитвания/анализи, констативния протокол и предложението от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите за отмяна на санкцията се установи, че увреждането или замърсяването на околната среда и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения е прекратено.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Органът, издал наказателното постановление, със заповед намалява санкцията, когато въз основа на протокола за проверка, протоколите от лабораторните изпитвания/анализи, констативния протокол и предложението от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите за намаляване на санкцията се установи, че увреждането или замърсяването на околната среда и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения е намалено.

(7) Санкцията по чл. 69, ал. 1 се отменя или намалява от датата на получаване от компетентния орган на молбата на санкционираното лице.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Когато въз основа на протокола за проверка, протоколите от лабораторните изпитвания/анализи, констативния протокол и предложението от контролиращите длъжностни лица на Министерството на околната среда и водите за налагане на санкция се установи увеличаване на увреждането или замърсяването на околната среда или неспазване на емисионни норми и ограничения, органът, издал наказателното постановление, със заповед отменя първоначално наложената санкция.

(9) В случаите по ал. 8 министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице налага с наказателно постановление нова санкция по реда на чл. 69а.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Видът, размерът и редът за отмяна или намаляване на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения се уреждат с наредбата по чл. 69, ал. 8.

Чл. 69в. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) При временно или постоянно спиране на дейността, предизвикала увреждането или замърсяването на околната среда над допустимите норми и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения, лицето по чл. 69, ал. 1 може да подаде мотивирана молба за спиране на наложената санкция до органа, издал наказателното постановление или заповедта по чл. 69б, ал. 6.

(2) В случаите по ал. 1 контролните органи на Министерството на околната среда и водите извършват проверка в срок до 5 работни дни от получаване на молбата по ал. 1 и съставят констативен протокол, установяващ спирането на дейността.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице със заповед спира санкцията, когато въз основа на констативния протокол по ал. 2 се установи, че дейността, предизвикала увреждането или замърсяването на околната среда над допустимите норми и/или неспазването на определените емисионни норми и ограничения е спряна.

(4) Наложена санкция се спира от датата на получаване от компетентния орган на молбата на санкционираното лице.

(5) Санкционираното лице е длъжно в срок не по-късно от три дни преди датата на възобновяване на дейността по ал. 1 писмено да уведоми органа, издал заповедта по ал. 3.

(6) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице със заповед възобновява санкцията по чл. 69, ал. 1 или по чл. 69б, ал. 6 от датата на възобновяване на дейността съгласно уведомлението по ал. 5.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Ако санкционираното лице не уведоми органа, издал заповедта по ал. 3, за възобновяването на дейността и след проверка от контролните органи на Министерството на околната среда и водите се установи, че дейността е възобновена, министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на протокол за проверка и съставен констативен протокол налага с наказателно постановление санкция за периода от спирането на санкцията по ал. 3 до датата на проверката от контролните органи на Министерството на околната среда и водите.

(8) Санкцията по ал. 7 се налага в троен размер на спряната по ал. 3 първоначална санкция.

(9) В случаите по ал. 7 органът, издал заповедта по ал. 3, възобновява санкцията от датата на проверката на контролните органи на Министерството на околната среда и водите.

(10) При възобновяване на дейността санкционираното лице може да подаде мотивирана молба за отмяна или намаляване на подлежащата на възобновяване санкция до органа, издал заповедта по ал. 3.

(11) Намаляването или отмяната на подлежащата на възобновяване санкция се извършва по реда на чл. 69б.

(12) Министърът на околната среда и водите със заповед утвърждава образец на констативния протокол по ал. 2.

(13) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Редът за спиране и възобновяване на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения се уреждат с наредбата по чл. 69, ал. 8.

Чл. 70. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 103 от 2009 г.)

Чл. 71. (1) (Предишен текст на чл. 71 - ДВ, бр. 52 от 2008 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) За издаването на решения по ОВОС, решения за одобряване на доклади за безопасност, разрешителни, становища в т.ч. становища за доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, становища за потвърждаване на извършена класификация на предприятия с нисък или висок рисков потенциал, лицензии и регистриране Министерството на околната среда и водите събира такси. В заявлението или искането за издаване на административните актове се посочват дата и начин на заплащането на таксата (платежна карта чрез терминални устройства, по банков път или друго).

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 61 от 2010 г.) Не се издават разрешителни или разрешения на лица, които имат парични задължения към държавата или общината по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, или задължения към Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, определени със специалните закони в областта на околната среда.

Чл. 72. Редът за определянето и събирането на таксите по чл. 71 се определя с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 72а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм., бр. 12 от 2009 г., в сила от 1.01.2010 г. - изм., бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Невнесените в срок глоби и санкции по този закон, по Закона за водите, Закона за почвите, Закона за управление на отпадъците, Закона за лечебните растения, Закона за защитените територии, Закона за чистотата на атмосферния въздух, Закона за подземните богатства, Закона за биологичното разнообразие и Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси се събират заедно с лихвите за санкциите и разноските от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице издава акт за установяване на публично държавно вземане по ал. 1.

Чл. 73. (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) По предложение на министъра на околната среда и водите, съгласувано с министъра на финансите, ежегодно със закона за държавния бюджет се определят средства от държавния бюджет за изпълнение на приоритетни екологични проекти и дейности, включени в националните екологични стратегии и програми.

Чл. 74. По предложение на кмета на общината ежегодно с приемането на общинския бюджет се определят средства за изпълнение на приоритетни екологични проекти и дейности, включени в общинските програми за опазване на околната среда.

Глава пета

СТРАТЕГИИ И ПРОГРАМИ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА

Чл. 75. (1) Националната стратегия за околна среда и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 88 от 2005 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г., бр. 102 от 2023 г.) Министърът на околната среда и водите, съгласувано с министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, министъра на земеделието и храните и другите заинтересувани

министри и ръководители на държавни агенции, разработва Националната стратегия за околна среда и я внася за одобряване от Министерския съвет.

(3) В процеса на разработване и обществено обсъждане на Националната стратегия за околна среда участват и представители на научните среди и неправителствени екологични и браншови организации.

(4) Министерският съвет внася в Народното събрание за приемане Националната стратегия за околна среда, след което я публикува.

Чл. 76. (1) Националната стратегия за околна среда се разработва за период 10 години и съдържа:

1. анализ на състоянието на околната среда по компоненти, на факторите, които им въздействат, на тенденциите, причините и източниците на замърсяване и увреждане на околната среда по сектори на националното стопанство, както и на институционалната рамка, административните и икономическите средства за осъществяване на политиката;

2. оценка на възможностите и ограниченията в международен и вътрешен план;

3. цели и приоритети;

4. средства за постигане на целите;

5. варианти за реализиране на стратегията с оценка на възможните позитивни и негативни въздействия и последици в международен и вътрешен план;

6. петгодишен план за действие с конкретни институционални, организационни и инвестиционни мерки, срокове, отговорни институции, необходими ресурси и източници на финансиране;

7. схема за организация, наблюдение и отчитане изпълнението на плана за действие, за оценка на резултатите, за предприемане на коригиращи действия при необходимост;

8. други.

(2) Основни критерии при определяне на приоритетите в Националната стратегия за околна среда са:

1. спазване принципите на устойчиво развитие;

2. предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда;

3. предотвратяване и намаляване на риска за биологичното разнообразие;

4. намаляване на вредните последици върху компонентите на околната среда в резултат на природни процеси и явления;

5. оптимално използване на природни ресурси и енергия.

(3) Министърът на околната среда и водите ежегодно внася в Министерския съвет отчет за изпълнението на плана за действие по ал. 1, т. 6.

(4) Измененията, допълненията и актуализирането на Националната стратегия за околна среда и петгодишните планове се приемат от Народното събрание по предложение на Министерския съвет.

Чл. 77. Национални планове и програми по компоненти на околната среда и фактори, които им въздействат, се разработват на основата на принципите, целите и приоритетите на Националната стратегия за околна среда и в съответствие с изискванията на специалните закони за околната среда.

Чл. 77а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г., бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 78. (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) Документите за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие, за развитие на икономиката или на отделни нейни отрасли на национално и на регионално равнище осигуряват интегрирано опазване на околната среда в съответствие с принципите и целите на закона и Националната стратегия за околна среда.

Чл. 79. (1) Кметовете на общините разработват програми за опазване на околната среда за съответната община в съответствие с указания на министъра на околната среда и водите.

(2) Програмите по ал. 1 обхващат период на изпълнение не по-малък от 3 години.

(3) Териториалните административни звена към съответните министерства и държавни агенции, които събират и разполагат с информация за околната среда, подпомагат разработването на програмите чрез участие на свои експерти и предоставяне на информация. При разработването, допълването и актуализирането на програмите се привличат и представители на неправителствени организации, на фирми и на браншови организации.

(4) Програмите се приемат от общинските съвети, които контролират изпълнението им.

(5) Кметът на общината ежегодно внася в общинския съвет отчет за изпълнението на програмата за околна среда, а при необходимост - и предложения за нейното допълване и актуализиране.

(6) Отчетите по ал. 5 се представят за информация в РИОСВ.

Чл. 80. Проекти на общините могат да се финансират от държавния бюджет или от национални фондове само ако те са обосновани като приоритетни в общинските програми за околна среда.

Глава шеста

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 81. (1) (Доп. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда се извършват на планове, програми и инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии или техни изменения или разширения, при чието осъществяване са възможни значителни въздействия върху околната среда, както следва:

1. (в сила от 1.07.2004 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., доп., бр. 77 от 2005 г.) екологична оценка се извършва на планове и програми, които са в процес на изготвяне и/или одобряване от централни и териториални органи на изпълнителната власт, органи на местното самоуправление и Народното събрание;

2. оценка на въздействието върху околната среда се извършва на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 1 и 2.

(2) С екологичната оценка и ОВОС се цели интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и 9.

(3) (В сила от 1.07.2004 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Екологична оценка на планове и програми се извършва едновременно с изготвянето им, като се вземат предвид техните цели, териториалният обхват и степента на подробност, така че да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които тези планове и програми включват.

(4) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Планове и програми, разработени единствено за целите на националната отбрана или на гражданската защита, както и финансови планове и бюджети със самостоятелно значение, не са предмет на екологична оценка.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 12 от 2017 г.) За плановете, програмите и инвестиционните предложения или техните изменения или разширения, попадащи в обхвата

на оценките по ал. 1, се извършва и оценка за съвместимостта по реда на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 12 от 2017 г.) Извършване на ОВОС на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 1 и 2, на части от инвестиционни предложения, когато те са единствено за целите на националната отбрана, или на инвестиционни предложения, които са вследствие на природни явления по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за защита при бедствия, се преценява за всеки конкретен случай. Преценката да не се извършва ОВОС се мотивира с решение на Министерския съвет по обосновано предложение на министъра на околната среда и водите и съответния компетентен орган по реда на специален закон, като се взема предвид очакваното неблагоприятно въздействие, което извършването на ОВОС би оказало върху целите на националната отбрана или за реагирането при природни явления.

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 12 от 2017 г.) С изключение на случаите по чл. 98 процедурата по ОВОС на инвестиционни предложения може в изключителни случаи да не се провежда – по предложение на компетентния орган, когато предложенията се одобряват по процедура, включваща подобна оценка и при осигурен обществен достъп до информацията. При предложението за освобождаване се взема предвид очакваното неблагоприятно въздействие, което извършването на ОВОС би оказало върху целите на инвестиционното предложение.

(8) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) В случаите по ал. 7:

1. компетентният орган мотивира дали друга подобна оценка е подходяща;
2. компетентният орган предоставя на засегнатата общественост информацията, получена чрез оценката по т. 1, както и информацията относно решението за предоставяне на освобождаване и за причините и мотивите за освобождаването;
3. преди даване на съгласие министърът на околната среда и водите информира Европейската комисия за причините, обосноваващи освобождаването, и предоставя информацията по т. 2.

Чл. 82. (1) (В сила от 1.07.2004 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Оценката по чл. 81, ал. 1, т. 1 се съвместява изцяло с действащите процедури за изготвяне и одобряване на планове и програми.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Оценката по чл. 81, ал. 1, т. 2 се съвместява с процедурите по изготвяне и одобряване на инвестиционното предложение по реда на специален закон.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Когато за осъществяване на инвестиционното предложение трябва да се развият и други, свързани с основния предмет на оценка, спомагателни или поддържащи дейности, те също се включват в изискващата се оценка, независимо дали самостоятелно попадат в обхвата на приложения № 1 или 2. Ако спомагателните или поддържащите дейности самостоятелно като инвестиционни предложения са предмет на ОВОС, всички оценки се съвместяват, като се провежда една обединена процедура.

(4) (В сила от 1.07.2004 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 27 от 2013 г.) Екологичната оценка на планове и програми завършва със становище или решение на компетентния орган по чл. 84, ал. 1. Влязлото в сила становище или решение е задължително условие за последващото одобряване на плана или програмата. Органите, отговорни за одобряване и прилагане на плана или програмата, се съобразяват със становището или решението и с поставените в тях условия, мерки и ограничения.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 27 от 2013 г.) Оценката на инвестиционни предложения завършва с решение на компетентния орган по чл. 93, ал. 2 или 3 или чл. 94, което може да съдържа условия, мерки и ограничения, задължителни за възложителя. Влязлото в сила решение е задължително условие за одобряването/разрешаването на инвестиционното предложение по реда на специален закон.

Органът по одобряването/разрешаването се съобразява с характера на решението, отчита поставените в него условия, мерки и ограничения, като решението е приложение, неразделна част от административния акт по одобряване/разрешаване, необходим за осъществяването на инвестиционното предложение.

(6) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Започналите процедури по ОВОС или екологична оценка могат да бъдат прекратени на всеки етап, когато се установи недопустимост на съответното инвестиционно предложение, план или програма и при случаите в наредбите по чл. 90, ал. 1 и чл. 101, ал. 1.

Чл. 83. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г.) (1) Оценките по чл. 81, ал. 1 се възлагат от възложителя на плана или програмата или от възложителя на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 на колектив от експерти с ръководител.

(2) Ръководителят и членове на колектива по ал. 1 могат да са български и чуждестранни физически лица, които притежават образователно-квалификационна степен "магистър".

(3) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) В хода на консултациите по процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) компетентният орган по околна среда или оправомощено от него длъжностно лице може по своя преценка или при поискване да препоръча на възложителя екипът по ал. 1 да включва експерти с определена компетентност, съобразена със спецификата на инвестиционното предложение или с местоположението му.

(4) Членовете на колектива и ръководителят по ал. 1 трябва да декларират писмено, че:

1. не са лично заинтересувани от реализацията на съответното инвестиционно предложение, плана или програмата;

2. познават изискванията на действащата българска и европейска нормативна уредба по околна среда и при работата си по оценките по чл. 81, ал. 1 се позовават и съобразяват с тези изисквания и с приложими методически документи; изискванията към декларациите се определят с наредбите по чл. 90, ал. 1 и чл. 101, ал. 1.

(5) Членовете на колектива и ръководителят, изготвили оценките по чл. 81, ал. 1, дават заключение, ръководейки се от принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда.

Раздел II

(В сила от 1.07.2004 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.)

Екологична оценка на планове и програми

Чл. 84. (1) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Министърът на околната среда и водите или директорът на съответната РИОСВ е компетентният орган за издаване на становище или решение по екологична оценка на планове и програми съгласно чл. 82, ал. 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Становището или решението по ал. 1 се издава след провеждане на изискващата се процедура и се основава на цялата документация, изготвена или изискана в хода на проведената процедура, включително при отчитане на резултатите от обществените консултации.

Чл. 85. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 41 от 2007 г.) Екологичната оценка е задължителна за планове и програми в областите селско стопанство, горско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси и промишленост, включително добив на подземни богатства, електронни съобщения, туризъм, устройствено планиране и земеползване, когато тези планове и програми очертават рамката за бъдещото развитие на инвестиционни предложения по приложения № 1 и 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Планове и програми по ал. 1 на местно равнище за малки територии и незначителни изменения на плановете и програми по ал. 1 се оценяват само когато при прилагането им се предполагат значителни въздействия върху околната среда.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.).

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Министърът на околната среда и водите или директорът на съответната РИОСВ преценява с решение необходимостта от екологичната оценка за предложен план и програма или за тяхно изменение съгласно процедурата, определена с наредбата по чл. 90, съобразно следните критерии за определяне значимостта на въздействието им:

1. характеристиките на плановете и програмите по отношение на:

а) степента, до която планът или програмата определя рамката за инвестиционни предложения и други дейности според тяхното местоположение, характер, мащабност и експлоатационни условия или съобразно предвижданията им за разпределението на ресурсите;

б) (изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) значението на плана или програмата за интегрирането на екологичните съображения особено с оглед насърчаването на устойчиво развитие;

в) (нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) екологични проблеми от значение за плана или програмата;

г) (нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) значението на плана или програмата за изпълнението на общностното законодателство в областта на околната среда;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) характеристиките на последствията и на територията, която е вероятно да бъде засегната по отношение на: вероятност, продължителност, честота, обратимост и кумулативен характер на предполагаемите въздействия; потенциално трансгранично въздействие, потенциален ефект и риск за здравето на хората или за околната среда, включително вследствие на аварии, размер и пространствен обхват на последствията (географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати), ценност и уязвимост на засегнатата територия (вследствие на особени естествени характеристики или културно-историческото наследство; превишение на стандарти за качество на околната среда или пределни стойности; интензивно земеползване), въздействие върху райони или ландшафти, които имат признат национален, общностен или международен статут на защита;

3. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) степента, до която планът или програмата влияе върху други плановете и програми, включително тези в дадена йерархия;

4. (нова - ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) въздействието на плана или програмата върху климата и уязвимостта на плана или програмата спрямо изменението на климата.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Мотивирано решение по ал. 4 се издава в срок до 30 дни от внасянето на искане от възложителя на плана или програмата в зависимост от спецификата и сложността им и се обявява публично.

(6) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Плановете и програмите, за които извършването на екологична оценка е задължително и за които се преценява необходимостта от екологична оценка, се определят с наредбата по чл. 90.

Чл. 86. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Изготвянето на екологичната оценка се възлага от възложителя на плана или програмата при условията и по реда на чл. 83.

(2) Докладът за екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и програмата и използваните методи за оценка.

(3) Докладът за екологична оценка задължително съдържа:

1. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) описанието на съдържанието на основните цели на плана или програмата и връзката с други съотносими плановете и програми;

2. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г.) съответни аспекти на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на плана или програмата;
  3. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) характеристиките на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати;
  4. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) съществуващите екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана или програмата, включително отнасящите се до райони с особено екологично значение, като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие;
  5. целите на опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и програмата, и начинът, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на изготвянето на плана или програмата;
  6. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г.) вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях; тези въздействия трябва да включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици;
  7. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) мерките, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана или програмата върху околната среда;
  8. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) описание на мотивите за избор на разглежданите алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите при събиране на необходимата за това информация, като технически недостатъци и липса на ноу-хау;
  9. описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана или програмата;
  10. нетехническо резюме на екологичната оценка.
- (4) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) При спазване на ал. 1, 2 и 3 екологична оценка не се възлага като самостоятелен доклад, когато по реда на специален закон се изисква подобна оценка да бъде част от плана или програмата, както и когато планът или програмата се изготвя и/или одобрява от органите по чл. 84, ал. 1.

Чл. 87. (1) Възложителят на плана или програмата:

1. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) осигурява необходимата подкрепа на експертите по чл. 83, ал. 1 за провеждане на консултации със заинтересуваните и засегнатите органи, особено с отговорните за подготовката и прилагането на плана или програмата, които са предмет на екологичната оценка;
  2. организира консултации с обществеността и със заинтересувани лица, засегнати от прилагането на плана или програмата;
  3. изпраща копие от плана или програмата и от доклада по чл. 86, ал. 2 на всяка държава, която има вероятност да бъде засегната от прилагането на плана или програмата, които са предмет на екологична оценка;
  4. организира консултации с държавата, за която има вероятност да бъде засегната.
- (2) Резултатите от консултациите се отразяват в доклада за екологична оценка и се вземат предвид в становището на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната РИОСВ.

Чл. 88. (1) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Становището по екологична оценка или решението, с което е преценено да не се извършва екологична оценка, задължително включва обосновка за предпочитаната алтернатива от гледна точка на околната среда и мерките по чл. 89. В становището по екологична оценка или в решението могат да се съдържат условия, мерки и ограничения, задължителни за изпълнение.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) До становището по екологична оценка или решението, с което е преценено да се извършва или да не се извършва екологична оценка, се осигурява достъп на обществеността, засегнатите и заинтересуваните страни и всяка държава, за която има вероятност да бъде засегната от прилагането на плана или програмата по ред, определен с наредбата по чл. 90, ал. 1.

(3) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Заинтересуваните лица може да обжалват становището по екологична оценка или решението, с което е преценено да се извършва или да не се извършва екологична оценка, по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

(4) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Окончателни са решенията на първоинстанционния съд по жалби, подадени до 1 юли 2024 г. срещу становища и решения по ал. 1, свързани с реализацията на обекти, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет и са обекти със стратегическа важност.

(5) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Жалбите по ал. 4 се разглеждат от Върховния административен съд, като производството приключва в 6-месечен срок от подаването им. Съдът обявява решението в едномесечен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото.

(6) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., предишна ал. 4, бр. 76 от 2017 г.) Становището или решението по ал. 1 губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен съответният план или програма, което се установява с проверка от компетентния орган по околна среда.

(7) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г., предишна ал. 5, бр. 76 от 2017 г.) При промяна на възложителя и/или преди изменение на плана или програмата възложителят, съответно новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда.

Чл. 89. (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Мерките за наблюдение и контрол при прилагането на плана или програмата се съгласуват между министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице, или директора на съответната РИОСВ и органа, отговорен за прилагането на плана или програмата.

Чл. 90. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Условието и редът за извършване на екологична оценка се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) В наредбата по ал. 1 се определят и съответните изисквания към:

1. (изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) преценяването на необходимостта и обхвата на екологичната оценка на възможните въздействия от прилагането на плана или програмата, както и към начина за публично обявяване на решението по чл. 85, ал. 4;

2. задълженията на органите, възлагащи или прилагащи плана или програмата, които са предмет на екологична оценка;

3. обхвата, съдържанието и формата на доклада за екологичната оценка;

4. сроковете, условията и реда за извършване на консултации с обществеността и трети лица, за които има вероятност да бъдат засегнати от плана или от програмата;

5. (доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) формата и съдържанието на решението за преценяване и на становището на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната РИОСВ;

6. условията за включване в становището на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната РИОСВ на резултатите от консултациите по т. 4;

7. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) наблюдението и контрола на изпълнението на условията, мерките и ограниченията, определени в решението за преценяване или в становището на министъра на околната среда и водите или на директора на съответната РИОСВ, в процеса на прилагане на плана или програмата;

8. наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда при прилагане на плана или програмата с цел предприемането на мерки за предотвратяване или намаляване на екологичните щети в резултат на това прилагане;
9. (нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) съдържанието и поддържането на регистъра с данни за процедури по екологична оценка като част от регистъра по чл. 102.

Чл. 91. (1) Екологичната оценка на плана или програмата се извършва независимо от ОВОС по раздел III от тази глава.

(2) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Когато за инвестиционно предложение, включено в приложение № 1 или № 2, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2, компетентният орган по околна среда може по искане на възложителя или по своя преценка да допусне извършването само на една от оценките по глава шеста.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Събраната информация, направените анализи при подготовката на екологичната оценка на планове и програми и становището на министъра или на директора на РИОСВ се ползват при изработване на докладите и постановяване на решенията на ОВОС за инвестиционни предложения по приложения № 1 и 2.

Раздел III

Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения

Чл. 92. Оценка на въздействието върху околната среда задължително се извършва на:

1. инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложение № 1;
2. (доп. - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) инвестиционните предложения за строителство, дейности и технологии с трансгранично въздействие върху околната среда съгласно приложение № 1 към чл. 2 от Конвенцията по оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, съставена в Еспо (Финландия) на 25 февруари 1991 г., ратифицирана със закон (ДВ, бр. 28 от 1995 г.) (обн., ДВ, бр. 86 от 1999 г.; попр., бр. 89 от 1999 г.).

Чл. 93. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Необходимостта от извършване на ОВОС се преценява за:

1. инвестиционни предложения съгласно приложение № 2;
2. всяко разширение или изменение на инвестиционни предложения съгласно приложение № 2, които вече са одобрени или са в процес на одобряване, изпълнени са или са в процес на изпълнение, ако това разширение или изменение може да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда;
3. всяко разширение или изменение на инвестиционни предложения съгласно приложение № 1 към този закон и приложение № 1 към чл. 2 от Конвенцията по оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, които вече са одобрени или са в процес на одобряване, изпълнени са или са в процес на изпълнение, ако това разширение или изменение може да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда;
4. (доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) инвестиционни предложения съгласно приложение № 1, разработени изключително или предимно за развитие и изпитване на нови методи или продукти и които няма да действат повече от две години, с изключение на инсталациите за обезвреждане на опасни и неопасни отпадъци чрез изгаряне или съвместно изгаряне по смисъла на Закона за управление на отпадъците;
5. (отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., нова, бр. 54 от 2020 г.) инвестиционни предложения съгласно т. 10.1 от приложение № 1, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на

здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, непредназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (ОВ, L 300/1 от 14 ноември 2009 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Министърът на околната среда и водите преценява необходимостта от извършване на ОВОС за всеки конкретен случай съобразно критериите по ал. 4 и се произнася с мотивирано решение за:

1. случаите по ал. 1, т. 4;

2. всички случаи на предположения за значително въздействие върху околната среда на територията на друга държава или държави;

3. инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, които са разположени на или засягат пряко територия на резервати, национални паркове и поддържани резервати - защитени територии по реда на Закона за защитените територии;

4. инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет;

5. (нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, засягащи територия, контролирана от две или повече РИОСВ;

6. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, изцяло попадащи в акваторията на Черно море или река Дунав.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., доп., бр. 54 от 2020 г.) Необходимостта от извършване на ОВОС по ал. 1, т. 1 - 3 и 5 се преценява от директора на съответната РИОСВ за всеки конкретен случай и съобразно критериите по ал. 4, който се произнася с мотивирано решение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г., бр. 12 от 2017 г.) Необходимостта от извършване на ОВОС по ал. 1 се преценява въз основа на:

1. следните характеристики на инвестиционното предложение:

а) размер, засегнатата площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост;

б) взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;

в) използване на природни ресурси, земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие;

г) генериране на отпадъци;

д) замърсяване и вредно въздействие;

е) риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение, включително причинени от изменението на климата, в съответствие с научните познания;

ж) рисковете за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето;

2. местоположението на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони, поради което тези характеристики трябва да се вземат под внимание, и по-конкретно:

а) съществуващо и одобрено земеползване;

б) относителното изобилие, достъпност, качество и възстановителна способност на природните богатства (включително почва, земни недра, вода и биологично разнообразие) в района и неговите подпочвени пластове;

в) абсорбиционен капацитет на природната среда, като се вземат предвид: мочурища, крайречни области, речни устия; крайбрежни зони и морска околна среда; планински и горски райони; защитени със закон територии; засегнати елементи от Националната екологична мрежа; територии, свързани с инвестиционното предложение, в които нормите за качество на околната среда са нарушени или се смята, че съществува такава вероятност; гъстонаселени райони; ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа

стойност; територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита;

3. типа и характеристиките на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда във връзка с критериите по т. 1 и 2 по отношение на въздействието на инвестиционното предложение върху елементите по чл. 95, ал. 4, предвид:

- а) степента и пространствения обхват на въздействието (като географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати);
  - б) естеството на въздействието;
  - в) трансграничния характер на въздействието;
  - г) интензивността и комплексността на въздействието;
  - д) вероятността за въздействие;
  - е) очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието;
  - ж) комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения;
  - з) възможността за ефективно намаляване на въздействията;
4. обществения интерес към инвестиционното предложение.

(5) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) С оглед преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за случаите по ал. 1, при съобразяване с критериите по ал. 4 възложителят на инвестиционното предложение:

1. предоставя информация за характеристиките на инвестиционното предложение и за вероятните значителни последици от него за околната среда и човешкото здраве;

2. предоставя описание на инвестиционното предложение, което съдържа по-конкретно:

- а) описание на физическите характеристики на инвестиционното предложение в неговата цялост и където е приложимо – дейностите по събаряне и разрушаване;
- б) описание на местонахождението на инвестиционното предложение, по-специално с оглед на екологичната чувствителност на географските области, които е вероятно да бъдат засегнати;

в) описание на аспектите на околната среда, които е вероятно да бъдат значително засегнати от инвестиционното предложение;

г) доколкото е налична информация: описание на всички вероятни значителни последици на инвестиционното предложение за околната среда и човешкото здраве, които произтичат от: очакваните остатъчни вещества и емисии, както и от генерираните отпадъци; използването на природните ресурси, почвите, земните недра, водите и на биологичното разнообразие;

3. когато е приложимо, съобразява наличните резултати от други съответни оценки на въздействието върху околната среда, извършени по реда на специален закон;

4. предоставя описание на характеристиките на инвестиционното предложение и/или на предвидените мерки за избягване или предотвратяване на предполагаемите значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Органите по ал. 2 и 3 се произнасят по необходимостта от извършване на ОВОС в срок един месец от внасяне на искането от възложителя на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2, като публично обявяват мотивите за своята преценка.

(7) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 6, бр. 12 от 2017 г.) При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някое от обстоятелствата, при които е било издадено решение за преценяване на необходимостта от ОВОС, възложителят или новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда.

(8) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г., предишна ал. 7, бр. 12 от 2017 г.) Решение, с което е преценено да не се извършва ОВОС, губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение, което се установява с проверка на контролните органи по околната среда.

(9) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) За инвестиционни предложения може да се провежда задължителна ОВОС, без да се извършва преценка:

1. по искане на възложителя;
2. при наличие на обстоятелство по чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие;
3. в случаите по чл. 156е, ал. 3 от Закона за водите.

(10) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решенията по ал. 6 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Окончателни са решенията на първоинстанционния съд по жалби, подадени до 1 юли 2024 г. срещу решения на министъра на околната среда и водите по инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет и са обекти със стратегическа важност.

(11) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Жалбите по ал. 10, изречение второ се разглеждат от Върховния административен съд, като производството приключва в 6-месечен срок от подаването им. Съдът обявява решението в едномесечен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото.

Чл. 94. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.)

(1) Министърът на околната среда и водите е компетентен орган за вземане на решение по ОВОС за инвестиционни предложения, разширения или изменения:

1. засягащи резервати, национални паркове и поддържани резервати - защитени територии по реда на Закона за защитените територии;
2. засягащи територия, контролирана от две или повече РИОСВ;
3. в случаите на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС по чл. 93, ал. 2;
4. случаите по чл. 98, ал. 1;
5. които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет;
6. за сондажи за проучване и добив на неконвенционални въглеводороди, в т.ч. шистов газ;
7. (нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) в случаите, когато директорът на РИОСВ е възложител;
8. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) изцяло попадащи в акваторията на Черно море или река Дунав;
9. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) които попадат в приложение № 1 и са предмет на обща процедура по ОВОС и най-малко на една от процедурите по чл. 109, ал. 1 или 2 или по чл. 117, ал. 1 или 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Директорът на съответната РИОСВ е компетентен орган за вземане на решение по ОВОС за инвестиционни предложения, разширения или изменения извън случаите по ал. 1, както и когато министърът на околната среда и водите е възложител.

(3) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г.) За лицата, участващи в процедурите по ОВОС, се прилага Законът за противодействие на корупцията.

(4) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Обща процедура по ОВОС и най-малко една от процедурите по чл. 109, ал. 1 или 2 или по чл. 117, ал. 1 или 2 се провеждат по искане на възложителя.

Чл. 95. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 12 от 2017 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г, изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Възложителят на инвестиционно предложение информира писмено компетентния орган и обявява своето предложение на интернет страницата си, ако има такава, и чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин. Компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице обявява предложението на интернет страницата си и уведомява писмено кмета на съответната община, район и кметство. Кметът на съответната община, район и кметство обявява инвестиционното предложение на интернет страницата си, ако има такава, и на общественодостъпно място.

(2) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Възложителят осигурява изработване на задание за обхват и съдържание на ОВОС за инвестиционните предложения по приложение № 1 и за тези, за които с решение е преценено да се извърши ОВОС.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Възложителят провежда консултации с компетентните органи за вземане на решение по ОВОС или оправомощени от тях длъжностни лица с други специализирани ведомства и засегнатата общественост по отношение на:

1. специфичните особености на предлаганото строителство, дейности и технологии, степен на развитие на проектното решение и взаимовръзката му със съществуващи или други планирани строителство, дейности и технологии;

2. характеристиките на съществуващата околна среда и всички нейни компоненти;

3. значимостта на предполагаемите въздействия;

4. (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) заданието за обхват и съдържание на ОВОС в т.ч. в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9;

5. границите на проучването във връзка с ОВОС;

6. алтернативите за инвестиционни предложения;

7. засегнатата общественост - интереси и мнения;

8. източниците на информация;

9. методиките за прогнози и оценка на въздействието върху околната среда;

10. мерки за намаляване на предполагаемите отрицателни въздействия върху околната среда.

(4) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Оценката на въздействието върху околната среда определя, описва и оценява по подходящ начин съобразно особеностите на всеки отделен случай преките и непреките значителни въздействия на инвестиционното предложение върху:

1. населението и човешкото здраве;

2. биологичното разнообразие, като се отделя особено внимание на видовете и местообитанията – предмет на опазване на защитените зони от Националната екологична мрежа;

3. земните недра, почвата, водата, въздуха и климата;

4. материалните активи, културното наследство и ландшафта;

5. взаимодействието между елементите по т. 1 – 4.

(5) (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Въздействията върху елементите по ал. 4 включват и очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за предложението.

Чл. 96. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г, доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 12 от 2017 г.) Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 изготвя и представя на компетентния орган за оценяване на качеството доклад за ОВОС, който съдържа най-малко:

1. подробна характеристика на инвестиционното предложение, включващо информация относно размера, засегнатата площ, параметрите, мащабността, обема, производителността, обхвата, оформлението на инвестиционното предложение в неговата цялост; подробната характеристика на инвестиционното предложение съдържа:

а) описание на местоположението на инвестиционното предложение;

б) описание на физическите характеристики на инвестиционното предложение в неговата цялост и ако е приложимо – на необходимите дейности по събаряне и разрушаване, както и изискванията относно използването на водите и земните недра – на етапа на строителство и на етапа на експлоатация;

в) описание на основните характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение (всички процеси и дейности), например енергийни нужди и използвана енергия, естеството и количеството на използваните материали и природни ресурси (включително водите, земните недра, почвите и биологичното разнообразие);

г) оценка по вид и количество на очакваните остатъчни вещества и емисии (като замърсяване на вода, въздух, почва и подпочвен слой, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения, радиация) и количества и видове на отпадъците, получени по време на етапа на строителство и на етапа на експлоатация;

2. описание на разумни алтернативи (например по отношение на дейностите, технологията, местоположението, размера и мащаба), проучени от възложителя, които са относими за инвестиционното предложение и неговите специфични характеристики, и посочване на причините за избрания вариант, като се вземат предвид последиците от въздействията на инвестиционното предложение върху околната среда;

3. описание на съответните аспекти от текущото състояние на околната среда (базов сценарий) и кратко изложение на вероятната им еволюция, ако инвестиционното предложение не бъде осъществено, доколкото природните промени от базовия сценарий могат да се оценят въз основа на наличността на информация за околната среда и научни познания;

4. описание на елементите по чл. 95, ал. 4, които е вероятно да бъдат засегнати значително от инвестиционното предложение: населението, човешкото здраве, биологичното разнообразие (например фауна и флора), почвата (например органични вещества, ерозия, уплътняване, запечатване), водите (например хидроморфологични промени, количество и качество), въздухът, климатът (например емисиите на парникови газове, въздействията във връзка с адаптирането), материалните активи, културното наследство, включително архитектурни и археологически аспекти, и ландшафтът; описанието на вероятните значителни последици за елементите по чл. 95, ал. 4 обхваща преките последици и всички непреки, вторични, кумулативни, трансгранични, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от инвестиционното предложение и в него се вземат предвид целите относно опазването на околната среда, които са от значение за инвестиционното предложение;

5. описание на вероятните значителни последици от въздействията на инвестиционното предложение за околната среда, произтичащи и от:

а) строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение, включително от дейностите по събаряне, разрушаване и извеждане от експлоатация, ако е приложимо;

б) използването на природните ресурси, по-специално на земните недра, почвата, водите и биологичното разнообразие, като се вземе предвид, доколкото е възможно, устойчивото наличие на тези ресурси;

в) емисиите от замърсители, шум, вибрации, нейонизиращи лъчения и радиация; възникването на вредни въздействия и обезвреждането и оползотворяването на отпадъците;

г) рисковете за човешкото здраве, културното наследство или околната среда, включително вследствие на произшествия или катастрофи;

д) комбинирането на въздействието с въздействието на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения, като се вземат предвид всички съществуващи проблеми в околната среда, свързани с области от особено екологично значение, които е вероятно да бъдат засегнати, или свързани с използването на природни ресурси;

е) въздействието на инвестиционното предложение върху климата (например естеството и степента на емисиите на парникови газове) и уязвимостта на инвестиционното предложение спрямо изменението на климата;

ж) използваните технологии и вещества;

6. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на взетите предвид налични резултати от други съответни оценки по реда на националното законодателство, свързани с инвестиционното предложение и изготвени преди доклада за ОВОС;

7. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на прогнозните методи или данни, използвани за определяне и изготвяне на оценката на значителните последици за околната среда, включително подробности за затрудненията (например технически недостатъци или липса на ноу-хау), които възложителят на инвестиционното

предложение е срещнал при събирането на необходимата информация, и за основните елементи на несигурност;

8. (предишна т. 7 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на предвидените мерки за избягване, предотвратяване, намаляване и при възможност – премахване на установените значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве, и описание на предложените мерки за наблюдение (например изготвянето на анализ след реализацията на инвестиционното предложение), като се дават обяснения до каква степен ще бъдат избегнати, предотвратени, намалени или премахнати значителните неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве; описанието трябва да обхваща както етапа на строеж, така и етапа на експлоатация и да съдържа план за изпълнение на мерките;

9. (предишна т. 8 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на очакваните значителни неблагоприятни въздействия на инвестиционното предложение за околната среда и човешкото здраве, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение на риск от големи аварии и/или бедствия, които са от значение за него; съответната информация трябва да е получена чрез оценка на риска; описанието включва приложимите мерки, предвидени за предотвратяване или смекчаване на значителните неблагоприятни последици на тези събития за околната среда и човешкото здраве, както и подробности за подготвеността и за предлаганото реагиране при такива извънредни ситуации;

10. (предишна т. 9 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) становища и мнения на засегнатата общественост, на компетентните органи за вземане на решение по ОВОС или на оправомощени от тях длъжностни лица и други специализирани ведомства и заинтересувани държави – в трансграничен контекст, получени в резултат от проведените консултации;

11. (предишна т. 10 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) заключение в съответствие с изискванията на чл. 83, ал. 5;

12. (предишна т. 11 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) нетехническо резюме;

13. (предишна т. 12 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на трудностите (технически причини, недостиг или липса на данни), срещнати при събирането на информация за изработване на доклада за ОВОС;

14. (предишна т. 13 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) друга информация – по преценка на компетентния орган или на оправомощеното от него длъжностно лице;

15. (предишна т. 14 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) референтен списък, в който се изброяват подробно източниците, използвани за описанията и оценките, включени в доклада.

(2) Разходите по ОВОС са за сметка на възложителя на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2.

(3) Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 осигурява необходимата информация за извършване на ОВОС, както и всякаква допълнителна информация, свързана с инвестиционното предложение.

(4) Други органи, разполагащи с информация, която има отношение към извършваната ОВОС, са длъжни да предоставят тази информация в съответствие с глава втора.

(5) При наличие на държавна, служебна или друга защитена със закон тайна информацията се предоставя при спазване на изискванията за поверителност по чл. 20.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице оценява качеството на доклада по ОВОС съобразно проведените консултации по чл. 95, ал. 3 и съответствието с изискванията на нормативната уредба по околна среда в 30-дневен срок от внасянето на доклада.

(7) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, когато инвестиционното предложение е предмет и на процедура по чл. 109, ал. 1 или 2, към доклада по ал. 1 се прилагат и документите по чл. 112, ал. 3, т. 1 и 3.

(8) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, когато инвестиционното предложение е предмет и на процедура по чл. 117, ал. 1 или 2, докладът по ал. 1 включва и описание на:

1. доказателства за прилагане на най-добрите налични техники, включително:

а) обстоятелства по чл. 123а, ал. 3;

б) (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) обстоятелства по чл. 123а, ал. 6;

в) описание за наличие на обстоятелствата по чл. 123, ал. 4 или 5;

2. предложените технологии и други техники за предотвратяване или когато това е невъзможно – за намаляване на емисиите от инсталацията;

3. планираните допълнителни мерки за постигане на съответствие с общите принципи, определящи основните задължения съгласно чл. 121;

4. планираните мерки за мониторинг на емисиите на вредни вещества в околната среда;

5. употребяваните, произвежданите или изпусканите опасни химични вещества, замърсители на почвите и подземните води; резултати от оценка на риска от замърсяване на почви и/или подземни води, когато се предлага различна честота на мониторинга от определената в чл. 123, ал. 1, т. 7;

6. доклад за базовото състояние, когато са налични веществата по т. 5, съдържащ информация:

а) отчитаща възможността от замърсяване на почвата и подземните води на площадката на инсталацията;

б) достатъчна за количествено сравнение между текущото замърсяване на почвата и подземните води и замърсяването им при окончателното прекратяване на дейностите;

в) за настоящото предназначение и предишното предназначение на площадката;

г) за извършени, включително нови, измервания на почвата и подземните води, отразяващи състоянието към момента на изготвяне на доклада, отчитащи възможността от замърсяване на почвата и подземните води с опасните вещества, които ще се използват, произвеждат или изпускат от съответната инсталация;

д) всяка друга информация, отговаряща на изискванията на букви "а" – "г".

Чл. 97. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) След положителна оценка по чл. 96, ал. 6 възложителят организира съвместно с определените от компетентния орган или оправомощено от него длъжностно лице засегнати общини, кметства и райони обществено обсъждане на доклада за ОВОС.

(2) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) За организиране на общественото обсъждане възложителят внася писмено искане до определените от компетентния орган органи по ал. 1, с предложение за място, дата и час на срещата/срещите за обществено обсъждане, мястото за обществен достъп до документацията и за изразяване на становища, като датата на първата среща е до 60 дни от датата на внасяне на искането. Към писменото искане се прилага по един екземпляр на доклада за ОВОС с всички приложения към него на всеки един от определените органи по ал. 1. Определените органи по ал. 1 потвърждават писмено предложението в срок до 7 дни от внасяне на искането или правят друго предложение за същия 60-дневен срок, като при непроизнасяне на органите по ал. 1 в 7-дневния срок се смята, че предложението на възложителя е прието.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) В обсъждането по ал. 1 могат да участват всички заинтересувани физически и юридически лица, в т. ч. представители на компетентния орган за вземане на решение по ОВОС, териториалната администрация на изпълнителната власт, обществени организации и граждани.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 уведомява лицата по ал. 3 за мястото и датата на обсъждането чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин най-малко 30 дни преди срещата за общественото обсъждане.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишна ал. 4, бр. 42 от 2011 г., изм., бр. 12 от 2017 г.) Възложителят на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2 осигурява обществен достъп до документацията по ОВОС най-малко 30 календарни дни преди началото на обсъждането по ал. 1. Компетентните органи по чл. 94, ал. 1 и 2 или оправомощени от тях длъжностни лица осигуряват обществен достъп до документацията по ОВОС най-малко 30 календарни дни преди началото на обсъждането по ал. 1 чрез интернет страницата си на определено за целта място.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 42 от 2011 г., изм., бр. 12 от 2017 г.) Представителите на обществеността представят писмено своите становища преди, по време на срещата за обществено обсъждане или най-късно три дни след обсъждането, като ги изпращат на възложителя с копие до компетентния орган за вземане на решение по ОВОС.

(7) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Компетентният орган информира чрез интернет страницата си обществеността за същността на възможните решения и оповестява проекта на решение по ОВОС в срок до три работни дни преди заседанието на съответния орган по чл. 12, ал. 1, т. 1 или ал. 2.

Чл. 98. (1) За инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии на територията на Република България, за които се предполага значително въздействие върху околната среда на територията на друга държава или държави, министърът на околната среда и водите:

1. уведомява засегнатите държави на възможно най-ранния етап на инвестиционното предложение, но не по-късно от датата на уведомяване на собственото население;
2. при съгласие за участие в процедурата по ОВОС предоставя на засегнатата държава описание на инвестиционното предложение и възможната информация за евентуално трансгранично въздействие върху околната среда, както и информация за характера на решението, което се предполага, че ще бъде взето.

(2) В случаите на уведомяване за предполагаемо значително въздействие върху околната среда на територията на Република България - резултат от предлагана дейност на територията на друга държава, министърът на околната среда и водите осигурява:

1. обществен достъп до предоставената информация за ОВОС;
2. своевременното изпращане на всички становища по информацията по т. 1 преди вземането на решения от компетентния орган на другата държава.

Чл. 99. (1) За вземане на решение възложителят представя на компетентния орган в срок до 7 дни след обсъждането по чл. 97 резултатите от него, включително становищата и протокола от неговото провеждане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Компетентният орган взема решение по ОВОС в срок до 45 дни след провеждане на общественото обсъждане, като отчита резултатите от него.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Решението по ОВОС съдържа:

1. наименованието на органа, който го издава;
2. името на възложителя, местожителството/седалището;
3. правните и фактическите основания за постановяване на решението;
4. характеристиките на инвестиционното предложение и условията на околната среда;
5. мотиви, съдържащи обосноваването заключение на компетентния орган относно значителното въздействие на инвестиционното предложение върху околната среда и човешкото здраве, като се вземат предвид резултатите от оценяването по чл. 96, 97 и където е приложимо – по чл. 98, и собственото му допълнително оценяване;
6. разпоредителна част;
7. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) условия за изпълнение, в т.ч. мерки за предотвратяване, намаляване и при възможност – премахване на неблагоприятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве, срокове за изпълнение, където е необходимо, както и план за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 8;
8. отговорността при неизпълнение на условията, определени в решението;

9. органа и срока, в който може да се обжалва;
10. дата на издаване и подпис.
- (4) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, когато инвестиционното предложение е предмет и на процедура по чл. 109, ал. 1 или 2, с решението по ал. 3 компетентният орган се произнася и по реда на чл. 116, ал. 1.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, когато инвестиционното предложение е предмет и на процедура по чл. 117, ал. 1 или 2, решението по ал. 3 включва и съдържанието по чл. 123.
- (6) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., предишна ал. 4, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В срок 7 дни от постановяване на решението по ОВОС компетентният орган или оправомощено от него длъжностно лице:
1. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) предоставя решението по ОВОС на възложителя на предложението по чл. 81, ал. 1, т. 2;
  2. (доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г.) оповестява решението по ОВОС чрез централните средства за масово осведомяване, интернет страницата си и/или по друг подходящ начин.
- (7) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., предишна ал. 5, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Компетентният орган по ал. 1 или оправомощено от него длъжностно лице осигурява достъп до съдържанието на решението по ОВОС след постановяването му, включително до приложенията към него чрез интернет страницата си и по реда на Закона за достъп до обществена информация.
- (8) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 30 от 2006 г., предишна ал. 6, изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по ОВОС по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването по ал. 6.
- (9) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., предишна ал. 7, доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Окончателни са решенията на първоинстанционния съд по жалби, подадени до 1 юли 2024 г. срещу решения на министъра на околната среда и водите по инвестиционни предложения, техни разширения или изменения, които са определени като обекти с национално значение с акт на Министерския съвет и са обекти със стратегическа важност, както и срещу решения на министъра на околната среда и водите по процедурата по чл. 94, ал. 1, т. 9.
- (10) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г., предишна ал. 8, изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Жалбите по ал. 9 се разглеждат от Върховния административен съд, като производството приключва в 6-месечен срок от подаването им. Съдът обявява решението в едномесечен срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото.
- (11) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 12 от 2017 г., предишна ал. 7, бр. 76 от 2017 г., предишна ал. 10, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) При промяна на възложителя, на параметрите на инвестиционното предложение или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено решението по ОВОС, възложителят или новият възложител уведомява своевременно компетентния орган по околна среда.
- (12) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишна ал. 8, бр. 76 от 2017 г., предишна ал. 11, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение, което се установява с проверка от контролните органи по околната среда.
- (13) (Нова – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., предишна ал. 12, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.; обявена за противоконституционна с Решение № 5 на КС на РБ - бр. 36 от 2019 г.)

Държавна такса в касационно производство по обжалване на решението по ОВОС се определя по реда на Административнопроцесуалния кодекс върху определяем материален интерес.

Чл. 99а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2008 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) В случаите по чл. 118, ал. 2 прилагането на най-добрите налични техники (НДНТ) се определя чрез оценка на:

1. консумацията (количество и вид) на вода, енергия и основни суровини за производството на единица продукция;
2. употребата на опасни вещества за производството на единица продукция;
3. количеството и вида на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух (включително параметрите на изпускащите устройства), в отпадъчните води и водните обекти (включително точките на заустване);
4. количеството и вида на производствените и/или опасните отпадъци, образувани при производствената дейност.

(2) Оценката по ал. 1 се представя от възложителя на инвестиционното предложение като част от изискваната документация, както следва:

1. при процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС - към определената с наредбата по чл. 101 информация;
2. при процедура по ОВОС - към доклада за ОВОС по чл. 96, ал. 1.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Въз основа на оценката по ал. 1 и получените в хода на процедурата по ОВОС становища, мнения и предложения, в решението по чл. 93, ал. 2 и 3, съответно в решението по чл. 99, ал. 3, се вписват мотиви за потвърждаване или непотвърждаване използването на НДНТ и се поставят условия към инсталациите, съоръженията и технологиите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) При непотвърждаване прилагането на НДНТ в решението по чл. 93, ал. 2 и 3, съответно в решението по чл. 99, ал. 3, се вписва условие за подаване на заявление за издаване на комплексно разрешително при спазване на чл. 118, ал. 1.

Чл. 99б. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Одобряване на инвестиционно предложение по реда на тази глава за изграждане на ново и планирани изменения или разширения в съществуващо или друго предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, при които са възможни значителни последствия върху опасностите от големи аварии се извършва въз основа на допълнителна информация и оценка на:

1. вида и количеството на опасните вещества от приложение № 3, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението, и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение и употреба;
2. рисковете от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на последствията от големи аварии за човешкото здраве и околната среда;
3. безопасните разстояния на предприятието/съоръжението до жилищни райони, обекти с обществено предназначение, зони за отдих и рекреация, съседни предприятия и обекти, райони и строежи, които могат да бъдат източник на или да увеличат риска или последствията от голяма авария и да предизвикат ефект на доминото, големи транспортни пътища и територии с особено природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт;
4. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) значимостта на последствията върху опасностите от големи аварии при планирани изменения или разширения в съществуващо или друго предприятие/съоръжение с

нисък или висок рисков потенциал, в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 103, ал. 9.

(2) Информацията и оценката по ал. 1 се представят от възложителя на инвестиционното предложение като част от изискваната документация, както следва:

1. при процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС – като приложение към определената с наредбата по чл. 101, ал. 1 информация;

2. (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) при процедура по ОВОС – като приложение към доклада за ОВОС по чл. 96, ал. 1 с изключение на случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9.

(3) Когато операторът и възложителят са различни лица, информацията по ал. 1 се изготвя и представя от възложителя на инвестиционното предложение.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Информацията и оценката по ал. 1 се съгласуват служебно с органите определени с наредбата по чл. 101, ал. 1.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Въз основа на информацията и оценката по ал. 1 и получените в хода на съответната процедура по ОВОС становища, мнения и предложения в решението по чл. 93, ал. 2 или 3, съответно в решението по чл. 99, ал. 3, се вписват мотиви за одобряване на местоположението и потвърждаване на безопасните разстояния и се поставят условия към съоръженията и технологиите, както и към доклада за безопасност.

(6) Компетентният орган по чл. 93, ал. 2 или 3 издава решение да се извърши ОВОС, когато въз основа на информацията и оценката по ал. 1 прецени, че поради местоположението на предприятието/съоръжението има вероятност от значително отрицателно въздействие върху околната среда и/или човешкото здраве. В решението компетентният орган включва и изискване възложителят да проучи и разгледа в доклада за ОВОС алтернативни решения, в т.ч. различно местоположение на предприятието/ съоръжението, различен мащаб или модел на осъществяване на дейността, алтернативни технологии и/или алтернативно решение за вида и количествата на използваните опасни вещества.

(7) Решение за неодобряване на инвестиционно предложение се издава, когато въз основа на информацията и оценката по ал. 1 в процедурата по ОВОС се установи, че поради местоположението на предприятието/ съоръжението инвестиционното предложение ще окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда и/или човешкото здраве.

(8) С наредбите по чл. 101, ал. 1 и чл. 103, ал. 9 се определят условията и редът за съвместно прилагане на процедурите по тази глава и глава седма, раздел I, както и изискванията за формата и съдържанието на необходимата информация и документация по ал. 2.

Чл. 100. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 12 от 2017 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Компетентните органи по чл. 94 или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват контрол по плана за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 8 и по изпълнението на условията от решението по ОВОС и в решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Чл. 101. (1) Условията и редът за извършване на ОВОС се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) С наредбата за ОВОС по ал. 1 се определят изискванията за:

1. преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционните предложения по приложение № 2;

2. условията и реда за извършване на консултации с органите, обществеността и лицата, които има вероятност да бъдат засегнати от реализацията на инвестиционното предложение;

3. (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) обхвата, съдържанието и формата на доклада за ОВОС, в т.ч. в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9;

4. критериите за оценяване на качеството на доклада за ОВОС;

5. реда и начина за организиране на общественото обсъждане на доклада за ОВОС;

6. мотивите за вземане на решение по ОВОС, включително начина, по който общественото мнение е взето предвид;
7. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) реда и начина за осъществяване на наблюдение и контрол по изпълнение на решенията, включително условията и мерките в тях;
8. (нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) съдържанието и поддържането на регистъра с данни за процедури по ОВОС.

Чл. 102. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Министерството на околната среда и водите поддържа публичен регистър с данни за извършване на процедури по ОВОС и екологична оценка. Министерството на околната среда и водите и РИОСВ вписват информацията в регистрите. Достъпът до регистъра е чрез интернет страниците на Министерството на околната среда и водите и РИОСВ.

Глава седма

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ОГРАНИЧАВАНЕ НА ПРОМИШЛЕНОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ

Раздел I

Контрол на опасностите от големи аварии (Отм., нов – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.)

Чл. 103. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм. и доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) С цел предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда всеки оператор на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение, в което са налични опасни вещества по приложение № 3, е длъжен да извърши класификация на предприятие/съоръжение в съответствие с критериите по приложение № 3 и да документира извършената класификация.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите, когато предприятието/съоръжението по ал. 1 се класифицира като предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал или предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал, операторът е длъжен да подаде до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда уведомление за извършената класификация.

(3) Уведомлението за извършената класификация съдържа следната информация:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) името и/или търговското наименование, идентификационния номер на оператора и пълния адрес на предприятието/съоръжението;
2. седалището на оператора и пълния му адрес;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) името и длъжността на лицето, отговорно за предприятието/съоръжението, ако е различно от това по т. 1;
4. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) опасните вещества и категориите на опасност на съответните вещества или на веществата, за които има вероятност да са налични в предприятието/съоръжението;
5. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) количеството и физичната форма на опасните вещества и на съответните вещества в предприятието/съоръжението;
6. дейността или планираната дейност на съоръженията, включително съоръженията за складиране;

7. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) описание на околната среда, заобикаляща предприятието/съоръжението, и факторите, които могат да причинят голяма авария или да влошат последствията от нея, включително, когато е достъпна, информация за съседни предприятия, както и за обекти, райони и строежи, които не попадат в обхвата на този раздел, но могат да са източник на или да увеличат риска или последствията от голяма авария и ефекта на доминото;

8. допълнителна информация относно предприятието/съоръжението за целите на докладването по чл. 111, ал. 1, т. 4, определена с наредбата по ал. 9.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал подава уведомлението за извършената класификация, както и за всяка негова актуализация:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди подаване на заявление за съгласуване и одобряване на инвестиционния проект по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията или преди изменения в предприятието/съоръжението, които водят до промяна в списъка на опасните вещества;

2. (изм. – ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 8.10.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) за предприятия/съоръжения, които попадат в обхвата на приложение № 1 или 2 – до съответния компетентен орган по глава шеста, раздел III едновременно с информирането по чл. 95, ал. 1, когато информацията по ал. 3 е налична на този етап. Уведомлението се разглежда от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 8.10.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал е длъжен да подаде до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда уведомление за извършената класификация, както и за всяка негова актуализация:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди всяко изменение, което води до промяна в списъка на опасните вещества от част 1 и/или 2 на приложение № 3, налични в предприятието/съоръжението;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди всяко значително увеличаване или намаляване на количеството или значително изменение в естеството или физичната форма на дадено опасно вещество, което е налично в предприятието/съоръжението, както е посочено в уведомлението за извършената класификация или преди всяко значително изменение в процесите на употребата му;

3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди всяко изменение на предприятие/съоръжение, което би могло да има значителни последствия върху опасностите от големи аварии;

4. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди окончателното закриване или извеждане от експлоатация на предприятието/съоръжението;

5. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) преди промяна в информацията, представена от оператора с уведомлението за извършената класификация относно името и/или търговското наименование на оператора и пълния адрес на предприятието/съоръжението, седалището на оператора и пълния му адрес, или името и длъжността на лицето, което е отговорно за предприятието/съоръжението, ако е различно от това на оператора.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 101 от 2015 г., в сила от 22.12.2015 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда в 10-дневен срок от подаване на уведомлението за извършената класификация потвърждава извършената класификация или уведомява оператора за установените непълноти в съдържанието на информацията по ал. 3 и/или несъответствия в извършената класификация съгласно критериите по приложение № 3, като дава писмени указания и определя срок за тяхното отстраняване.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В случаите по ал. 4, т. 2 операторът/възложителят се уведомява за потвърждаването на класификацията по реда на наредбата по чл. 101, ал. 1 въз основа на писмено потвърждение от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда.

(8) Този раздел не се прилага за:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) предприятия/съоръжения, в т.ч. складови съоръжения, в които:

а) функциите на оператор се изпълняват от Министерството на отбраната или друго юридическо лице от въоръжените сили на Република България съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

б) се извършват дейности с опасни вещества, предоставят се услуги и/или се произвежда военна продукция за целите на отбраната и сигурността на страната, за които са издадени разрешителни съгласно Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, и/или представляват специални обекти, свързани с отбраната и сигурността на страната по смисъла на § 5, т. 63 от допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията;

2. опасности, създавани от йонизираща радиация, предизвикана от вещества;

3. превоз на опасни вещества и пряко свързано с него междинно временно складиране по време на превоз по пътища, железопътни линии, вътрешни водни пътища, море или въздух извън територията на предприятията по ал. 2, включително товарене, разтоварване и/или превоз до или от друго превозно средство на докове, кейове или разпределителни станции;

4. превоз на опасни вещества по тръбопроводи, включително съответните помпени/компресорни станции извън предприятията по ал. 2;

5. експлоатация, по-специално проучване, добив или преработка на минерали в мините и кариерите, включително чрез сондажни кладенци, с изключение на:

а) съхранение на газ в подземни депа на сушата в геоложки формации, водоносни хоризонти, солни каверни и изоставени мини;

б) химическа и термична преработка и свързано с тези операции съхранение, които включват опасни вещества;

в) действащи съоръжения за обезвреждане на миннодобивни отпадъци, включително хвостохранилища или шламохранилища, съдържащи опасни вещества;

6. проучване и експлоатация в морски райони на минерали, включително въгледороди;

7. съхранение на газ в подземни депа в морето, което включва депа изключително за съхранение и депа, където се извършва и проучване и експлоатация на минерали, включително въгледороди;

8. депа за отпадъци, включително за подземно съхранение на отпадъци, с изключение на:

а) химическа и термична преработка и свързаното с тези операции съхранение, които включват опасни вещества;

б) действащи съоръжения за обезвреждане на миннодобивни отпадъци, включително хвостохранилища или шламохранилища, съдържащи опасни вещества;

в) (отм. – ДВ, бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

(9) Министерският съвет приема наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях.

Чл. 103а. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

Чл. 104. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Мерките за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве, имуществото и околната среда се отчитат при:

1. устройственото планиране на територията, и

2. планирането на защитата на населението и околната среда.

(2) При устройственото планиране на територията се осъществява контрол на:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) разположението на нови предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал;
2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) изменения в предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или изменения на процес, или на естество или физична форма, или количество на опасните вещества, които биха могли да имат значителни последици за опасностите от големи аварии или могат да доведат до превръщането на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или обратно;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) планирането на нови строежи, включително изграждането на транспортни пътища, жилищни райони, обекти с обществено предназначение в близост до съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, където разполагането или нови строежи може да бъде източник или да повиши опасностите или последиците от възникване на голяма авария в тези предприятия/съоръжения.

(3) Контролът по ал. 2 се осъществява при:

1. одобряване на инвестиционни предложения по реда на глава шеста от този закон и/или разрешаване на строителството по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията за случаите по ал. 2;
2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) одобряване на доклади за безопасност по реда на чл. 109 – 115 за изграждане и/или експлоатация на нови, за експлоатация на други или изменения по ал. 2, т. 2 на съществуващи предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал или части от тях;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) съгласуване на устройствени планове и техни изменения при планиране на строежи в случаите по ал. 2, в т.ч. устройствени планове на общините и подробни устройствени планове за поземлени имоти, на чиято територия се разполагат предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по чл. 127, ал. 2 от Закона за устройство на територията;
4. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) потвърждаване на пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии по реда на чл. 106 за изграждане и/или експлоатация на нови, за експлоатация на други или изменения по ал. 2, т. 2 на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал или части от тях.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Чрез контрола по ал. 2 се осигурява изпълнение на политиката по отношение на използването на земята или друга свързана с това политика и процедурите за прилагането ѝ, като се отчита необходимостта в дългосрочен план относно:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) поддържане на безопасни разстояния на предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал до жилищни райони, обекти и площи с обществено предназначение, зони за отдых и където е възможно, големи транспортни пътища;
2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) поддържане на безопасни разстояния на предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или други подходящи мерки до райони с особена природозащитна чувствителност или интерес и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятия, когато е целесъобразно, с цел тяхното опазване;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) предприемане на допълнителни технически мерки за ограничаване на рисковете за човешкото здраве и околната среда в случай на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) За целите на ал. 3 и 4 операторът на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал предоставя на съответния компетентен орган по глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията пълна информация

относно рисковете за човешкото здраве и околната среда, произтичащи от наличието на опасни вещества по приложение № 3 в това предприятие/съоръжение, техническо становище по тези рискове, за всеки отделен случай или общо, при вземането на решения, и за мерките за предотвратяване на големи аварии с тези вещества и за ограничаване на последствията от тях. Операторът на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал предоставя тази информация при поискване от съответния компетентен орган по глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията.

(6) В случаите, когато обектите по ал. 2 попадат в обхвата на глава шеста, информацията по ал. 5 се предоставя на най-ранен етап за целите на консултациите със засегнатата общественост.

(7) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При издаване на решения за одобряване на доклади за безопасност по реда на този раздел или на решения за одобряване на устройствени планове по реда на Закона за устройство на територията, в които се предвижда изграждане и експлоатация на предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или изменения в тях по ал. 2, т. 2 или на строежи по ал. 2, т. 3, съответният компетентен орган взема предвид техническото становище по ал. 5 и становищата, коментарите и предложенията относно идентифицираните рискове от големи аварии в предприятията/съоръженията, получени съответно при обществения достъп по чл. 115, ал. 1 и 2 или при консултациите по чл. 87, ал. 2.

Чл. 105. (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., нов, бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал и на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал е длъжен да:

1. предприема по всяко време необходимите мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда;
2. има готовност по всяко време да удостовери, в т.ч. за целите на контрола от комисиите по чл. 157а, ал. 2, че е предприел всички необходими мерки по т. 1;
3. осигурява необходимото съдействие на комисиите по чл. 157а, ал. 2 за извършване на проверки на предприятието/съоръжението, включително за вземане на проби и събиране на необходимата информация за установяване изпълнението на задълженията по този раздел и наредбата по чл. 103, ал. 9;
4. разработи политика за предотвратяване на големи аварии (ППГА) и да осигури нейното правилно прилагане посредством подходящи средства, структури и система за управление на мерките за безопасност (СУМБ);
5. изготви доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА), в който да изложи съответната ППГА и СУМБ.

(2) Политиката за предотвратяване на големи аварии трябва да:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) е пропорционална на опасностите от големи аварии и да отчита сложността на организацията на дейностите в предприятието/съоръжението;
2. включва целите на оператора като цяло и принципите на действие, ролята и отговорността на управлението, както и ангажимент за постоянно подобряване на контрола над опасностите от голяма авария от страна на оператора;
3. осигурява високо ниво на защита на човешкото здраве и околната среда чрез планиране, разработване и прилагане на подходящи средства, структури и системи за управление.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) За предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал задължението за прилагане на ППГА може да бъде изпълнено чрез други подходящи средства, структури и системи за управление, различни от посочените в ал. 1, т. 4, ако те отчитат опасностите от големи аварии и отговарят на изискванията за обхват и съдържание на ППГА, определени с наредбата по чл. 103, ал. 9.

Чл. 106. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал изготвя и подава ДППГА и всяка негова актуализация до директора на РИОСВ, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението.

(2) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Докладът за политика за предотвратяване на големи аварии на ново предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал се подава от оператора до директора на РИОСВ в срок до три месеца преди въвеждане в експлоатация на предприятието/съоръжението или преди изменения в него, които водят до промяна в списъка на опасните вещества.

(3) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Директорът на РИОСВ или оправомощено от него длъжностно лице оповестява на интернет страницата на РИОСВ внесения от оператора ДППГА и всяка негова актуализация и осигурява достъп на засегнатата общественост до него за срок от 14 дни, след което изготвя и оповестява на интернет страницата на РИОСВ проект на решение по ал. 4. Когато могат да бъдат засегнати повърхностни и/или подземни води или водни обекти, в същия срок директорът на РИОСВ уведомява по служебен път директора на съответната басейнова дирекция.

(4) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Директорът на РИОСВ или оправомощено от него длъжностно лице в 20-дневен срок от получаване на ДППГА и всяка негова актуализация с мотивирано решение потвърждава или отказва да потвърди пълнотата и съответствието на доклада с изискванията на наредбата по чл. 103, ал. 9 или уведомява писмено оператора за допуснатите грешки и непълноти във формата и съдържанието на ДППГА и определя срок до един месец за отстраняването им. При необходимост директорът на РИОСВ може да изиска становище от органите по чл. 157а, ал. 2 относно пълнотата и съответствието на ДППГА.

(5) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решението по ал. 4 съдържа:

1. наименование на органа, който го издава;
2. наименование на оператора, име и пълен адрес на предприятието/съоръжението;
3. характеристика на предприятието/съоръжението;
4. правни и фактически основания;
5. описание на резултатите от проведените консултации със засегнатата общественост и начина, по който те са взети предвид;
6. мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда;
7. разпоредителна част;
8. пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва решението;
9. дата на издаване и подпис.

(6) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Предприятието/съоръжението с нисък рисков потенциал се въвежда в експлоатация след влязло в сила решение за потвърждаване на ДППГА.

(7) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В тридневен срок от издаването на решението по ал. 4 директорът на РИОСВ или оправомощено от него длъжностно лице го оповестява на интернет страницата на РИОСВ.

(8) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решението по ал. 4 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от оповестяването му.

(9) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 7-дневен срок от изпращане на решението по ал. 4 до оператора директорът на РИОСВ или оправомощено от него длъжностно лице изпраща копие от доклада на органите по чл. 157а, ал. 2 за целите на контрола.

(10) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът по ал. 1 периодически преразглежда ППГА и СУМБ и при необходимост актуализира ДППГА, както следва:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) най-малко веднъж на всеки 5 години;
2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) при значително увеличаване или намаляване на количествата на опасните вещества в предприятието/съоръжението;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) при изменение в предприятието/съоръжението или изменение на процес, или на естеството или физичната форма или количеството на опасните вещества, които биха могли да имат значителни последици за опасностите от големи аварии или могат да доведат до класифициране на предприятието/съоръжението в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал;
4. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) след възникване на голяма авария в предприятието/съоръжението;
5. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) по своя инициатива или при поискване от директора на РИОСВ, при наличие на нови данни или научна информация за безопасната експлоатация на предприятието/съоръжението и/или в резултат на контрола.

(11) (Предишна ал. 6, изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Когато в случаите по ал. 10 се установи, че не се налага актуализация на ДППГА, операторът е длъжен да документира данните и заключенията от извършеното преразглеждане и да предоставя документацията на комисията по чл. 157а, ал. 2 за целите на контрола. В 7-дневен срок от преразглеждането на ДППГА операторът изпраща заключенията и документацията на директора на РИОСВ.

Чл. 107. (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., нов, бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал е длъжен да разработи и прилага:

1. доклад за безопасност;
2. доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) вътрешен аварийен план на предприятието/съоръжението.

(2) Формата и съдържанието на документите по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(3) С доклада за безопасност операторът е длъжен да удостовери, че:

1. политиката за предотвратяване на големи аварии и съответната система за управление на мерките за безопасност, необходима за нейното прилагане, са въведени в действие;
2. опасностите от големи аварии и възможните сценарии за големи аварии са идентифицирани и се предприемат всички необходими мерки за предотвратяване на такива аварии и за ограничаване на последициите от тях за човешкото здраве и за околната среда;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) осигурява високо ниво на безопасност и сигурност в модела, конструкцията, действието и поддръжката на всяко съоръжение, включително складово съоръжение, оборудване и инфраструктура, свързана с действието му, които имат връзка с опасностите от големи аварии вътре в предприятието/съоръжението;
4. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) е изготвен вътрешен аварийен план на предприятието/съоръжението;
5. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) на кмета на съответната община, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, се предоставя необходимата информация за изготвяне на външен аварийен план на предприятието/съоръжението;
6. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) се предоставя достатъчно информация за вземане на решения от компетентните органи по глава шеста и по Закона за устройство на територията относно разполагането на нови дейности или строежи около предприятието/съоръжението.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При изготвяне на вътрешния аварийен план операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал е длъжен да проведе консултации с неговия персонал, включително с персонала, който работи по дългосрочни договори за подизпълнителски дейности.

(5) Оператор, който е изготвил план за извънредни ситуации по силата на задължение, наложено от друг нормативен акт, е длъжен да предприеме необходимите действия, за да гарантира, че този план се изпълнява незабавно при възникване на:

1. голяма авария, или

2. неконтролируемо събитие, за което може да се очаква, че ще предизвика голяма авария.

(6) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал предоставя на кмета на съответната община, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, необходимата информация, определена с наредбата по чл. 103, ал. 9, за изготвяне на външен аварийен план.

Чл. 108. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Кметът на община, на чиято територия се намира предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал, е длъжен да изготви и да осигури изпълнението на външен аварийен план на това предприятие/съоръжение, с описание на мерките, които трябва да бъдат предприети извън територията на предприятието/съоръжението. Външният аварийен план се изготвя като част от общинския план за защита при бедствия по чл. 9, ал. 10 от Закона за защита при бедствия.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Външният аварийен план по ал. 1 се изготвя, актуализира и приема в съответствие с чл. 9, ал. 10 и 11 от Закона за защита при бедствия и въз основа на информацията, предоставена от оператора по чл. 107, ал. 6 или чл. 116е, ал. 4 или чл. 116з, ал. 3, т. 2, в срок до 6 месеца от датата на предоставянето ѝ.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Проектът на външен аварийен план по ал. 1 и всяко негово съществено изменение в тридневен срок от изготвянето им се съгласуват от кмета на съответната община със:

1. (доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) засегнатата общественост, като осигурява за период от 14 дни обществен достъп до проекта или изменението му чрез интернет страницата на общината, когато има такава, или по друг подходящ начин;

2. оператора на предприятието/съоръжението;

3. съответната РИОСВ, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението;

4. съставните части на единната спасителна система, имащи отношение по изпълнение на мерките във външния аварийен план и защита при бедствия;

5. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) директора на басейнова дирекция, когато проектът засяга повърхностни и/или подземни води, или водни обекти.

(4) Формата и съдържанието на външния аварийен план се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(5) Всеки кмет на община, изготвил външен аварийен план, е длъжен:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) на подходящи интервали, не по-дълги от три години, да преразглежда, проверява и когато е необходимо, да актуализира външния аварийен план, при:

а) издаване на решения по чл. 116, ал. 1 или чл. 116ж, ал. 4;

б) получаване на информация по чл. 116е, ал. 4;

в) възникване на голяма авария на територията на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал;

г) промени, които са настъпили в предприятието/съоръжението или в съответните спасителни служби по Закона за защита при бедствия, в новите технически познания, както и в познанията относно реагирането при големи аварии;

2. периодично да организира и провежда тренировки и учения по плана по ал. 1.

(6) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При изготвянето на външния аварийен план, в т.ч. на негови актуализации, кметът взема предвид получените становища, коментари и предложения по ал. 3.

(7) (Предишна ал. 6, изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) До 31 януари ежегодно кметовете на общини, на чиято територия се намират предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал, представят на директорите на съответните РИОСВ информация относно проведени тренировки и учения на външните аварийни планове в съответствие с наредбата по чл. 103, ал. 9.

Чл. 109. (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.)

(1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изграждането и експлоатацията на ново и експлоатацията на съществуващо или друго предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или на части от него се извършват след издаване на решение от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда за одобряване на доклада за безопасност при условията и по реда на този раздел.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и за планирани изменения/разширения в съществуващи предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решението по ал. 1 е задължително за издаване на разрешение за строеж на предприятието/съоръжението по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Изключение по ал. 3 се допуска за предприятия/съоръжения, както и планирани изменения/разширения в тях, за които е приключила съответната процедура по ОВОС по реда на глава шеста, раздел III с постановяване на решение, с което е одобрено местоположението и потвърдени безопасните разстояния в съответствие с чл. 99б, ал. 5.

(5) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, които са по реда на глава шеста, раздел III.

Чл. 110. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм. и доп., бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентен орган за издаване на решения и прекратяване действието на решения по чл. 116 и чл. 116ж, ал. 4 при условията и по реда на този раздел и поддържа архив на издадените актове, освен в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Органът по ал. 1 с мотивирано решение прекратява действието на решенията по чл. 116, ал. 1, т. 1 или чл. 116ж, ал. 4 след представяне на актуализирано уведомление за класификация по чл. 103, ал. 5 от оператора на предприятие/съоръжение, класифицирано с висок рисков потенциал относно:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) значително намаляване на количеството или промяна в списъка на опасните вещества, въз основа на което предприятието/съоръжението вече не се класифицира с висок рисков потенциал;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) окончателно извеждане от експлоатация на предприятието/съоръжението.

Чл. 110а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 95 от 2005 г., бр. 82 от 2006 г., бр. 102 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., изм. и доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.)

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице:

1. (отм. – ДВ, бр. 79 от 2019 г., в сила от 8.10.2019 г.);

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) уведомява потенциално засегнатите държави и предоставя информация в съответствие с изискванията на Конвенцията за трансграничните въздействия на промишлените аварии, подписана на 17 март 1992 г. в Хелзинки (ратифицирана със закон – ДВ, бр. 28 от 1995 г.), когато в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал съществува опасност от възникване на голяма авария с трансгранично въздействие;

3. при възникване на голяма авария, която отговаря на критериите за докладване по приложение № 5, докладва информацията по чл. 116г, ал. 2 и 3, представена от оператора на предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, на чиято територия е възникнала аварията, към електронната база данни на Европейската комисия (e-MARS);

4. (доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) въз основа на получените уведомления за класификация по чл. 103, ал. 2 или 5 докладва информация за предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал към електронната база данни на Европейската комисия (e-SPIRS);

5. информира Европейската комисия за името и адреса на всеки орган, който притежава съответната информация за големи аварии и може да консултира компетентните органи на другите държави членки, които предприемат действия в случай на такава авария;

6. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) поддържа публичен електронен регистър на предприятията и съоръженията с нисък и висок рисков потенциал;

7. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) информира оператора на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение, в което са налични опасни вещества по приложение № 3 за приложимостта на изключението по чл. 103, ал. 8, т. 1 и/или т. 5 – 8.

(2) Формата и съдържанието на регистъра по ал. 1, т. 6 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Достъпът до регистъра по ал. 1, т. 6 се осъществява чрез интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 112. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал подава до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда заявление за одобряване на доклад за безопасност, като по отношение на новите предприятия/съоръжения докладът се представя не по-късно от 6 месеца преди подаването на заявление за издаване на разрешение за строеж по реда на Закона за устройство на територията.

(2) Формата и съдържанието на заявлението по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(3) Към заявлението по ал. 1 операторът прилага:

1. (доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) доклад за безопасност, който съдържа и ДППГА;

2. (отм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.);

3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) вътрешен аварийен план на предприятието/съоръжението;

4. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);

5. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

(4) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Със заявлението по ал. 1 операторът може да поиска от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда част от информацията по ал. 3, т. 1 или списъкът с опасните вещества от приложение № 3 да бъдат обявени за поверителни, когато представляват производствена или търговска тайна, и представя съответните мотиви за това.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Когато част от информацията по ал. 3, т. 1 или списъкът с опасните вещества от приложение № 3 представлява държавна или служебна тайна или съдържа лични данни, операторът представя

съответните мотиви за прилагане на разпоредбите на Закона за защита на класифицираната информация, съответно на изискванията за защита на личните данни.

(6) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда може да определи част от информацията по ал. 3, т. 1 или списъкът с опасните вещества от приложение № 3 да бъдат считани за поверителни на основанията по ал. 4 и 5.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., предишна ал. 6, изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда в 14-дневен срок от получаване на заявлението писмено уведомява оператора дали искането му е частично или напълно уважено за случаите по ал. 4 и 5 или за преценката по ал. 6. За целите на обществения достъп определя срок до 5 дни за внасяне на преработен вариант на документите на хартиен и електронен носител, в който не се съдържа информацията, която е приета за поверителна. В случаите по чл. 114, ал. 1 едновременно с коригираните и допълнените документи се внася и преработен вариант на документите за целите на обществения достъп.

(8) (Предишна ал. 7 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по чл. 109, ал. 4 заявлението по ал. 1 се разглежда от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда при наличие на влязло в сила решение за одобряване на инвестиционното предложение по чл. 99б, ал. 5.

(9) (Предишна ал. 8 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по чл. 109, ал. 1 заявлението по ал. 1 се разглежда от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда при наличие на становище от съответния компетентен орган по глава шеста, раздел III, че инвестиционното предложение не е предмет на процедура по глава шеста, раздел III.

Чл. 112а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

Чл. 112б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

Чл. 113. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по чл. 109, ал. 4 операторът подава заявлението по чл. 112, ал. 1 не по-късно от 6 месеца преди въвеждане в експлоатация на предприятието/съоръжението или на части от тях.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При разглеждане на документите по ал. 1 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда осигурява използването на всяка получена информация и направено заключение от проведени процедури по реда на глава шеста и процедури по издаване или актуализиране на разрешително по чл. 117, когато това е приложимо за предприятието/съоръжението.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът по ал. 1 е длъжен да изпълнява всички мерки в одобрения доклад за безопасност, свързани с изграждането и безопасната експлоатация на предприятието/съоръжението, а в случаите по чл. 109, ал. 4 – и относимите мерки и условия в решението по чл. 99б, ал. 5.

(4) Информацията в доклада за безопасност по ал. 3 трябва да съответства на информацията, подадена до компетентния орган по глава шеста, раздел III, както и на условията и мерките в постановените решения, с които са приключили съответните процедури по ОВОС.

Чл. 114. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда в 14-дневен срок от получаване на документите по чл. 112, ал. 3 уведомява оператора за допуснати в тях грешки и непълноти и определя срок до 30 дни за отстраняването им.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 7-дневен срок след изтичане на срока по ал. 1 или от получаване на коригираните и допълнени документи изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда изпраща документите за становище до министъра на здравеопазването, министъра на вътрешните работи, изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", кмета на общината и директора на РИОСВ, на чиято територия е разположено предприятието/съоръжението.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда и органите по ал. 2 или оправомощени от тях длъжностни лица могат да извършват проверки на място с цел оценка на съответствието на документите по чл. 112, ал. 3 с предвидените от оператора мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 14.10.2016 г.) Органите по ал. 2 или оправомощени от тях длъжностни лица изпращат до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда становищата си в срок до един месец от получаване на документите по чл. 112, ал. 3.

(5) Липсата на становище на някои от органите по ал. 2 в законоустановения срок се смята за мълчаливо съгласие.

Чл. 115. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В срока по чл. 114, ал. 2 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда публикува обява за открит обществен достъп до документите по чл. 112, ал. 3, т. 1 и 3 на интернет страницата на агенцията и осигурява достъп на засегнатата общественост до тях в едномесечен срок от датата на публикуване на обявата. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда предоставя документите и копие от обявата на кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, а в случаи на предприятия/съоръжения с потенциал за голяма авария с трансгранично въздействие уведомява министъра на околната среда и водите за целите на чл. 111, ал. 1, т. 2.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 5-дневен срок от получаване на документите по чл. 112, ал. 3, т. 1 и 3 кметът на съответната община информира засегнатата общественост чрез обява в местните средства за масово осведомяване и осигурява достъп до тях в едномесечен срок от датата на публикуване на обявата. Обявата съответства по обхват и съдържание на обявата по ал. 1. Министърът на околната среда и водите уведомява потенциално засегнатите държави и предоставя информация в съответствие с изискванията на Конвенцията за трансграничните въздействия на промишлените аварии.

(3) В едномесечния срок на обществения достъп по ал. 1 и 2 представителите на засегнатата общественост могат да представят писмени становища, коментари и предложения по документацията.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите, в които има уважено искане по чл. 112, ал. 4 или ал. 6, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда и кметът на съответната община предоставят на обществеността преработена от оператора документация съгласно чл. 112, ал. 7.

(5) В тридневен срок след изтичане на срока по ал. 2 кметът на съответната община изпраща по служебен път на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда резултатите от проведения обществен достъп, в т.ч. информация за начина на осигуряването му.

(6) Редът и начинът за провеждане на обществен достъп и съдържанието на обявата по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(7) При изготвяне на решение по чл. 116 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда взема предвид становищата по документацията, получени при обществения достъп.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Когато въз основа на прегледа на документацията от Изпълнителната агенция по околна среда и/или въз основа на становище по ал. 3 или чл. 114, ал. 4 се установят несъответствия или непълноти в документите по чл. 112, ал. 3, т. 1 и 3, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда дава указания на оператора и определя срок, не по-дълъг от 30 дни за отстраняването им.

(9) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда в 25-дневен срок след изтичане на срока по чл. 114, ал. 4 или от получаване на коригираните и допълнените документи по ал. 8 оповестява на засегнатата общественост проекта на решение по чл. 116, ал. 1 или по чл. 116ж, ал. 4 за период от 14 дни на интернет страницата си.

Чл. 116. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 35 от 2009 г., в сила от 12.05.2009 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда в 30-дневен срок след изтичане на срока по чл. 114, ал. 4 или от получаване на коригираните и допълнени документи по чл. 115, ал. 8 издава:

1. решение за одобряване на доклада за безопасност, когато в резултат на проведената процедура по чл. 109 – 115 установи, че операторът е предвидил достатъчни мерки за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях, които са документирани в доклада за безопасност и когато е приложимо, е изпълнил относимите мерки и/или условия в решението, с което е приключила процедурата по глава шеста, раздел III, или

2. решение за неодобряване на доклада за безопасност, когато:

а) операторът не е предвидил мерки в доклада за безопасност или предвидените мерки не са достатъчни за предотвратяване на големи аварии или за ограничаване на последствията от тях, или не са изпълнени относимите мерки и/или условия в решенията, с които е приключила процедурата по глава шеста, раздел III, или

б) операторът не е изпълнил дадените указания и/или не е спазил определения срок съгласно чл. 115, ал. 8; или

в) орган по чл. 114, ал. 2 или представител на засегнатата общественост е внесъл мотивирано възражение по законосъобразност срещу реализацията на проекта.

(2) Въз основа на информацията в доклада за безопасност изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда може с мотивирано решение да освободи кмета на съответната община от задължението да изготвя външен аварийен план за предприятието/съоръжението, в случаите, когато това не е необходимо.

(3) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда въз основа на информацията в актуализиран доклад за безопасност на предприятието/съоръжението по чл. 116ж може в писмена форма да оттегли решението за освобождаване по ал. 2, като посочи датата, на която изтича срокът на освобождаването, и датата, до която кметът на съответната община трябва да изготви и представи външен аварийен план на предприятието/съоръжението.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда изпраща решението по ал. 2 до министъра на околната среда и водите, когато въз основа на документите по чл. 112, ал. 3 установи, че дадено предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал, което се намира в близост до територията на държава членка по Конвенцията за трансграничните въздействия на промишлените аварии, не поражда опасност от голяма авария отвъд нейните граници и не е необходимо кметът да изготвя външен аварийен план. Министърът на околната среда и водите уведомява другата държава членка.

(5) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решението по ал. 1 или по чл. 116ж, ал. 4 съдържа:

1. наименование на органа, който го издава;
2. наименование на оператора, име и пълен адрес на предприятието/съоръжението;
3. характеристика на предприятието/съоръжението;
4. правни и фактически основания;
5. описание на резултатите от проведените консултации със засегнатата общественост и начина, по който те са взети предвид;
6. мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях за живота и здравето на хората и за околната среда;
7. разпоредителна част;
8. пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва;
9. дата на издаване и подпис.

Чл. 116а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г., изм. и доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., отм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.).

Чл. 116б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 7-дневен срок от издаване на решение по чл. 116, ал. 1 или по чл. 116ж, ал. 4 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда писмено уведомява оператора на предприятието/съоръжението и органите по чл. 111, ал. 1 и чл. 114, ал. 2 за издаването му. За издадено решение по чл. 116, ал. 2 или 3 се уведомява кметът на съответната община.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда оповестява всяко решение по чл. 116, ал. 1 или по чл. 116ж, ал. 4 в 14-дневен срок от издаването му чрез централните средства за масово осведомяване, интернет страницата на агенцията и/или по друг подходящ начин.

Чл. 116в. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм. и доп., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решенията по чл. 116, ал. 1 и по чл. 116ж, ал. 4 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от оповестяването им по чл. 116б.

Чл. 116г. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При възникване на голяма авария операторът на предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал незабавно, като използва най-подходящите средства, уведомява съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" и кмета на непосредствено застрашената община по реда на Закона за защита при бедствия, както и директорите на РИОСВ и басейнова дирекция, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, и пристъпва към изпълнение на вътрешния аварийен план на предприятието.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При възникване на голяма авария операторът веднага след констатиране на събитието или не по-късно от 30 дни от неговото възникване, като използва най-подходящите средства, представя на министъра на околната среда и водите информацията относно:

1. обстоятелствата по възникването на аварията;
2. опасните вещества, предизвикали възникването на аварията или утежняващи последствията от нея;
3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) наличните данни за оценяване на въздействието на аварията върху човешкото здраве, имуществото и околната среда;
4. предприетите действия непосредствено след възникване на аварията;
5. предвидените мерки за предотвратяване на повторно възникване на авария;

6. предвидените мерки за ограничаване на средносрочните и дългосрочните последствия от аварията;

7. подробен анализ на мащабите на аварията съгласно критериите по приложение № 5.

(3) Операторът е длъжен да актуализира информацията по ал. 2 и да я предостави на органа по ал. 2 при получаване на нови данни, свързани с причините за възникването на аварията и последствията от нея, ако по-нататъшното разследване разкрие допълнителни факти, които променят получената информация или направените изводи.

Чл. 116д. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторите на предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал и кметовете на засегнатите общини предоставят редовно на засегнатата общественост ясна и разбираема информация относно аварийното планиране за тези предприятия/съоръжения и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария.

(2) Докладът за безопасност и списъкът с опасните вещества се предоставят на обществеността при поискване.

(3) Обхватът, съдържанието и начинът на предоставяне на информацията по ал. 1 и 2 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(4) Решенията за предоставяне на информация по ал. 2 може да се обжалват по реда на глава трета, раздел IV от Закона за достъп до обществена информация.

(5) Предоставената по ал. 1 и 2 информация трябва да е в съответствие с нормативните изисквания за достъп до информация, класифицирана като държавна или служебна тайна, и/или за защита на личните данни.

(6) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Допълнителна информация за предприятията/съоръженията с нисък и висок рисков потенциал относно мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария, съгласно този раздел, която не се съдържа в публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6, се публикува на интернет страниците съответно на Изпълнителната агенция по околна среда, на РИОСВ и на общината, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, и на оператора на предприятието/съоръжението, ако има такава, или се обявява по друг подходящ начин.

(7) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал при опасност от възникване на голяма авария с трансгранично въздействие предоставя информацията по ал. 1 на министъра на околната среда и водите за целите на чл. 111, ал. 1, т. 2.

Чл. 116е. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм. и доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на ново, съществуващо или друго предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал периодично преразглежда и при необходимост актуализира доклада за безопасност, в т.ч. ДППГА и СУМБ:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) най-малко веднъж на всеки 5 години;

2. след възникване на голяма авария на територията на предприятието/съоръжението;

3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) по своя инициатива или при поискване от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда или от директора на съответната РИОСВ или оправомощени от тях длъжностни лица при наличие на нови данни, обстоятелства или научна информация, свързани с безопасната експлоатация на предприятието/съоръжението, включително заключения, произтичащи от анализа на аварии или квазиаории, както и от развитието на познанията относно оценката на опасностите;

4. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) при изменения в предприятието/съоръжението или изменение на процес, или на естеството или физичната форма или количеството на опасните вещества, които биха могли да имат значителни последствия за опасностите от големи аварии или при несъответствия с вече одобрен доклад за безопасност на предприятието.

(2) Операторът по ал. 1 проверява, преразглежда и при необходимост актуализира вътрешния аварийен план:

1. на подходящи интервали не по-дълги от три години;
2. след възникване на голяма авария на територията на предприятието/съоръжението;
3. при настъпили промени в предприятието или съставните части на единната спасителна система по Закона за защита при бедствия, наличие на нови технически познания, както и познания относно реагирането при големи аварии.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Когато въз основа на преразглеждане на документите по ал. 1 и/или 2 операторът установи, че не се налага актуализация, той документира данните и заключенията от извършеното преразглеждане и предоставя документацията на комисията по чл. 157а, ал. 2 при проверка. В 7-дневен срок от преразглеждането на документите по ал. 1 и/или 2 операторът изпраща заключенията/документацията на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда

(4) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) При актуализиране на вътрешния аварийен план в случаите по ал. 2 операторът предоставя информация за актуализиране на външния аварийен план на кмета на засегнатата община.

(5) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по ал. 2 операторът изпраща в 7-дневен срок актуализирания вътрешен аварийен план на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда и го предоставя на комисията по чл. 157а, ал. 2 за целите на контрола.

Чл. 116ж. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 30 от 2006 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) В 7-дневен срок след актуализиране на доклада за безопасност операторът по чл. 116е, ал. 1 подава до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда заявление за одобряване на актуализирания доклад, в което посочва причините и обстоятелствата за извършената актуализация и описва направените в него промени.

(2) Към заявлението по ал. 1 операторът прилага:

1. актуализирания доклад за безопасност;
2. актуализирани документи по чл. 107, ал. 1, т. 2 и 3, когато промените налагат това;
3. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

(3) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) В случаите по чл. 116е, ал. 1, т. 4 операторът подава до изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда актуализирания доклад за безопасност в най-ранния момент, но не по-късно от 4 месеца преди планираната дата за осъществяване на измененията:

1. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
2. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.);
3. (отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

(4) При получаване на актуализиран доклад за безопасност по ал. 2 изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда провежда процедурата по реда на чл. 112 – 116 и издава ново решение за одобряване или неодобряване на актуализирания доклад за безопасност.

Чл. 116з. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Когато въз основа на информацията, представена от оператора в уведомлението за класификация, в ДППГА, в доклада за безопасност или в резултат на проверките по чл. 157а, ал. 2 изпълнителният директор на ИАОС или директорът на съответната РИОСВ идентифицира предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал или група от такива предприятия, за които съществува опасност от възникване на ефект на домино поради тяхната близост, географско положение или списъка с опасните

вещества, което увеличава опасността или последствията от големи аварии, и уведомява за това операторите на тези предприятия/съоръжения.

(2) В случаите по ал. 1 операторите са длъжни да:

1. обменят информация за характера и степента на опасност от възникване на голяма авария в предприятията/съоръженията;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) актуализират информацията по т. 1, като вземат предвид естеството и мащаба на опасността от голяма авария в своите политики за предотвратяване на големи аварии, системи за управление на мерките за безопасност, доклади за безопасност и вътрешните аварийни планове на предприятията/съоръженията, когато е целесъобразно.

(3) В случаите по ал. 1 операторите си сътрудничат при:

1. предоставяне на информация по чл. 116д, ал. 1 на обществеността и на съседни обекти, които не попадат в обхвата на този раздел;

2. предоставяне на информация, необходима за изготвянето на външен аварийен план от кмета на общината, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението.

(4) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда предоставя на съответния оператор допълнителна информация, когато разполага с такава, относно непосредствената околна среда на предприятието/съоръжението, и фактори, които могат да причинят голяма авария или да влошат последствията от нея, включително когато е достъпна, информация за съседни предприятия, както и за обекти, които не попадат в обхвата на този раздел, райони и строежи, които биха могли да бъдат източник на или да увеличат риска или последствията от голяма авария и от ефекта на доминото.

Чл. 116и. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

Раздел II

Комплексни разрешителни

Чл. 117. (1) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Изграждането и експлоатацията на нови и експлоатацията на действащи инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности по приложение № 4 се разрешават след издаването на комплексно разрешително съгласно разпоредбите на този раздел.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Изискването по ал. 1 се прилага и при съществена промяна на действащи инсталации и съоръжения.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

(4) При промяна на оператора новият оператор - юридическо или физическо лице, поема правата и задълженията съгласно разрешителното.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

(6) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

(7) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Инсталациите или частите от инсталации, използвани за изследователска работа, разработки и изпитания на нови продукти и процеси, не са предмет на разпоредбите на тази глава.

(8) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Алинеи 1 и 2 не се прилагат в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9.

Чл. 118. (1) (Предишен текст на чл. 118 - ДВ, бр. 105 от 2008 г.) Комплексното разрешително по чл. 117 е задължително за издаване на разрешение за строеж.

(2) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2008 г.) Изключение по ал. 1 се допуска за инсталации и съоръжения, за които е завършила процедура по ОВОС с решение, потвърждаващо прилагането на най-добрите налични техники, в съответствие с чл. 99а.

(3) (Нова - ДВ, бр. 105 от 2008 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В случаите по ал. 2:

1. комплексното разрешително е задължително за въвеждането на инсталациите и съоръженията в експлоатация;
2. до издаването на комплексно разрешително се прилагат изискванията за издаване и получаване на разрешителни, лицензи, експертизи и оценки съгласно действащото законодателство.

(4) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В случаите по ал. 1 и за действащи инсталации подаването на заявление за издаване на комплексно разрешително или наличието на комплексно разрешително отменя изискванията за издаване и получаване на следните разрешения, разрешителни и регистрации:

1. (изм. - ДВ, бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) по чл. 67 и 78 във връзка с чл. 35 от Закона за управление на отпадъците с изключение на регистрацията за дейностите по събиране и транспортиране на отпадъци по смисъла на § 1, т. 41 и 43 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците;
2. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) по чл. 46, ал. 1, т. 3 от Закона за водите.

Чл. 119. (1) Условието и редът за издаване на комплексни разрешителни по чл. 117 се определят с наредба на Министерския съвет.

(2) С наредбата по ал. 1 се определят и съответни изисквания към:

1. съдържанието и формата на заявленията за издаване на комплексни разрешителни;
2. реда и начина за определяне на най-добрите налични техники;
3. (изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) реда и начина за преразглеждане, актуализиране и отмяна на издадени комплексни разрешителни и за промяна на оператора;
4. реда и начина на отчитане на емисиите на вредни вещества;
5. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) съдържанието на мониторинга по чл. 123, ал. 1, т. 4 и 7, включително към процедурите за мониторинг и задължението за предоставяне на съответната информация за органите, отговорни за налагане на съответствието по чл. 120, ал. 5;
6. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) съдържанието и формата на информацията по чл. 123в, т. 1.

Чл. 120. (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 42 от 2011 г., доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г., изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, актуализиране, отменяне на разрешителните по реда на този раздел, освен в случаите по чл. 94, ал. 1, т. 9, както и за потвърждаване/отказ за промяна на оператора на издадено разрешително.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) При издаване на комплексно разрешително за нова инсталация или при промяна в действаща инсталация, към които се прилагат изискванията на глава шеста, раздел III, компетентният орган по ал. 1 осигурява използването на всяка получена информация и направено заключение от ОВОС.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице следи развитието на НДНТ, както и публикуването на нови или актуализирани заключения за НДНТ и предоставя тази информация на заинтересованата общественост и на компетентния орган по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице предлага мерки за насърчаване разработването и прилагането на най-нови техники, по-специално на тези, описани в референтните документи за НДНТ, когато това е необходимо за целите по околна среда.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Контролът по изпълнението на условията в издаденото разрешително по чл. 117 се извършва от съответната РИОСВ.

Чл. 121. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) При експлоатацията на инсталациите и съоръженията операторът контролира:

1. прилагането на всички подходящи мерки за предотвратяване на замърсяване чрез прилагане на НДНТ;
2. прилагането на системно управление по околна среда;
3. недопускането на замърсяване на околната среда съгласно нормите за допустими емисии и нормите/стандартите за качество на околната среда;
4. предотвратяването на образуването на отпадъци; третирането на образуваните отпадъци да се извършва в следния приоритетен ред: подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване или в случаите, когато това е технически или икономически невъзможно, обезвреждане, като същевременно се избягва или намалява тяхното въздействие върху околната среда;
5. ефективното използване на енергията;
6. прилагането на необходимите мерки за предотвратяване на промишлени аварии и ограничаване на последствията от тях;
7. предприемането на необходимите мерки за избягване на възможни рискове от замърсяване;
8. при окончателно прекратяване на дейностите по приложение № 4 операторът:
  - а) прави оценка на състоянието на замърсяване на почвата и подземните води с опасни вещества, използвани, произведени или изпускани от инсталацията;
  - б) в случай че инсталацията е причинила значително замърсяване на почвата и подземните води с опасните вещества по буква "а" в сравнение със състоянието, установено в доклада за базовото състояние, предприема необходимите мерки за отстраняване на замърсяването до връщане на почвата и/или подземните води до базовото състояние;
  - в) при изпълнение на мерките по буква "б" взема предвид техническата им осъществимост;
  - г) (доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) в случай на значителен риск за човешкото здраве и околната среда, предизвикан от дейности по приложение № 4, съгласно доклада за базовото състояние по чл. 122, ал. 2, т. 12 предприема действия за отстраняване, контролиране, ограничаване или намаляване на опасните вещества така, че площадката, предвид характеристиката ѝ съгласно чл. 122, ал. 2, т. 4 и сегашното или одобреното ѝ бъдещо предназначение, да не представлява повече такъв риск;
  - д) изпълнява действията по буква "г" и в случаите, когато от него не се изисква изготвянето на доклад за базово състояние.

Чл. 122. (1) За издаване на комплексно разрешително операторът на инсталацията и съоръжението подава заявление до съответния компетентен орган.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Заявлението по ал. 1 включва описание на:

1. инсталацията, дейностите които се осъществяват или ще бъдат осъществявани в нея, различните режими на нейната експлоатация, в т.ч. описание на основните алтернативи на предложените технологии, техники и мерки, ако има такива;
2. използваните суровини, материали и вещества (включително спомагателни);
3. използваната вода и използваната и/или генерираната енергия;
4. характеристиката на площадката, на която е разположена инсталацията;

5. източниците на емисии; вида и количеството на очакваните емисии от инсталацията по отделните компоненти по чл. 4 и фактори по чл. 5, както и определяне на възможните техни значителни въздействия върху околната среда;

6. доказателства за прилагане на НДНТ, включително:

а) обстоятелства по чл. 123а, ал. 3;

б) обстоятелства по чл. 123а, ал. 5;

в) за наличие на обстоятелствата по чл. 123, ал. 4 или 5;

7. предложените технологии и други техники за предотвратяване или в случаите, когато това е невъзможно - за намаляване на емисиите от инсталацията;

8. мерките за предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на генерираните от инсталацията отпадъци;

9. планираните допълнителни мерки за постигане на съответствие с общите принципи, определящи основните задължения на оператора съгласно чл. 121;

10. мониторинга на емисиите на вредни вещества в околната среда;

11. употребяваните, произвежданите или изпусканите опасни химични вещества, замърсители на почвите и подземните води; резултати от системна оценка на риска от замърсяване на почви и/или подземни води, в случай че се предлага различна честота на мониторинга от определената в чл. 123, ал. 1, т. 7;

12. доклад за базово състояние, в случай че са налични веществата по т. 11, съдържаща информация:

а) отчитаща възможността от замърсяване на почвата и подземните води на площадката на инсталацията;

б) достатъчна за количествено сравнение между текущото замърсяване на почвата и подземните води и замърсяването им при окончателното прекратяване на дейностите;

в) за настоящото предназначение и предишното предназначение на площадката;

г) за извършени, включително нови, измервания на почвата и подземните води, отразяващи състоянието към момента на изготвяне на доклада, отчитащи възможността от замърсяване на почвата и подземните води с опасните вещества, които ще се използват, произвеждат или изпускат от съответната инсталация;

д) всяка друга информация, отговаряща на изискванията на букви "а" - "г".

(3) Заявлението за издаване на комплексно разрешително съдържа и нетехническо резюме на описанието по ал. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В случаите на съществена промяна:

1. заявлението за издаване на комплексно разрешително съдържа информация за частите на инсталацията, обхванати от промяната; информацията се предоставя в обхвата на ал. 2;

2. решението на компетентния орган по чл. 120, ал. 1 отразява предложената промяна в работата на инсталацията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) При изготвяне на заявлението операторът може да използва информация, предоставена на компетентния орган в изпълнение на разпоредбите на глава шеста и на раздел I от тази глава.

(6) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Докладът за базово състояние по ал. 2, т. 12 се изготвя само при издаване или при актуализиране на комплексно разрешително за площадка, за която такъв доклад не е изготвян.

Чл. 122а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В 45-дневен срок от подаването на заявлението компетентният орган по чл. 120, ал. 1 проверява съответствието на съдържанието и формата му с изискванията на наредбата по чл. 119, ал. 1 и при необходимост извършва проверка на място.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) При установяване на непълноти и несъответствия в срока по ал. 1 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 уведомява писмено

оператора по чл. 122, ал. 1, като дава указания за необходимите поправки и допълнителна информация и посочва основанията за това.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В случаите по ал. 2 операторът по чл. 122, ал. 1 внася допълненото заявление в едномесечен срок от уведомяването.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В случай че указанията по ал. 2 или срокът по ал. 3 не бъдат спазени, компетентният орган по чл. 120, ал. 1 с решение прекратява разглеждането на искането за издаване на комплексно разрешително.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) В 14-дневен срок от приключване на проверките по ал. 1 или повторното подаване на заявлението по ал. 3 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 започва процедура по издаване на комплексно разрешително, за което писмено уведомява оператора, и съвместно с общините оповестява и осигурява в продължение на един месец при равнопоставеност достъп на заинтересованите лица до заявлението, в т. ч. и в държавите, засегнати от дейността на инсталацията в условията на трансгранично въздействие.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 25-дневен срок от изтичането на срока по ал. 5 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 подготвя проект на комплексно разрешително и:

1. в тридневен срок осигурява достъп на интернет страницата си до проекта на комплексно разрешително при равнопоставеност на заинтересованите лица за период от 14 дни;

2. в тридневен срок изпраща проекта на комплексно разрешително на кмета на съответната община за публично оповестяване за период от 14 дни;

3. в 20-дневен срок от изтичането на срока по т. 1 и 2 съгласува проекта на комплексно разрешително със съответната РИОСВ и басейнова дирекция и уведомява писмено оператора по чл. 122, ал. 1 за проекта на комплексно разрешително.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) В 30-дневен срок от уведомяването по ал. 6, т. 3 компетентният орган по чл. 120, ал. 1:

1. провежда при необходимост консултации с оператора;

2. за период от 7 дни осигурява достъп на интернет страницата на Изпълнителната агенция по околна среда за резултата от проведените консултации по т. 1, както и от съгласуването с директорите на РИОСВ и басейнова дирекция.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) В 10-дневен срок от изтичането на срока по ал. 7 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 издава комплексното разрешително или мотивирано отказва издаването му.

Чл. 123. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 105 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) (1) Комплексното разрешително по чл. 117 съдържа:

1. (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) нормите за допустими емисии на веществата по приложение № 8 и на други замърсяващи вещества, които е възможно да бъдат изпуснати от съответната инсталация в значителни количества:

а) при определяне на нормите за допустими емисии се вземат предвид свойствата и способността на веществата да пренасят замърсяване от един компонент на околната среда в друг;

б) нормите за допустими емисии могат да бъдат допълнени или заменени от равностойни показатели или технически мерки, осигуряващи равностойна степен на опазване на околната среда;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) приложимите условия за опазване на почвата, повърхностните и подземните води;

3. приложимите условия за наблюдение и управление на образуванията от инсталацията отпадъци;

4. съответните условия за мониторинг на емисиите:

а) определящи метода на изпитване, минималната честотата и процедурата за оценка;

б) когато се прилагат изискванията на чл. 123а, ал. 1, т. 2, доказващи, че резултатите от емисионния мониторинг са налични за същите периоди и при същите референтни условия като тези за емисионните нива, посочени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия;

в) основаващи се на заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия, освен ако не противоречат на националната нормативна уредба по околна среда;

5. условията за предоставяне на контролния орган най-малко веднъж годишно:

а) на информация за резултатите от мониторинга на емисиите по т. 4 и други данни, необходими на контролния орган за проверка на изпълнението на условията на разрешителното;

б) когато се прилага чл. 123а, ал. 1, т. 2 - на информация за резултатите от мониторинга на емисиите, достатъчна за сравнение с емисионните нива, определени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия;

6. условията, осигуряващи изпълнението на мерките по т. 2 и наблюдение на резултатите от прилагането им;

7. съответните условия за периодичен мониторинг на почвата и подземните води, съобразен със съответните опасни вещества, които е възможно да бъдат открити на площадката, както и с вероятността от замърсяване на почвата и подземните води на площадката, на която е разположена инсталацията; минималната честота на мониторинг за подземни води е веднъж на 5 години, а за почви - на 10 години; друга честота може да бъде обоснована от оператора въз основа на системна оценка на риска от замърсяване;

8. условията за предприемане на действия - при отклонение от нормалните експлоатационни условия, включително пускане и спиране на инсталацията, неразрешено изтичане на течности или газове, повреди или аварии, внезапни спирания и окончателно прекратяване на експлоатацията;

9. условията за свеждане до минимум замърсяването на далечно разстояние или трансграничното замърсяване;

10. условията за оценка на съответствието с нормите за допустими емисии по т. 1 или с други условия за контрол на емисиите;

11. условията за изпълнение на чл. 121, т. 8;

12. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) условията за изпълнение на чл. 123а, ал. 6 - при необходимост;

13. условията за изпълнение на чл. 125, ал. 2 и 3.

(2) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 определя условията на разрешителното, като взема предвид заключенията за НДНТ.

(3) При необходимост компетентният орган поставя по-строги стойности на показателите, описващи прилаганата техника, от тези, определени в заключенията за НДНТ.

(4) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 поставя условия в разрешителното, като взема предвид НДНТ, определени съгласно критериите, по наредбата по чл. 119 след предварителни консултации с оператора в случаите, когато:

1. дадена дейност или производствен процес, осъществявани в инсталацията, не са включени в нито едно от заключенията за НДНТ, или

2. приложимите заключения не се отнасят до всички възможни въздействия от тази дейност или процес върху околната среда.

(5) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 може да постави условията в комплексното разрешително и въз основа на НДНТ, която не е описана в нито едно приложимо заключение за НДНТ, в случай че:

1. техниката е определена в съответствие с критериите за НДНТ по наредбата по чл. 119;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) изискванията на ал. 7, 8 и 9 и чл. 123а, ал. 1, 3, 4 и 6 са спазени;

3. с условията на комплексното разрешително е осигурена степен на опазване на околната среда, равностойна на постигнатата посредством НДНТ, описани в заключенията за НДНТ - в случаите, когато заключенията за НДНТ не съдържат емисионни нива.

(6) При поставяне на условия в комплексното разрешително за дейност, попадаща в обхвата на т. 6.6 от приложение № 4, компетентният орган прилага и разпоредбите на нормативната уредба за хуманно отношение към животните.

(7) Нормите за допустими емисии се прилагат към емисиите на вредни и опасни вещества в точката на тяхното изпускане от инсталацията и при определянето им всяко разреждане преди тази точка трябва да бъде изключено.

(8) При определяне на емисионни норми при изпускане на отпадъчни води в канализация се взема предвид наличието на пречиствателна станция за отпадъчни води, в случай че действието ѝ осигурява равностойна степен на опазване на околната среда като цяло и не води до по-високи нива на замърсителите в околната среда.

(9) Нормите и мерките по ал. 1, т. 1 за инсталациите и съоръженията по приложение № 4 се основават на прилагането на НДНТ, без да се предписва използването на определена техника или технология.

(10) Нормите по ал. 1, т. 1 не могат да бъдат по-високи от нормативно определените норми за допустими емисии.

(11) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 поставя в разрешителното при необходимост допълнителни по-строги мерки за съответствие с нормите/стандартите за качество на околната среда от тези, постижими чрез прилагането на НДНТ. При това не се засяга действието на мерки, определени за постигане на съответствие с други норми/стандарты за качество на околната среда.

(12) (Доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) В комплексното разрешително не се включват норми за допустими емисии на парникови газове, включени в приложение № 1 към чл. 30, ал. 3 от Закона за ограничаване изменението на климата, от категории дейности по същото приложение, освен ако не е необходимо да се гарантира, че няма да се наруши качеството на атмосферния въздух.

(13) (Нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Алинея 12 не се прилага, когато инсталациите временно са изключени от схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове.

Чл. 123а. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) (1) Емисионните норми по чл. 123, ал. 1, т. 1 при нормални експлоатационни условия:

1. не надхвърлят емисионните нива, определени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия; тези емисионни норми се отнасят за същите или за по-кратки периоди от време и за същите референтни условия като емисионните нива, определени в решенията, или

2. се различават от нивата по т. 1, но осигуряват съответствието на емисиите с емисионните нива, определени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия.

(2) Съответствието по ал. 1, т. 2 се гарантира чрез извършване на мониторинг на емисиите и оценка на резултатите от контролния орган най-малко веднъж годишно.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 може да определи не толкова строги емисионни норми спрямо нормите по ал. 1, когато оценка покаже, че постигането на емисионните нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия, би довело до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради:

1. географското положение на инсталацията, или

2. характеристиките на околната среда в района на площадката, или

3. техническите характеристики на инсталацията.

(4) В случаите по ал. 3 емисионните норми не трябва да водят до значително замърсяване на околната среда и трябва да осигуряват постигане на висока степен на опазване на околната среда.

(5) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 извършва повторна оценка на прилагането на ал. 3 при всяко преразглеждане на условията на разрешителното в случаите по чл. 124, ал. 2 и 5 или по чл. 126, ал. 1.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 може да разреши да не се прилагат разпоредбите на ал. 1 и 2, чл. 121, т. 1 и чл. 123, ал. 9 при изпитване и прилагане на най-нови техники за общ срок до 9 месеца. След изтичане на определения в разрешителното срок прилагането на техниката се прекратява или емисиите от дейността се привеждат в съответствие с емисионните нива съгласно определената НДНТ.

Чл. 123б. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) (1) Едновременно с подготовката на проекта на комплексно разрешително компетентният орган по чл. 120, ал. 1 изготвя техническа оценка, в която обосновава приложимите условия в комплексното разрешително. Техническата оценка съдържа:

1. мотивите, на които се основава решението;
2. резултатите от консултациите, проведени преди вземане на решението, и обяснение за начина, по който са взети предвид;
3. заглавието на референтните документи и заключенията за НДНТ и приложими към съответната инсталация или дейност;
4. мотивите за определяне условията на разрешителното, включително нормите за допустими емисии, спрямо НДНТ и емисионните нива, свързани с тях;
5. при прилагане на чл. 123а, ал. 3 - конкретните причини за прилагането въз основа на критериите и условията на същата разпоредба.

(2) В случаите по чл. 123, ал. 4 и 5 в техническата оценка компетентният орган по чл. 120, ал. 1 описва предоставените доказателства за приложимостта им.

(3) В случаите по чл. 123а, ал. 3 в техническата оценка компетентният орган по чл. 120, ал. 1 описва предоставените доказателства за приложимостта ѝ.

Чл. 123в. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Операторът на инсталацията е длъжен да:

1. информира компетентния орган за всяка планирана промяна в естеството на производствената дейност, функционирането или разширението на инсталацията, която може да доведе до последици за околната среда;
2. изпълнява условията в комплексното разрешително;
3. изготвя и изпълнява съгласуван план за собствен мониторинг в съответствие с условията в комплексното разрешително;
4. информира редовно контролиращия орган за резултатите от мониторинга и незабавно да го осведомява за всички инциденти или аварии със значително отрицателно въздействие върху околната среда;
5. осигурява условия на представителите на контролиращия орган при всички необходими проверки на инсталацията за вземането на проби и събирането на необходимата информация за изпълнението на задълженията им по закона;
6. изготвя и предоставя на контролиращия орган годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексно разрешително.

Чл. 123г. (Нов – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) В 20-дневен срок от информирането по чл. 123в, т. 1 компетентният орган уведомява оператора за вида на приложимата процедура по чл. 117, ал. 2 или по чл. 126, ал. 1 или за липсата на необходимост от провеждане на процедура.

Чл. 124. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 50 от 2008 г., изм. и доп., бр. 105 от 2008 г., доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 42 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) (1) Комплексните разрешителни по чл. 117 са безсрочни, освен в случаите, когато нормативната уредба по околна среда предвижда конкретни крайни срокове за прекратяване дейността на инсталациите.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Компетентният орган по чл. 120, ал. 1 преразглежда и актуализира разрешителното, когато:

1. при причиняване на замърсяване от инсталацията, което е толкова значително, че се налага преразглеждане на съществуващите в разрешителното емисионни ограничения или включване на нови емисионни ограничения;

2. не е налично заключение за НДНТ, но развитието на прилаганата НДНТ позволява значително намаляване на емисиите;

3. е настъпила промяна в изискванията за експлоатационна безопасност на инсталацията, налагащи използването на други техники;

4. са настъпили промени в нормативната уредба по околна среда по отношение на въвеждане на нови или преразглеждане на норми за качество на компоненти или фактори на околната среда;

5. е публикувано заключение за НДНТ, прието с решение на Европейската комисия, свързано с основната дейност на дадена инсталация;

6. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) данните от мониторинг и/или оценки показват, че целите за опазване на околната среда по чл. 156а от Закона за водите, установени за водно тяло в ПУРБ, не се постигат или съществува риск от влошаване на състоянието на водно тяло или потенциала на изкуствено или силно модифицирано водно тяло, по искане на директора на басейнова дирекция.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.).

(4) В случаите, когато операторът прекрати дейност по приложение № 4 или част от нея, в резултат на което на площадката, за която е издадено комплексното разрешително, не са налични инсталации в обхвата на приложението, за които е необходимо издаването на комплексно разрешително, компетентният орган по чл. 120, ал. 1 отменя решението за издаване на комплексно разрешително.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) По искане на компетентния орган периодично се преразглеждат всички условия на разрешителното и когато е необходимо, тези условия се актуализират. Операторът предоставя цялата информация, необходима за преразглеждане на условията на разрешителното. Преразглеждането и когато е необходимо, последващото актуализиране:

1. се извършват до 4 години от публикуването на решението на Европейската комисия;

2. осигуряват съответствие с изискванията на тази глава;

3. вземат предвид всички нови или актуализирани заключения, приети с решение на Европейската комисия след издаването на разрешителното или неговото последно актуализиране и които са приложими към инсталацията.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) Актуализираните условия на разрешителното във връзка с ал. 2, т. 5 се изпълняват от оператора в срок до 4 години от публикуването на решението на Европейската комисия.

(7) (Доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) При преразглеждането компетентният орган използва всяка налична информация, включително в резултат от собствен мониторинг или проведен контрол, както и всички други данни, които позволяват да се направи сравнение между експлоатацията на инсталацията и НДНТ, описани в съответните заключения за НДНТ, както и свързаните с тях технически емисионни нива.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) При актуализиране, когато се прилага чл. 123а, ал. 3, или във връзка с ал. 2, т. 1 на комплексно разрешително компетентният орган осигурява достъп на заинтересуваните лица до проекта за актуализиране по реда на чл. 122а, ал. 5.

Чл. 125. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм. и доп., бр. 105 от 2008 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 42 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**))

(1) (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.).

(2) При нарушаване условията на разрешителното операторът:

1. информира незабавно контролния орган;

2. предприема незабавно необходимите мерки, с които осигурява възстановяване на съответствието във възможно най-кратък срок;

3. изпълнява всички допълнителни мерки за възстановяване на съответствието, изискани от контролния орган;

4. спира експлоатацията на инсталацията до възстановяване на съответствието в случаите, когато нарушението създава непосредствена опасност за човешкото здраве или заплахата за непосредствено значително отрицателно въздействие върху околната среда.

(3) При възникване на инциденти или аварии със значително отрицателно въздействие върху околната среда операторът предприема действията по ал. 2 за ограничаване на последиците и предотвратяване на възможни последващи инциденти или аварии.

Чл. 125а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г., отм., бр. 42 от 2011 г.).

Чл. 126. (Отм. - ДВ, бр. 105 от 2008 г., нов, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) (1) За актуализиране на комплексното разрешително извън случаите по чл. 124, ал. 2 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 в срока по чл. 123г изисква операторът да представи необходимата информация и определя нейния обхват, включително:

1. описание на промяната;

2. резултати от собствения мониторинг на емисиите;

3. доклад за базовото състояние съгласно чл. 122, ал. 2, т. 12;

4. доказателства за прилагане на НДНТ, в т.ч. сравнение между избраната техника и приложимите заключения за НДНТ, включително емисионните нива, определени с тях;

5. доказателства за наличието на обстоятелства по чл. 123а, ал. 3, когато операторът не планира прилагане на чл. 123а, ал. 1.

(2) В срок един месец от предоставянето на информацията по ал. 1 компетентният орган по чл. 120, ал. 1 актуализира комплексното разрешително.

(3) В срока по чл. 123г компетентният орган по чл. 120, ал. 1 информира оператора за липсата на необходимост от провеждане на процедура за случаите извън посочените по чл. 117, ал. 2 или по чл. 126, ал. 1.

(4) Компетентният орган по чл. 129, ал. 1 отразява обстоятелствата по ал. 3 в регистъра по чл. 129, ал. 2, т. 6.

Чл. 127. (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г., отм., предишна ал. 2, доп., бр. 105 от 2008 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Решението за издаване, отказ, актуализиране или отмяна на комплексно разрешително и решението за прекратяване на процедурата се оповестява от компетентния орган по чл. 120, ал. 1 чрез средствата за масово осведомяване в 14-дневен срок от датата на издаването му, като същевременно се изпраща на държавите, засегнати от дейността на инсталацията, в случай на трансграничен пренос. В този срок писмено се уведомява и заявителят.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., предишна ал. 3, изм., бр. 105 от 2008 г.) Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от оповестяването му по ал. 1.

Чл. 128. (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

Чл. 129. (1) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишен текст на чл. 129, доп., бр. 42 от 2011 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министерството на околната среда и

водите поддържа публичен регистър с данни от издаването, отказа, отмяната, преразглеждането и актуализирането на комплексните разрешителни и за потвърждаване/отказ за промяна на оператор. Изпълнителната агенция по околна среда вписва информацията в регистъра. Достъпът до регистъра е чрез интернет страницата на Министерството на околната среда и водите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Регистърът по ал. 1 съдържа:

1. копие на решението;
  2. копие на разрешителното;
  3. актуална техническа оценка;
  4. данни относно влизането в сила на решението;
  5. информация за мерките, предприети от оператора по чл. 121, т. 8;
  6. (нова – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) информацията по чл. 126, ал. 3.
- (3) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., предишна ал. 2, изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**), отм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.).
- (4) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Изпълнителната агенция по околна среда поддържа публичен регистър на интернет страницата си за резултатите от мониторинга на емисиите, предвиден в комплексните разрешителни.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)) Контролните органи по чл. 120, ал. 5 предоставят на Изпълнителната агенция по околна среда информацията по ал. 4 на електронен носител.

Чл. 130. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

Чл. 131. (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 7.01.2014 г.(**)).

Раздел III

Схеми за подобряване на резултатите в опазване на околната среда (Загл. изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г.)

Чл. 131а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм. и доп., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131в. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 65 от 2006 г., изм. и доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 42 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131г. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131д. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131е. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131ж. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм. и доп., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131з. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 99 от 2006 г., изм. и доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131и. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм. и доп., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., доп., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131к. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 99 от 2006 г., изм. и доп., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131л. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.)
Министерският съвет издава наредби за:

1. (отм. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.);

2. (отм. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.);

3. (отм. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.);

4. (отм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.);

5. (изм. - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) реда и начина за организирането на националните инвентаризации за вредни вещества в атмосферния въздух съгласно изискванията на Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, съставена в Женева на 13 ноември 1979 г. (ратифицирана с указ - ДВ, бр. 16 от 1981 г.) (ДВ, бр. 45 от 2003 г.).

Чл. 131м. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2006 г., изм., бр. 42 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., доп., бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131н. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131о. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131п. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131р. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131с. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131т. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131у. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 131ф. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 132. (1) Организациите могат да поемат доброволни ангажименти по отношение на опазването на околната среда при:

1. осъществяването на своята дейност;

2. разработването, производството, предлагането и ползването на продукти от тяхната дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Доброволните ангажименти по ал. 1 се прилагат чрез:

1. схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) съгласно Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно

доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ, L 342/1 от 22 декември 2009 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1221/2009";

2. схемата на ЕС за екомаркировка съгласно Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно екомаркировката на ЕС (ОВ, L 27/1 от 30 януари 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 66/2010".

(3) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.).

Чл. 133. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) (1) Всяка организация може да кандидатства за регистрация съгласно глава II на Регламент (ЕО) № 1221/2009.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.).

Чл. 134. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице е компетентният орган за регистрация на организации, разположени в Европейския съюз, съгласно чл. 11, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 и поддържа публичен регистър на регистрираните по EMAS организации в България.

(2) Директорите на РИОСВ предоставят на организациите по ал. 1 информация в съответствие с чл. 32, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 относно приложимите правни изисквания, свързани с околната среда, и начините за доказване на съответствие с тези изисквания.

Чл. 135. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" е националният орган по акредитация съгласно чл. 28 от Регламент (ЕО) № 1221/2009.

Чл. 136. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Редът за регистриране, подновяването на регистрацията и контролът за съответствие с изискванията съгласно Регламент (ЕО) № 1221/2009 се определят с наредба на министъра на околната среда и водите.

Чл. 136а. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Използването на логото на EMAS се осъществява съгласно чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1221/2009.

Чл. 137. (1) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Екомаркировката на ЕС могат да получат продукти, за които има специфични критерии, приети с решение на Европейската комисия, публикувано в "Официален вестник" на Европейския съюз.

Чл. 138. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице е компетентният орган съгласно чл. 4 от Регламент (ЕО) № 66/2010.

Чл. 139. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Екомаркировката на ЕС се присъжда и използва съгласно чл. 9 от Регламент (ЕО) № 66/2010.

Чл. 140. (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2007 г., бр. 52 от 2008 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.).

Чл. 141. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., предишен текст на чл. 141, изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) За обработка на заявлението и за присъждане на екомаркировката на ЕС се заплаща такса по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Разходите по доказване на съответствието с критериите за присъждане на екомаркировката на ЕС са за сметка на заявителя.

Чл. 142. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.).

Раздел IV

(Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 96 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.)

Международна търговия с ПЕЕ и Национална схема за зелени инвестиции

Чл. 142а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142б. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142в. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г., отм., бр. 96 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.).

Чл. 142г. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142д. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 35 от 2011 г., в сила от 3.05.2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142е. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142ж. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 142з. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Глава осма

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Чл. 143. Националната система за мониторинг на околната среда обхваща територията на цялата страна.

Чл. 144. (1) Националната система за мониторинг на околната среда включва:

1. националните мрежи за:

- а) мониторинг на атмосферния въздух;
- б) мониторинг на валежите и повърхностните води;
- в) мониторинг на подземните води;
- г) мониторинг на морските води;
- д) мониторинг на геоложката среда;
- е) (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) мониторинг на почвите;
- ж) мониторинг на горите и защитените територии;
- з) (изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) мониторинг на биологичното разнообразие;

- и) радиологичен мониторинг;
  - к) мониторинг на шумовото замърсяване в околната среда;
  - л) (отм. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.);
  - м) мониторинг на депата и старите замърсявания с отпадъци;
2. контролно-информационна система за емисии във въздуха и състоянието на отпадъчните води;
  3. експлоатацията, комуникационното и информационното осигуряване и лабораторното обслужване на мрежите по т. 1 и 2.
- (2) Националните мрежи за мониторинг на околната среда се проектират и изграждат в съответствие с националните, европейските и международните стандарти.
  - (3) За информационното осигуряване на Националната система за мониторинг на околната среда се създава национална автоматизирана система за мониторинг на околната среда.
  - (4) Националната автоматизирана система за мониторинг на околната среда се организира на национално, на басейново и на регионално ниво.
  - (5) Измерванията и лабораторните изпитвания се извършват от акредитирани лаборатории.
  - (6) Министърът на околната среда и водите утвърждава със заповед мрежите по ал. 1, т. 1.

Чл. 145. Задачите на Националната система за мониторинг на околната среда са:

1. провеждане на наблюдения на националните мрежи за определяне състоянието на компонентите на околната среда;
2. обработване, анализ, визуализация и съхраняване на информацията от мрежите по т. 1 и от собствения мониторинг;
3. осигуряване на информация за оперативен контрол;
4. прогнозиране на състоянието, оценка на риска за околната среда и разработване на предложения за подобряването ѝ;
5. информационно осигуряване на органите на изпълнителната власт и на обществеността;
6. създаване и поддържане на специализирани карти и регистри на компонентите на околната среда и на факторите, които им въздействат;
7. обмен на информация за състоянието на околната среда с Европейската система за мониторинг.

Чл. 146. (1) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2005 г., бр. 89 от 2007 г.) За провеждането на собствен мониторинг лицата, задължени по Закона за водите, Закона за почвите, Закона за чистотата на атмосферния въздух, Закона за подземните богатства, Закона за защита от шума в околната среда и Закона за управление на отпадъците, разработват план, съобразен с поставените условия в разрешителното или в решението по ОВОС.

- (2) Планът за собствен мониторинг се одобрява от органа, задължил лицето по ал. 1.
- (3) При одобряването на плана за собствен мониторинг органът по ал. 2 определя информацията, която лицата, провеждащи собствен мониторинг, са длъжни да предоставят за включване в националната автоматизирана система за екологичен мониторинг, както и реда и начина за предоставянето ѝ.

Чл. 147. (1) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2005 г.) Националната система за мониторинг на околната среда, с изключение на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, се организира и ръководи от министъра на околната среда и водите.

- (2) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2005 г.) Създаването, функционирането, материално-техническото и информационно-програмното осигуряване на националната автоматизирана система за екологичен мониторинг, с изключение на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, се осъществяват от Изпълнителната агенция по околна среда.
- (3) (Отм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.)

(4) (Доп. - ДВ, бр. 74 от 2005 г.) Методическото ръководство на мониторинговата дейност, с изключение на мониторинговата дейност върху шума в урбанизираните територии, се осъществява от Изпълнителната агенция по околна среда.

(5) Оценка за състоянието на околната среда се извършват на регионално и на национално равнище от РИОСВ и Изпълнителната агенция по околна среда.

(6) Данните и оценките за състоянието на околната среда се публикуват в тримесечен и годишен бюлетин за състоянието на околната среда.

(7) Данните от наблюденията и оценките, получени в резултат на дейността на Националната система за мониторинг на околната среда, както и на собствения мониторинг са основа за осъществяване на контрол и за налагане на санкции при нарушаване на нормативните изисквания.

Глава девета КОНТРОЛ

Раздел I Общи условия

Чл. 148. (1) Министерството на околната среда и водите осъществява контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат.

(2) Контролът е превантивен, текущ и последващ.

(3) Контролът се осъществява на национално равнище от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица, а на регионално равнище - от директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции, директорите на националните паркове, областните управители и от кметовете на общините или от упълномощени от тях длъжностни лица.

Чл. 149. (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Физическите и юридическите лица са длъжни да осигуряват незабавен достъп и да оказват съдействие на органите по чл. 148, ал. 3 за всички обекти и територии за извършване на проверка, за измерване или за вземане на проби от настоящи или потенциални източници на замърсяване и/или увреждане на околната среда.

(2) Достъпът до обекти и територии на Министерството на вътрешните работи и на Министерството на отбраната се разрешава от съответния началник на структурно звено на министерството.

(3) Органите на изпълнителната власт и подчинените им администрации, организациите, юридическите и физическите лица са длъжни да оказват съдействие на органите, осъществяващи контрол по изпълнението на техните функции.

Чл. 150. Физическите и юридическите лица, които притежават и използват пречиствателни съоръжения и съоръжения за третиране на отпадъци, са длъжни да осигурят функционирането им, съгласно разпоредбите на нормативните актове и съобразно условията в решенията по ОВОС, в разрешителните и другите индивидуални административни актове, отнасящи се до тях.

Чл. 151. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) За установените по време на контролната дейност административни нарушения контролните органи съставят актове за установяване на нарушенията.

(2) В случаите по ал. 1 контролните органи могат да издават писмени предписания и заповеди за налагане на принудителни административни мерки.

Раздел II

Превантивен контрол

Чл. 152. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Превантивният контрол за опазване на околната среда се осъществява чрез екологичната оценка при одобряването на планове и програми, чрез ОВОС като условие в развитието на инвестиционния процес, както и чрез издаване на комплексни и други разрешителни, предвидени в закона.

Чл. 153. (1) Превантивният контрол има за цел недопускане на замърсяване и/или увреждане на околната среда над допустимите норми преди осъществяване на предлаганата и/или планираната дейност.

(2) В изпълнение на своите функции и с оглед постигането на целта на превантивния контрол органите по чл. 148, ал. 3 съставят предупредителни протоколи на физическите лица, на управителните органи на юридическите лица и на едноличните търговци, които подлежат на контрол.

(3) В протоколите, съставени въз основа на ал. 2, се отразяват фактите или обстоятелствата, които могат да доведат до увреждане и/или замърсяване на околната среда, и се дават задължителни предписания за недопускане на отразените факти и/или обстоятелства.

(4) Предписанията от протокола по ал. 3 са задължителни за проверявания.

Раздел III

Текущ и последващ контрол

Чл. 154. (1) Текущият контрол обхваща:

1. контрола върху качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат;

2. (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) контрола по изпълнението на издадените от Министерството на околната среда и водите, басейновите дирекции, дирекциите на националните паркове и от регионалните инспекции по околната среда и водите разрешителни, решения и на предвидените мерки в програмите.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Текущият контрол се осъществява чрез извършване на проверки, по документи и на място, наблюдения и измервания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Когато при проверка по документи или на място бъде констатирана липса на документи, удостоверяващи спазването на установените изисквания, проверяваното лице ги представя в 7-дневен срок от проверката.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Текущият контрол включва достъп до:

1. данните от собствения мониторинг на обекта, осъществяван от оператора;

2. информацията, свързана с производствената дейност на обекта;

3. имотите и съоръженията, които са държавна, общинска и частна собственост.

Чл. 154а. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) (1) Контролните органи по чл. 120, ал. 5 разработват, преразглеждат и при необходимост актуализират план за проверки на инсталациите в обхвата на приложение № 4 за контролираната от тях територия.

(2) Планът по ал. 1 включва:

1. обща оценка на значителните въздействия върху околната среда;

2. територия, обхваната от плана;

3. списък на инсталациите;

4. процедури за разработване на програми за планови проверки;

5. процедури за извънпланови проверки;

6. правила за съвместяване на проверки с други контролни органи - при необходимост.

(3) Въз основа на плановете по ал. 2 контролният орган изготвя редовно програми за планови проверки, в които се посочват честотата на проверките на място за различните видове инсталации.

(4) Честотата на проверките по ал. 3 се определя въз основа на системна оценка на риска за околната среда от съответните инсталации и е най-малко веднъж годишно за инсталациите, които представляват най-голям риск, и три години за инсталациите, които представляват най-малък риск.

(5) При установено с проверка значително несъответствие с условията на разрешителното контролният орган извършва нова проверка на място в срок до 6 месеца от последната проверка.

(6) За системната оценка на риска за околната среда по ал. 4 се прилагат най-малко следните критерии:

1. потенциалното и реалното въздействие на съответните инсталации върху човешкото здраве и околната среда, като се отчитат нивата и видовете емисии, чувствителността на местната околна среда и рискът от аварии;

2. спазването на условията на разрешителното;

3. валидна регистрация на оператора съгласно схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) съгласно Регламент (ЕО) № 1221/2009.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Във възможно най-кратък срок от получаването на жалби и сигнали, аварии и инциденти, свързани с опасност за околната среда или случаи на несъответствие с условията на комплексното разрешително, се извършват извънпланови проверки, а в случаите на открита процедура по реда на чл. 117, 124 или 126 - преди приключването ѝ.

(8) По време на всяка проверка на място контролният орган съставя констативен протокол. Въз основа на констативния протокол след проверката контролният орган подготвя доклад, съдържащ констатирани факти и обстоятелства относно съответствието на инсталацията с условията на разрешителното и при необходимост, задължителни за оператора предписания, както и предприети от контролния орган административнонаказателни мерки.

(9) Контролният орган:

1. запознава оператора с доклада по ал. 8 не по-късно от два месеца от приключване на проверката;

2. публикува доклада по ал. 8 при спазване на изискванията за обществен достъп до информацията за околна среда не по-късно от 4 месеца от приключването на проверката.

(10) Независимо от прилагането на чл. 125, ал. 2 операторът изпълнява предписанията, дадени с констативния протокол, в съответствие с предписаните срокове.

Чл. 155. (1) По време на извършването на текущия контрол длъжностни лица, определени от органите по чл. 148, ал. 3, съставят констативни протоколи.

(2) В протоколите по ал. 1 се отразяват констатираните факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания с посочване на срокове и отговорници за изпълнението им.

Чл. 156. Последващият контрол се осъществява чрез проследяване на:

1. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) резултатите от изпълнението на условията, мерките и ограниченията в решения по ОВОС, решения за преценяване на необходимостта от ОВОС, становища по екологична оценка, решения за преценяване на необходимостта от екологична оценка и в разрешителните, както и от изпълнението на инвестиционните проекти и от прилагането на плана или програмата;

2. изпълнението на предписанията, дадени на контролираните лица по време на извършването на превантивния и на текущия контрол.

Чл. 157. Съставянето на актове за извършени административни нарушения и издаването на наказателни постановления са част от текущия и последващия контрол.

Чл. 157а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице контролира изпълнението на задълженията на операторите на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал в съответствие с чл. 103, ал. 2 или 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2005 г., бр. 82 от 2006 г., бр. 102 от 2006 г., бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм. и доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Контролът по ал. 1 се извършва чрез съвместни проверки от определени със заповед на министъра на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице комисии, съставени от оправомощени представители на териториалните и регионалните структури на Министерството на околната среда и водите, Министерството на вътрешните работи, Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" и кметовете на общините.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Комисиите по ал. 2 провеждат планиран и систематичен контрол на използваните в предприятията/съоръженията по ал. 1 системи от техническо, организационно или управленско естество с цел да се гарантира, че:

1. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) операторът може да удостовери, че прилага подходящите мерки при различните дейности на предприятието/съоръжението за предотвратяване на големи аварии;

2. операторът може да удостовери, че е осигурил подходящи средства за ограничаване на последствията от големи аварии във и извън обекта;

3. данните и информацията от доклада за безопасност или всеки друг предоставен доклад адекватно отразяват условията в предприятието/съоръжението;

4. (изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) операторът изпълнява задълженията си по чл. 103, ал. 1 – 5, чл. 104, ал. 5 и 6, чл. 105, ал. 1, чл. 106, ал. 1, 2, 6, 10 и 11, чл. 107, ал. 1, 3, 4 и 6, чл. 109, чл. 112, ал. 1 и 3, чл. 113, ал. 3 и 4, чл. 116г, чл. 116д, ал. 1 и ал. 7, чл. 116е, чл. 116ж, ал. 1, чл. 116з, ал. 2 и наредбата по чл. 103, ал. 9;

5. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) кметовете на общини, на чиято територия се намират предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал, изпълняват задълженията си по чл. 108.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Съвместните проверки по ал. 2 се осъществяват:

1. въз основа на годишен план за контролна дейност на комисиите;

2. при жалби и сигнали;

3. (нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) при необходимост координирано с други проверки за съответствие по този закон или други нормативни актове в областта на предотвратяване на промишленото замърсяване, аварийната и пожарната безопасност или осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Директорите на РИОСВ след съгласуване с органите по ал. 2 разработват, периодично преразглеждат и при необходимост актуализират планове за контролната дейност за предприятията/съоръженията по ал. 1 за контролираната от тях територия.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Плановете за контролна дейност по ал. 5 съдържат:

1. обща оценка на проблемите във връзка с безопасността;

2. териториален обхват на плана;

3. списък на предприятията/съоръженията по ал. 1;

4. списък на групите от предприятия/съоръжения по ал. 1, при които е възможен ефектът на доминото съгласно чл. 116з, ал. 1;

5. списък на предприятията/съоръженията по ал. 1, при които определени външни рискове или източници на опасност биха могли да увеличат риска или последствията от голяма авария в тези предприятия/съоръжения;

6. процедури за извършване на съвместни планови проверки на място, включително програмите за такива проверки;

7. процедури за извършване на извънредни проверки на място;

8. разпоредби за сътрудничество между различните контролни органи.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Въз основа на плановете по ал. 5 министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице:

1. утвърждава със заповед и при необходимост актуализира годишен план за контролна дейност на предприятията/съоръженията по ал. 1 на територията на страната и определя поименния състав и председателите на комисиите по ал. 2;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) определя със заповед председателите на комисиите по ал. 2 да съставят констативни протоколи за извършените проверки, да дават задължителни предписания и да съставят актове за констатирани при проверките административни нарушения.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Въз основа на плана за контролна дейност по ал. 7, т. 1 директорите на РИОСВ след съгласуване с органите по ал. 2 разработват програми за провеждане на планови проверки на всички предприятия/съоръжения в плана, в които се посочва честотата на проверките за различните видове предприятия/съоръжения.

(9) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Честотата на проверките по ал. 2 се определя въз основа на системна оценка на опасностите в съответните предприятия/съоръжения и е най-малко веднъж годишно за предприятия и съоръжения с висок рисков потенциал и най-малко веднъж на три години за предприятия и съоръжения с нисък рисков потенциал.

(10) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Организацията на работата на комисиите по ал. 2 и формата на годишния план по ал. 7 се определят с наредбата по чл. 103, ал. 9.

(11) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) При извършване на оценката по ал. 9 се отчитат най-малко следните критерии:

1. потенциалното въздействие на съответното предприятие/съоръжение върху човешкото здраве и околната среда;

2. спазването на изискванията на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9 в тези предприятия/съоръжения;

3. изпълнението на мерките за предотвратяване и контрол на големи аварии и ограничаване на последствията от тях в съответствие с одобрения доклад за безопасност и когато е приложимо, условията и мерките в решението по ОВОС за одобряване на инвестиционното предложение за изграждане или изменение на това предприятие/съоръжение;

4. в случаите, когато е приложимо, констатациите от други проверки за установяване на съответствие с нормативните изисквания в областта на предотвратяване на промишленото замърсяване, аварийната и пожарната безопасност или осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието/съоръжението.

(12) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Във възможно най-кратък срок от получаването на жалба, сигнал за голяма авария или квазиавария, инцидент или случай на неизпълнение на разпоредбите на глава седма, раздел I или на наредбата по чл. 103, ал. 9 комисията по ал. 2 извършва извънредна проверка на място.

(13) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Органите по ал. 2 си сътрудничат и обменят информация чрез подходящ механизъм и инструменти с цел ефективно прилагане на изискванията на глава седма, раздел I или на наредбата по чл. 103, ал. 9.

Чл. 157б. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) По време на извършването на съвместната проверка председателят на комисията

по чл. 157а, ал. 2 съставя констативен протокол, в който се дават задължителни предписания на оператора с определен срок за изпълнение при необходимост. Констативният протокол се подписва от всички членове на комисията.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Въз основа на протокола по ал. 1 след извършване на всяка проверка председателят на комисията по чл. 157а, ал. 2:

1. (доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) изготвя доклад до министъра на околната среда и водите или до оправомощено от него длъжностно лице, в който представя констатираните факти и обстоятелства относно съответствието на предприятието/съоръжението с изискванията на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9 и при необходимост посочва необходимите действия за привеждане в съответствие от страна на оператора;

2. в срок до 4 месеца след извършване на проверката:

а) съобщава писмено на оператора заключенията от извършената проверка и дава задължителни предписания за предприемане на съответните действия по т. 1, като определя срок на оператора за изпълнението им;

б) публикува на интернет страницата на съответната РИОСВ, на чиято територия се намира предприятието/съоръжението, датата на последната проверка по чл. 157а, ал. 2 или посочва източника, от който тази информация може да е достъпна по електронен път, и къде при подаване на заявление по реда на глава втора може да се получи по-подробна информация относно проверката и съответния план за контролната дейност при спазване на изискванията за обществен достъп до информацията за околна среда.

(3) Председателят на комисията по чл. 157а, ал. 2 при констатирани нарушения съставя акт за административно нарушение.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице издава наказателно постановление, с което налага на оператора съответното административно наказание.

(5) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) При установено с проверка значително несъответствие с изискванията на глава седма, раздел I или на наредбата по чл. 103, ал. 9 се извършва нова проверка на място в срок до 6 месеца от датата на последната проверка.

Чл. 157в. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) При извършване на проверка комисииите по чл. 157а, ал. 2 имат право да изискват необходимите данни, в т.ч. да възлагат пробонабиране и изпитване на проби от акредитирани лаборатории и да събират необходимата информация за установяване на съответствието с изискванията на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9, както и сведения, справки и обяснение от проверяваните лица и от трети лица, свързани с осъществяване на контролираната дейност, за да се даде възможност:

1. да се оценят вероятностите за възникване на голяма авария;

2. да се определи размерът на възможното увеличаване на вероятността или усложняване на обстоятелствата при възникването на голяма авария;

3. за разработване на външен аварийен план;

4. да се идентифицират веществата, които поради физичната си форма, конкретните условия на употреба и/или местоположението на предприятието/съоръжението могат да породят необходимост от допълнително преразглеждане и актуализация на разработените мерки за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторът на предприятието/съоръжението е длъжен да осигурява на представителите на контролната комисия по чл. 157а, ал. 2 необходимото съдействие за изпълнението на всички проверки на предприятието/съоръжението, вземане на проби и събиране на необходимата информация за изпълнение на задълженията им по този закон.

(3) Членовете на комисията по чл. 157а, ал. 2 са длъжни да не разгласяват служебната, производствената и търговската тайна, която им е станала известна при или по повод осъществяването на контролната дейност.

Чл. 157г. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

Чл. 157д. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) (1) Контролът по изпълнението на изискванията на Регламент (ЕО) № 1221/2009 и Регламент (ЕО) № 66/2010 се осъществява от директорите на РИОСВ.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Органите по надзор на пазара по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2004/42/ЕО и регламенти (ЕО) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 (ОВ, L 169/1 от 25 юни 2019 г.) своевременно уведомяват съответната РИОСВ за нарушения на използването на логото на EMAS и на екомаркировката на ЕС, установени при осъществяването на контрола съгласно съответните им компетенции.

Чл. 157е. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) В случаите на извършване на контрол по искане на засегнати лица разходите за установяване на нарушенията се заплащат от съответния нарушител.

Глава десета

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 158. Министърът на околната среда и водите или оправомощени от него лица, директорите на РИОСВ, директорите на националните паркове и директорите на басейновите дирекции прилагат принудителни административни мерки в случаите на:

1. аварийни ситуации, предизвикани от действия или бездействия на собственици или ползватели на обекти и територии;
2. бедствени ситуации;
3. възникване на непосредствена опасност за замърсяване или увреждане на околната среда или за увреждане на здравето или имуществото на хората;
4. предотвратяване или преустановяване на административни нарушения, свързани с опазването на околната среда, както и предотвратяване и/или отстраняване на вредните последици от тези нарушения.

Чл. 159. (1) Принудителните административни мерки са превантивни, преустановителни и възстановителни.

(2) При прилагането на принудителните административни мерки министърът на околната среда и водите или оправомощени от него лица, директорите на РИОСВ, директорите на националните паркове и директорите на басейновите дирекции със съдействието на областния управител спират с мотивирана заповед производствената дейност на собствениците или ползвателите на територии, както и достъпа до територии на собствениците и ползвателите, включително чрез пломбиране или запечатване.

(3) Маркировката на пломбата и начинът на пломбиране и запечатване по ал. 2 се утвърждават със заповед на министъра на околната среда и водите.

Чл. 160. (1) Прилагането на принудителна административна мярка се извършва с мотивирана заповед на органа по чл. 158.

- (2) В заповедта по ал. 1 се определя видът на принудителната административна мярка и начинът на прилагането ѝ.
- (3) Заповедта по ал. 1 се връчва на заинтересуваното лице по реда на Гражданския процесуален кодекс.
- (4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г.) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва от заинтересуваните лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (5) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира действието ѝ.

Чл. 161. (1) (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице обжалва актовете на административните органи, които противоречат на нормативните актове в областта на опазването на околната среда.

(2) Обжалването по ал. 1 спира действието на обжалвания акт.

Чл. 162. (1) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) За нарушенията по този закон физическите лица, областните управители, кметовете на общини, кметовете на райони, кметовете на кметства и длъжностните лица се наказват с глоби от 200 до 20 000 лв., а на юридическите лица и на едноличните търговци се налагат имуществени санкции от 5000 до 500 000 лв.

(2) При повторно нарушение размерът на глобата или имуществената санкция е в двойния размер по ал. 1.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) При явно маловажни случаи на нарушения, извършени от физически лица, глобата е от 100 до 500 лв.

Чл. 162а. (Нов – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) На юридическо лице или едноличен търговец, който при или по повод извършване на дейността си със своето действие или бездействие допусне неразрешено изпускане на опасни химични вещества и смеси и/или отпадъци от производствено, складово или транспортно съоръжение или инсталация, в т.ч. тръбопровод, които не попадат в обхвата на издадено разрешително по чл. 117, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 500 000 лв., а на физическите лица се налага глоба от 300 до 3000 лв.

(2) При повторно нарушение имуществената санкция, съответно глобата е в двоен размер.

Чл. 163. (1) (Предишен текст на чл. 163 - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г.) Член или ръководител на колектива по чл. 83, ал. 1, който наруши чл. 83, ал. 5, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 52 от 2008 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Който използва екомаркировката на ЕС в нарушение на разпоредбите на чл. 9 от Регламент (ЕО) № 66/2010, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер от 1000 до 5000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Който използва логото на EMAS в нарушение на разпоредбите на чл. 10 от Регламент (ЕО) № 1221/2009, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер от 1000 до 5000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишна ал. 3, бр. 32 от 2012 г. в сила от 24.04.2012 г.) При повторно нарушение глобата, съответно имуществената санкция, е в двоен размер.

Чл. 164. (1) (Предишен текст на чл. 164 - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) За неизпълнение на изискванията по чл. 123в и чл. 125 на оператора на инсталацията - юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция от 10 000 до 500 000 лв.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2008 г., изм., бр. 42 от 2011 г.) За неизпълнение на изискванията на чл. 22а и представянето на невярна информация на оператора на инсталацията - юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Оператор на инсталации и съоръжения, извършващи дейности в обхвата на приложение № 4 без комплексно

разрешително по чл. 117, ал. 1 и 2, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, в размер 50 000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Прилагането на ал. 3 не спира действията по чл. 158, т. 4 до издаване на комплексно разрешително.

Чл. 164а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

Чл. 164б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) За неизпълнение на изискванията на чл. 56а, ал. 1 на физическото или юридическото лице се налага глоба или имуществена санкция в двоен размер на незаплатената екотакса за моторното превозно средство.

Чл. 164в. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Министърът на околната среда и водите или директорът на РИОСВ, на чиято територия се намира предприятие/съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, забранява с мотивирана заповед експлоатацията на предприятието/съоръжението, в т.ч. складовото съоръжение, или на части от тях, когато:

1. операторът не е изготвил и/или представил ДППГА, доклад за безопасност и/или всяка друга информация, изисквана по този раздел и наредбата по чл. 103, ал. 9;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) операторът експлоатира предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал, без да е получил решение за потвърждаване на ДППГА по чл. 106, ал. 4, или операторът експлоатира предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал, без да е получил решение за одобряване на доклад за безопасност по чл. 116, ал. 1, т. 1, или ново решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл. 116ж, ал. 4, или след издадено решение, с което се отказва потвърждаване на ДППГА по чл. 106, ал. 4, или решение за неодобряване на доклад за безопасност по чл. 116, ал. 1, т. 2 или ново решение за неодобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл. 116ж, ал. 4;

3. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал не съответства на решението за потвърждаване на ДППГА по чл. 106, ал. 4 или предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал не съответства на решението за одобряване на доклад за безопасност по чл. 116, ал. 1, т. 1, или новото решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл. 116ж, ал. 4;

4. мерките, прилагани от оператора, не са достатъчни за предотвратяване на големи аварии или ограничаване на последствията от тях, или

5. в докладите за контролната дейност по чл. 157б, ал. 2, т. 1 се съдържат констатации на комисията по чл. 157а, ал. 2 за сериозни нарушения от страна на оператора при предприемането на необходимите действия за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях.

(2) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва от заинтересуваните лица по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира изпълнението ѝ.

Чл. 165. (1) Длъжностно лице, което не допусне в обекта или на територията контролен орган, извършващ проверка, измерване или вземане на проба, се наказва с глоба от 2000 до 20 000 лв.

(2) Имуществена санкция от 2000 до 20 000 лв. се налага на юридическото лице или едноличния търговец в случаите, когато негов работник или служител извърши нарушение по ал. 1, независимо от това дали контролният орган може да установи самоличността на работника или служителя.

Чл. 166. С наказанията по чл. 165 се наказват и лицата, които:

1. не предоставят на контролните органи съществуващите данни от собствения мониторинг;

2. (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) не спазват условия, мерки и ограничения в разрешителни, решения или становища, издадени от компетентните органи по околна среда;

3. (изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 103 от 2009 г.) не изпълняват предписанията, дадени в индивидуалните административни актове и констативните протоколи по чл. 155 или 157б, издавани от министъра на околната среда и водите, директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции, директорите на националните паркове или от упълномощени от тях длъжностни лица.

Чл. 166а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Физическо или юридическо лице, което извършва дейност без влязло в сила решение за потвърждаване на ДППГА по чл. 106, ал. 4, или за одобряване на доклад за безопасност по чл. 116, ал. 1, т. 1 или по чл. 116ж, ал. 4 в случаите, когато такава се изисква, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, от 30 000 до 100 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) За неспазване на технически, организационни и/или управленски мерки за предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях в ДППГА, потвърден с решението по чл. 106, ал. 4 или доклада за безопасност, одобрен с решението по чл. 116, ал. 1, т. 1 или по чл. 116ж, както и за неизпълнение на задълженията по чл. 103, ал. 2, 4 и 5, чл. 105, ал. 1, т. 3, чл. 106, ал. 1, 2, 6, 10 и 11, чл. 107, ал. 1, 3, 4, 5 и 6, чл. 109, ал. 1 – 3, чл. 112, ал. 1, чл. 113, ал. 3 и 4, чл. 116г, чл. 116е, чл. 116ж, ал. 1 – 3, на физическото лице, ако не подлежи на по-тежко наказание, или на юридическото лице се налага глоба, съответно имуществена санкция от 10 000 до 20 000 лв.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) За неизпълнение на задълженията по чл. 104, ал. 5 и 6 и чл. 116з, ал. 2 физическото лице, ако не подлежи на по-тежко наказание, или юридическото лице се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, от 5000 до 10 000 лв.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) За неспазване на задължения, предвидени в чл. 103, ал. 1 и чл. 113, ал. 1, физическото или юридическото лице се наказва с глоба, съответно с имуществена санкция, от 2000 до 5000 лв.

Чл. 166б. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.).

Чл. 167. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Актовете, с които се установяват административни нарушения по този закон, се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на околната среда и водите, съответно от директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции или директорите на националните паркове.

Чл. 168. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Наказателните постановления по закона се съставят по реда на Закона за административните нарушения и наказания и се издават от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица, от директорите на РИОСВ, директорите на басейновите дирекции или директорите на националните паркове.

Чл. 169. (1) Актове за установяване на административни нарушения по този закон могат да съставят и представители на обществеността и на неправителствени екологични организации, определени от министъра на околната среда и водите.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от министъра на околната среда и водите или от оправомощени от него лица.

Глава единадесета

ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 170. (1) Който виновно причини другиму вреди от замърсяване или увреждане на околната среда, е длъжен да ги обезщети.

(2) В случаите, когато е увредено имущество - държавна собственост, оправомощен да заведе иска по ал. 1 е:

1. министърът на околната среда и водите - ако вредите са настъпили на територията на повече от една област;

2. областният управител - ако вредите са настъпили на територията на повече от една община.

(3) В случаите, когато е увредено имущество - общинска собственост, кметът на общината е оправомощен да заведе иска по ал. 1.

Чл. 171. Увредените лица и лицата по чл. 170, ал. 2 и 3 могат да предявят иск срещу нарушителя за преустановяване на нарушението и за отстраняване последиците от замърсяване.

Чл. 172. Ликвидирането на последствията, причинени от трансгранично замърсяване на околната среда, се осъществява въз основа на международен договор, по който Република България е страна.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Околна среда" е комплекс от естествени и антропогенни фактори и компоненти, които се намират в състояние на взаимна зависимост и влияят върху екологичното равновесие и качеството на живота, здравето на хората, културното и историческото наследство.

2. "Опазване на околната среда" е комплекс от дейности, които са насочени към предотвратяване на деградацията на околната среда, към нейното възстановяване, запазване и подобряване.

3. "Природни ресурси" са частите на органичната и неорганичната природа, които се използват или могат да бъдат използвани от човека за задоволяване на неговите нужди.

4. "Възобновими ресурси" са тези, които естествено се възстановяват или чрез специални дейности могат да бъдат изцяло или частично възстановени и за които се счита за доказано, че се възстановяват с темпове, съпоставими с темповете на тяхната експлоатация. Всички останали ресурси са невъзобновими.

5. "Замърсяване на околната среда" е промяната на качествата ѝ вследствие на възникване и привнасяне на физически, химически или биологически фактори от естествен или антропогенен източник в страната или извън нея, независимо дали се превишават действащите в страната норми.

6. "Увреждане на околната среда" е такова изменение на един или повече от съставлящите я компоненти, което води до влошаване качеството на живот на хората, до обедняване на биологичното разнообразие или до затруднено възстановяване на природните екосистеми.

7. "Налична първична информация" е информацията, представляваща резултатите от измервания, изпитвания, наблюдения и други подобни, непридружени от анализи, прогнози и обяснения, събирана в рамките на задълженията на компетентната администрация, без за това да е необходимо искане на заинтересувано лице.

8. "Налична предварително обработена информация" е информацията, обработена, обобщена и анализирана в рамките на задълженията на компетентната администрация, без за това да е необходимо искане на заинтересувано лице.

9. "Нарочно обработена информация" е информацията, събирана или обработвана, обобщавана и анализирана по искане на заинтересувано лице.

10. "Събиране на информация" са действията на компетентните администрации и на задължените физически и юридически лица, с които се извършват измерванията,

констатациите и наблюденията на фактите, представляващи първична информация и с които се извършва обработването на информацията.

11. "Даване на информация" е актът на даването на информацията от задълженото лице на компетентната администрация или на компетентния орган.

12. "Предоставяне на информация" е актът, с който се осъществява достъпът на заинтересуваните лица до наличната информация.

13. "Ландшафт" е територия, специфичният облик и елементите на която са възникнали като резултат на действия и взаимодействия между природни и/или човешки фактори.

13а. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Подземни води" са водите по смисъла на § 1, ал. 1, т. 24 от Закона за водите.

14. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Почва" е най-горният слой на земната кора, разположен между основната скала и повърхността. Почвата се състои от минерални частици, органична материя, вода, въздух и живи организми.

15. "Почвени функции" са:

а) основа за живот и жизнено пространство за хората, животните, растенията и почвените организми;

б) съставна част на природния баланс, особено с неговите кръговрати на води и хранителни вещества.

16. "Вредни изменения на почвата" са нарушаване на почвените функции, които предизвикват значителни вреди и щети за отделния индивид и за общността като цяло:

а) химическо замърсяване над пределно допустими количества с тежки метали и металоиди, устойчиви органични замърсители, пестициди и нефтопродукти, в това число засоляване и вредна киселинност;

б) замърсяване с пресен торов отпад и концентрирани минерални торове, както и с различни видове отпадъци;

в) физическа деградация, като водна и ветрова ерозия с нейните антропогенни аспекти, преовлажняване и заблатяване, последици от изгаряне на стърнища и растителни остатъци.

17. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Инвестиционно предложение" е:

а) предложение за извършване на строителни работи или изграждане на инсталации или схеми,

б) друга намеса в естествената околна среда и ландшафта, включително добив на полезни изкопаеми.

18. "Въздействие" е всяко въздействие върху околната среда, което може да бъде причинено от реализирането на инвестиционното предложение за строителство, дейност или технология, включително върху здравето и безопасността на хората, флората, фауната, почвата, въздуха, водата, климата, ландшафта, историческите паметници и други материални ценности или взаимодействието между тези фактори.

19. "Трансгранично въздействие" е всяко въздействие не само от глобален характер в район, намиращ се под юрисдикцията на дадена държава, предизвикано от предлагана дейност, чийто физически източник е разположен изцяло или частично в район под юрисдикцията на друга държава.

20. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Възложител на инвестиционно предложение" е обществен орган, физическо или юридическо лице, което по реда на специален закон, нормативен или административен акт има права да инициира или да кандидатства за одобряване на инвестиционно предложение.

21. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Възложител на план или програма" е лицето или органът, който е оправомощен да възложи изготвянето на плана или програмата.

22. "Планове и програми" са планове, програми, стратегии и други подобни документи, както и техните изменения, които:

а) се изискват от законови, нормативни или административни разпоредби;

б) са предмет на подготовка и/или приемане от публичен орган на национално, регионално или местно равнище или които се подготвят от даден орган за приемане чрез одобрена от Министерския съвет или от Народното събрание процедура.

23. "Заинтересувани държави в трансграничен контекст" са държавата, източник на въздействие върху околната среда, и засегнатите от това въздействие други държави, страни по Конвенцията по оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.

24. "Общественост" е едно или повече физически или юридически лица и техните сдружения, организации или групи, създадени в съответствие с националното законодателство.

25. (Доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Засегната общественост" е обществеността по т. 24, която е засегната или с вероятност да бъде засегната, или която има интерес при процедурите за одобряване на планове, програми, инвестиционни предложения и при вземането на решения за издаването или актуализацията на разрешителни по реда на този закон или на условията в разрешителното, включително екологичните неправителствени организации, създадени в съответствие с националното законодателство.

26. "Нулева алтернатива" е възможността да не се осъществява дейността, предвидена с инвестиционното предложение.

27. "Нетехническо резюме" е кратко изложение на достъпен за обществеността език на информацията в доклада за ОВОС в обем не по-малък от 10 на сто от обема на доклада, съдържащо необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

28. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.).

29. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Съоръжение" е техническа единица в рамките на предприятието, независимо на или под земната повърхност, в която се произвеждат, употребяват, обработват или складираат опасни вещества. То включва цялото оборудване, структури, тръбопроводи, машини, инструменти, частни железопътни резервни коловози (коловози от вътрешния железопътен транспорт), докове, кейове за разтоварване (пристанищни терминали), които обслужват съоръжението, пирсове, складове или подобни структури, плаващи или не, необходими за работата на съоръжението.

29а. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., доп., бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Съхранение на опасни вещества" е наличие на определено количество опасни вещества за целите на складирането, предоставяне на отговорно пазене или поддържане в наличност.

29б. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) "Ефект на доминото" е повишаване на риска или утежняване на последствията от голяма авария в предприятие/съоръжение или в група от предприятия/съоръжения, което е следствие от географска близост с друго предприятие/съоръжение или с група от предприятия/съоръжения или е следствие от опасните вещества, които се произвеждат, употребяват и/или съхраняват на територията на предприятието/съоръжението.

29в. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Обекти с обществено предназначение" са:

а) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 24 от 2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 2019 г.) детски ясли и градини и социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за деца, ученици или възрастни хора, училища и висши училища, ученически и студентски общежития, музикални, езикови и спортни школи и центрове за работа с деца;

б) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) лечебни и здравни заведения;

в) (доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) увеселителни паркове и спортни обекти - стадиони и спортни зали;

г) театри, кинозалони, концертни зали;

д) (доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) железопътни гари, летища, пристанища, автогари и паркинги;

е) (доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) административни и обществени сгради, в т.ч. търговски центрове и супермаркети.

29г. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) "Необходими мерки за предотвратяване на големи аварии" са техническите, организационните и управленските мерки, необходими за безопасната експлоатация на предприятието/съоръжението.

29д. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., отм., бр. 12 от 2017 г.).

29е. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Големи транспортни пътища" са републиканските пътища по Закона за пътищата и железопътните магистрали и железопътните линии I и II категория по Закона за железопътния транспорт.

30. "Решение по оценка на въздействие върху околната среда" е индивидуален административен акт на компетентния орган по чл. 94, с който се одобрява допустимостта за проектиране на инвестиционно предложение по т. 17 чрез оценка на местоположението (площадка, трасе) на обекти и очакваното въздействие върху околната среда въз основа на доклад за ОВОС при отчитане на общественото мнение и изразените становища на засегнатата общественост.

30а. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Дискомфорт" са раздразнението и неудобствата, създавани от факторите на околната среда, определени посредством проучвания в тази област.

31. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Предприятие" е цялата територия и обектите върху нея, които са под контрола на оператор, в които има опасни химични вещества в едно или повече съоръжения, включително общи или свързани инфраструктури или дейности. Предприятията/съоръженията са с нисък или висок рисков потенциал.

31а. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал" е предприятие/съоръжение, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 2, или част 2, колона 2, но по-малки от количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3.

31б. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал" е предприятие, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3.

31в. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Съседно предприятие/съоръжение" е предприятие/съоръжение, което е разположено в такава близост до друго предприятие/съоръжение, която увеличава опасността или последствията от голяма авария.

31г. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Ново предприятие/съоръжение" е:

а) (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) предприятие/съоръжение, което се въвежда в експлоатация или е изградено на или след 1 юни 2015 г., или

б) (изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) действаща площадка, която попада в обхвата на глава седма, раздел I, или предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал, което към или след 1 юни 2015 г. поради изменения на съоръженията или дейностите, довели до промяна на неговия списък с опасни вещества, се превръща в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или обратно;

в) действаща площадка, която попада в обхвата на глава седма, раздел I, или предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал, което става предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или с нисък рисков потенциал към 1 юни 2015 г. или след тази дата поради причини, различни от тези по буква "б".

31д. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Съществуващо предприятие/съоръжение" е предприятие/съоръжение, което към 31 май 2015 г. попада в обхвата на глава седма, раздел I, и от 1 юни 2015 г. е предприятие/съоръжение, чиято класификация като предприятие/съоръжение с нисък или с висок рисков потенциал остава непроменена.

31е. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) "Друго предприятие/съоръжение" е действаща площадка, която попада в обхвата на глава седма, раздел I, или предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал, което се превръща в предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал или обратно, към или след 1 юни 2015 г. по причини, извън посочените в т. 31г.

32. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Вещество" е всеки химичен елемент или съединение с изключение на веществата - източници на йонизиращи лъчения по смисъла на § 1, т. 15 от Закона за безопасно използване на ядрената енергия и § 1, т. 3 от Закона за генетично модифицирани организми.

33. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Промислено замърсяване" е всяко пряко или непряко постъпване в резултат на човешка дейност във въздуха, водите или почвите на вещества, вибрации, топлинни лъчения или шумове, което може да окаже вредно въздействие върху човешкото здраве или околната среда, да предизвика увреждане на материалните ценности, да ограничи или предотврати възможностите за използване на полезните качества на околната среда и останалите нейни законосъобразни ползвания.

34. (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Инсталация" е всяко неподвижно техническо съоръжение, в което:

а) се извършват една или повече от посочените в приложение № 4 дейности;

б) се извършват други дейности на същата площадка и което е непосредствено свързано и/или има техническа връзка със съоръженията по буква "а" и което може да окаже въздействие върху емисиите и замърсяването.

35. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Действаща инсталация" е всяка инсталация, която е въведена в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

36. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) "Емисия" е прякото или непрякото изпускане на вещества, вибрации, топлинни лъчения или шумове в атмосферния въздух, водите или почвите от организирани или неорганизиран източници в рамките на дадена инсталация или отделянето на парникови газове от въздухоплавателни средства, извършващи авиационна дейност, включена в списъка по приложения № 1 и № 2 от Закона за ограничаване изменението на климата.

37. "Норма за допустими емисии" е определена стойност за маса на дадено вещество, изразена чрез съответните специфични параметри, като концентрация и/или ниво на емисиите, която не може да бъде превишавана по време на един или повече предварително зададени периоди. Нормите за допустими емисии могат да се определят и за определени групи, класове или категории вещества.

38. "Норми за качество на околната среда" са определените в нормативните актове по околната среда специфични изисквания, които следва да бъдат изпълнени в определен момент в околната среда, като норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух, норми на качество на водите във водните обекти, норми за качеството на другите компоненти на околната среда и норми за допустимите стойности на факторите, които замърсяват или увреждат околната среда.

39. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) "Комплексно разрешително" е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма. Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка, са експлоатирани от един и същ оператор и някои от които могат да не попадат в обхвата на приложение № 4.

40. (Отм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.).

41. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.08.2019 г.) "Съществена промяна" е всяко преустройство с промяна на естеството на производствената дейност, функционирането или разширението на инсталацията, която може да има значително отрицателно въздействие върху здравето на хората или върху околната среда. Всяка промяна или увеличение на капацитета се смятат за съществени, ако промяната или увеличението на капацитета сами по себе си достигат праговите стойности, определени в приложение № 4.

42. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Най-добри налични техники (НДНТ)" е най-ефективният и най-напредналият етап в развитието на дейностите и методите за тяхното осъществяване, показващ практическата пригодност на съответните техники за осигуряване на основа за определяне на съответните норми за допустими емисии и други условия на разрешителното, имащи за цел предотвратяването, а в случаите, когато това е практически невъзможно - намаляването на емисиите и въздействието им върху околната среда като цяло:

а) "техники" включва както използваната технология, така и начина на проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инсталацията;

б) "налични техники" са техники, разработени в мащаб, който позволява прилагането им в съответния промишлен отрасъл, при жизнени в икономически и технически смисъл условия и отчитане на свързаните с тях разходи и предимства, независимо от това, дали тези техники се използват, или се създават във въпросната държава членка, при условие че са достъпни в разумна степен за оператора;

в) "най-добри" са най-ефективни с оглед постигането на висока степен на опазване на околната среда като цяло.

42а. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Референтен документ за НДНТ" означава документ, който разглежда определени дейности и описва по-специално прилаганите техники, настоящите емисии и консумацията на ресурси и вещества, оценените техники за определяне на НДНТ, както и заключенията за НДНТ и всякакви най-нови техники, в които се отделя специално внимание на критериите по наредбата по чл. 119 и е резултат от обмена на информация, организиран от Европейската комисия, с цел изготвянето, прегледа или актуализирането му.

42б. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Заключения за НДНТ" е документ, съдържащ част от референтен документ за НДНТ, в който се съдържат заключенията за НДНТ, тяхното описание, информация за оценка на тяхната приложимост, емисионните нива, свързани с НДНТ, свързания с тях мониторинг, свързаната с тях консумация на ресурси и вещества и когато е уместно - съответните мерки за възстановяване на площадката.

42в. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Заключение за НДНТ, прието с решение на Европейската комисия" е заключение, прието по комитологична процедура след 7 януари 2011 г.

42г. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Емисионни нива, свързани с НДНТ" са емисионните нива, получени при нормални експлоатационни условия чрез използване на най-добра налична техника или комбинация от НДНТ, описани в заключенията за НДНТ, изразени в средни стойности за определен период от време и при определени референтни условия.

42д. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Най-нова техника" е непозната досега техника за промишлена дейност, която, ако бъде развита с търговска цел, би могла да осигури или по-висока обща степен на опазване на околната среда, или поне същата степен на опазване на околната среда при реализиране на по-големи икономии в сравнение със съществуващите НДНТ.

43. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Оператор" е всяко физическо или юридическо лице, по отношение на което е налице една от следните характеристики:

а) експлоатира определено собствено предприятие, съоръжение и/или инсталация, включително част от нея;

б) контролира експлоатацията на определено предприятие, съоръжение и/или инсталация, включително част от нея;

в) разпорежда се и взема решения относно настоящото или бъдещото функциониране на предприятието, съоръжението и/или инсталацията, включително част от нея.

43а. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43б. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43в. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., изм., бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43г. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43д. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43е. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43ж. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43з. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43и. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43к. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43л. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43м. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43н. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43о. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43п. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

43р. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).

44. (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Организация" е дружество, корпорация, компания, предприятие, орган или институция или част, или комбинация от тях, регистрирани или не като юридическо лице, публични или частни, които имат собствени функции и администрация.

45. (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., нова, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Смес" е смес или разтвор, състоящи се от две или повече вещества.

46. (Отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., нова, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Наличие на опасни вещества" е действителното или предполагаемото наличие на опасни вещества в предприятието/съоръжението или на опасни вещества, за които с основание може да се предположи, че ще се образуват при загубата на контрол върху процесите, включително дейностите по складиране в някое от съоръженията в предприятието, в количества, равни или надвишаващи праговите количества от част 1 или част 2 от приложение № 3.

47. "Пломбиране" е ограничаването на достъпа на лица до имоти и съоръжения чрез поставяне на оловна пломба от контролния орган.

48. "Запечатване" е ограничаването на достъпа на лица до имоти и съоръжения чрез поставяне на лепенка с поставен на нея мокър печат от контролния орган.

49. "Щета върху околната среда, настъпила от минали действия или бездействия" е старо замърсяване на терени или строителни конструкции на промишлени площадки с опасни вещества и отпадъци, породено от промишлена, селскостопанска, търговска или транспортна дейност, вследствие на което се застрашава човешкото здраве или околната среда.

50. "Устойчиво развитие" е развитие, което отговаря на нуждите на настоящето, без да ограничава и нарушава способността и възможността на бъдещите поколения да посрещат своите собствени потребности. Устойчивото развитие обединява два основни стремежа на обществото:

а) постигане на икономическо развитие, осигуряващо нарастващ жизнен стандарт;

б) опазване и подобряване на околната среда сега и в бъдеще.

51. "Авария" е внезапна технологична повреда на машини, съоръжения и агрегати, съпроводена със спиране или сериозно нарушаване на технологичния процес, взривове, възникване на пожари, наднормено замърсяване на околната среда, разрушения, жертви или заплахата за живота и здравето на населението.

52. "Мониторинг на околната среда" е събирането, оценката и обобщаването на информацията за околната среда чрез непрекъснато или периодично наблюдение на определени качествени и количествени показатели, характеризиращи състоянието на компонентите на околната среда и тяхното изменение в резултат на въздействието на природни и антропогенни фактори.

53. "Национална система за мониторинг на околната среда" е комплекс от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите, въздействащи върху тях, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда и човешкото здраве от вредни въздействия.

53а. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

54. (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 103 от 2009 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Опасно вещество" е:

а) за целите на глава седма, раздел II - вещество или смес по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирването и опаковането на вещества и смеси, за изменение и отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г.);

б) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) за целите на глава седма, раздел I – всяко вещество или смес, класифицирано в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение № 3, или поименно изброено в част 2 на приложение № 3, включително под формата на суровина, продукт, страничен продукт, остатък или междинен продукт, включително вещество, което е възможно да се получи в резултат на протичането на странична реакция или при възникването на авария.

54а. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 103 от 2009 г., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Голяма авария" е възникване на голяма емисия, пожар или експлозия, която става в резултат на неконтролируеми събития в хода на операциите на всяко предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I, и която води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или за околната среда, която опасност е непосредствена, забавена, вътре или вън от предприятието и включва едно или повече опасни вещества, класифицирани в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение № 3 или поименно изброени в част 2 на приложение № 3.

54б. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.).

54в. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Опасност" е вътрешно свойство на опасни вещества или физическа ситуация с възможности за нанасяне на вреда на човешкото здраве и/или на околната среда.

- 54г. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Опасност от химично вещество" е характерно свойство на опасно вещество, от което във физическата ситуация, в която то се намира, произтича възможност от увреждане на човешкото здраве и/или на околната среда.
- 54д. (Нова – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Риск" е вероятността от възникване на специфичен ефект в рамките на определен период или при определени условия.
55. "Интегриране на държавната политика по околна среда в секторните политики" означава съобразяването и включването на изискванията за опазване на околната среда в процеса на разработване, прилагане и контрола по прилагането на секторните политики, определени в чл. 9.
56. "Добра земеделска практика" е земеделската практика, която се основава на принципите на устойчивото развитие.
57. "Територии със специален режим на защита" са територии, в които се въвеждат мерки за опазване на редки видове от флората и фауната и на техни местообитания.
58. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
59. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) "Парникови газове" са парникови газове по смисъла на § 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на Закона за ограничаване изменението на климата.
60. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
61. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
62. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
- 62а. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
63. (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
64. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2006 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
65. (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) "Нарастваща санкция" е санкцията, която прогресивно увеличава размера си във времето при наличието на нормативно установени предпоставки за това и въз основа на обективно определена формула за изчисление.
66. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
67. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
68. (Нова - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
69. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г., отм., бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.).
70. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Доклад за базовото състояние" е информация за замърсяването на почвата и подземните води със съответните опасни вещества.
71. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., доп., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) "Проверка по околна среда" са всички действия, включително посещения на място, мониторинг на емисиите и проверки на вътрешните доклади и на документите относно последващите действия, проверка на собствения мониторинг, проверка на използваните техники и адекватност на управлението на околната среда на инсталацията, предприети от контролния орган с цел проверка, подпомагане на съответствието с условията на разрешителните и решенията и при необходимост, наблюдение на въздействието на инсталациите върху околната среда.
- 71а. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) "Проверка по глава седма, раздел I" са всички действия, включително посещения на място, проверки на вътрешни мерки, системи и доклади и последващи документи, както и всички необходими последващи действия, предприемани от или от името на компетентния орган с цел проверка и насърчаване на съответствието на предприятията/съоръженията с изискванията на глава седма, раздел I.

72. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Птици" са кокошки, пуйки, токачки, патици, гъски, пъдпъдъци, гълъби, фазани, яребици и шраусовидни видове (шрауси, ему, киви и други), птици, отглеждани или държани затворени за разплод, за производство на месо и яйца за консумация или за попълване на запасите от дивеч.

73. (Нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) "Неконвенционални въгледороди" са природни въгледороди от геоложки формации с ниско съдържание на въгледороди, ниска порестост и ниска или много ниска проникваемост и за тяхното извличане е необходимо да се прилагат технологии за допълнително въздействие върху съдържащите ги геоложки формации.

74. (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Оценка на въздействието" е процес, който обхваща:

а) изготвянето на доклад за ОВОС от възложителя на инвестиционното предложение – в съответствие с чл. 95 и 96;

б) провеждането на консултации по чл. 95, 97 и в случаите на приложимост – по чл. 98;

в) оценяването от компетентния орган на информацията, която е представена в доклада за ОВОС, и евентуално на допълнителната информация, която е предоставена от възложителя на инвестиционното предложение в съответствие с чл. 96, както и на получената чрез консултациите информация по чл. 96, 97 и където е приложимо – по чл. 98;

г) обосноваването заключение на компетентния орган относно значителното въздействие на инвестиционното предложение върху околната среда, като се вземат предвид резултатите от оценяването по чл. 96, 97 и където е приложимо – по чл. 98, и собственото му допълнително оценяване;

д) включването на обосноваването заключение на компетентния орган в решението по чл. 99.

75. (Нова – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) "Кумулативни въздействия" са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване на ефекта на оценявания план, програма, проект и инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми, проекти и инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани нееднократно в рамките на определен период.

76. (Нова – ДВ, бр. 76 от 2017 г.) "Обект със стратегическа важност" е всеки обект, включен в Енергийната стратегия на Република България до 2020 г. за надеждна, ефективна и почиста енергетика или в Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.

77. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) "Оползотворяване на отпадъци" е оползотворяване по смисъла на § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

§ 2. В случаите, когато законът изисква уведомяване или съобщаване и когато за това не са предвидени изрични правила или прилагането на изрично определена процедура, уведомяването, съответно съобщаването, се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс.

§ 2а. (Нов - ДВ, бр. 103 от 2009 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) Този закон въвежда разпоредбите на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ, L 197/1 от 24 юли 2012 г.).

§ 2б. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) Този закон въвежда изискванията на Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на

парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕИО (ОВ, L 140/88 от 5 юни 2009).

§ 2в. (Нов - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) Този закон въвежда разпоредбите на глави първа и втора и приложения № 1 и 2 на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ, L 334/17 от 17 декември 2010 г.).

§ 2г. (Нов – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Този закон въвежда изискванията на Директива 2014/52/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за изменение на Директива 2011/92/ЕС относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ, L 124/1 от 25 април 2014 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 и 67 от 1999 г., бр. 26, 27 и 28 от 2000 г., бр. 1 и 26 от 2001 г.) се отменя.

§ 4. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се издават в срок до шест месеца от влизането му в сила.

§ 5. Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на отменения Закон за опазване на околната среда, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 6. До приемането на нормативни актове за дейностите по чл. 144, ал. 1 се прилагат методики и инструкции на министъра на околната среда и водите.

§ 7. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона операторите на инсталациите, които са в обхвата на дейностите по приложение № 4, са длъжни писмено да уведомят за това Министерството на околната среда и водите.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2005 г.) Невнесените в срок такси, глоби и санкции по този закон, Закона за водите, Закона за управление на отпадъците, Закона за лечебните растения, Закона за защитените територии и Закона за чистотата на атмосферния въздух се събират заедно с лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

§ 9. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) (1) При приватизация отговорността за нанесените щети върху околната среда от минали действия или бездействия носят съответните приватизирани дружества или собственици на обособени части и възстановяването на околната среда е за тяхна сметка.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 42 от 2011 г., доп., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., изм., бр. 81 от 2019 г., в сила от 15.10.2019 г., доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Договорите за изпълнение на програми за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия при приватизация, които са сключени до 15 декември 2007 г., се изпълняват по досегашния ред. При необходимост договорите могат да се изменят или допълват с оглед възможностите за изпълнение на програмите. По този ред програмите се изпълняват най-късно до 31 декември 2025 г., като след тази дата всички незапочнати и/или с недовършено изпълнение програми се прекратяват. Довършването на неизпълнените програми след 31 декември 2025 г. е отговорност и е за сметка на купувача по приватизационната сделка и приватизираното дружество и/или правоприменниците им.

(3) (Нова - ДВ, бр. 42 от 2011 г.) При прекратяване на договор по ал. 2 програмата се довършва при условията и по реда на Наредбата за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация, приета с Постановление № 173 на Министерския съвет от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 66 от 2004 г.; попр., бр. 114 от 2004 г.; изм., бр. 65 от 2007 г.).

§ 10. (1) В срок до една година от влизането в сила на закона кметовете на общините разработват програмите по чл. 79, ал. 1.

(2) Член 81, ал. 1, т. 1 и ал. 3, чл. 82, ал. 1 и 4 и раздел II на глава шеста влизат в сила от 1 юли 2004 г.

(3) До влизането в сила на разпоредбите, посочени в ал. 2, ОВОС на националните, регионалните и областните планове и програми за развитие, устройствените планове и техните изменения се извършва по ред, определен с наредба на министъра на околната среда и водите.

§ 10а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Класификацията на действащи предприятия и/или съоръжения за обезвреждане на течни отпадъци, хвостохранилища или сгуроотвали, съдържащи опасни вещества, както и класификацията на действащи предприятия и/или съоръжения, при дейността на които се извършва търсене, проучване, добив и преработка на подземни богатства чрез химична и/или термична преработка, при която се употребяват опасни вещества, се извършва до 31 декември 2006 г.

§ 11. (1) Изискването за издаване на комплексно разрешително по глава седма се прилага за:

1. нови и при промяна на производствената дейност на действащи инсталации и съоръжения - от 1 януари 2003 г.;

2. действащи инсталации и съоръжения - от 1 януари 2003 г. до 30 октомври 2007 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г.) Крайният срок за изпълнение на условията, установени с издадените комплексни разрешителни за действащи инсталации, е 31 октомври 2007 г., с изключение на случаите, когато друг специален закон в областта на околната среда или Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз предвижда друго.

(3) (Нова - ДВ, бр. 77 от 2005 г., изм., бр. 82 от 2009 г., в сила от 16.10.2009 г.) За отделни блокове от дадена действаща голяма горивна инсталация по искане на заинтересованото лице срокът за изпълнение на условията, установени с издадените комплексни разрешителни, може да бъде удължаван до 31 декември 2014 г., когато тази голяма горивна инсталация не изгаря местни лигнитни въглища и с решение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма или на упълномощено от него длъжностно лице е задължена да компенсира част или цялото производство от изведените от експлоатация ядрени мощности и когато спазването на срока по ал. 2 би довело до непреодолими трудности за изпълнение на нейните производствени задължения за поддържане на енергийния баланс на страната.

§ 11а. (Нов - ДВ, бр. 77 от 2005 г., отм., бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.).

§ 12. (Отм. - ДВ, бр. 86 от 2003 г., нов, бр. 99 от 2006 г., изм., бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Член 131з, ал. 9 и чл. 131м, ал. 1 се прилагат до 31 декември 2012 г.

§ 12а. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) (Предишен текст на § 12а - ДВ, бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г.) Срокът по чл. 99, ал. 8 започва да тече от датата на влизане в сила на решенията по ОВОС и се отнася и за тези решения, които са издадени преди влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр. 77 от 2005 г.).

(2) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2012 г., в сила от 13.07.2012 г., изм., бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., бр. 12 от 2017 г.) Срокът по чл. 93, ал. 8 започва да тече от датата на влизане в

сила на решението по чл. 93, ал. 2 и 3 и се отнася и за тези решения, които са издадени преди 1 юли 2012 г.

§ 12б. (Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) (1) Решенията по ОВОС, с които са одобрени инвестиционни предложения по реда на отменения Закон за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 и 67 от 1999 г., бр. 26, 27 и 28 от 2000 г., бр. 1 и 26 от 2001 г.; отм., бр. 91 от 2002 г.) и по реда на този закон, при които няма изменение на инвестиционното предложение и строителството на които не е приключило към влизането в сила на този закон, по искане на компетентния орган и/или на възложителя подлежат на преглед и преценка за актуалност на данните в извършените анализи и оценки в документацията по ОВОС.

(2) Процедурата започва с консултации между компетентния орган и възложителя за уточняване на обхвата и съдържанието на информацията, с която е необходимо да се допълни докладът по ОВОС. След уточняването им процедурата продължава по реда на чл. 96 - 98 и чл. 99, ал. 1.

(3) Компетентният орган взема решение в срок до един месец от провеждането на общественото обсъждане, като отчита резултатите от него, с което:

1. потвърждава решението по ОВОС, или

2. изменя и допълва решението по ОВОС с условия за изпълнение, включително мерки за предотвратяване, намаляване или ликвидиране на значителни отрицателни въздействия върху околната среда и срокове за изпълнение, където е необходимо.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) В случаите, при които с влязло в сила решение по ал. 3, т. 2 се променят мерки и условия в решение по ОВОС и при проведена процедура по оценка за съвместимост по реда на § 14 от Закона за биологичното разнообразие, при необходимост компетентният орган може по своя инициатива да: измени и/или допълни решението по оценка за съвместимост с условия за опазване на защитените зони, изисквания и мерки за предотвратяване, намаляване или за възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на инвестиционното предложение.

(5) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) В случаите по ал. 4 компетентният орган се произнася с решение в едномесечен срок от влизането в сила на решението по ал. 3, т. 2.

(6) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) Обжалването на решенията по ал. 3 и 5 не спира изпълнението им.

(7) (Нова - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) В случай на започнала процедура по ал. 1, при която за разглежданото инвестиционно предложение няма проведена или приключила процедура по оценка за съвместимост, се прилага чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие.

§ 13. В Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти (ДВ, бр. 10 от 2000 г.) се правят следните изменения:

1. Глава четвърта се отменя.

2. Член 31 се отменя.

§ 14. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) В Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 1996 г.; попр., бр. 49 от 1996 г.; изм., бр. 85 от 1997 г., бр. 27 от 2000 г., бр. 102 от 2001 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 27:

а) в ал. 1 думите "общинските органи изготвят и приемат" се заменят с "кметовете на общините разработват и общинските съвети приемат";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Програмите по ал. 1 са неразделна част от общинските програми за околна среда по чл. 79 от Закона за опазване на околната среда."

2. В наименованието на глава шеста думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".
3. В чл. 31, ал. 1 и 3 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".
4. В чл. 32, ал. 1 и 3 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".
5. В чл. 33, ал. 1 и 2 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".
6. В чл. 44 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".
7. Параграф 4б се отменя.

§ 15. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) В Закона за защитените територии (обн., ДВ, бр. 133 от 1998 г.; изм., бр. 98 от 1999 г., бр. 28, 48 и 78 от 2000 г., бр. 23 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 74:

а) в ал. 1 думите "Националния фонд за опазване на околната среда към Министерството на околната среда и водите" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда";

б) алинея 4 се изменя така:

"(4) Средствата по ал. 1 се разходват съгласно правилата за работа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда."

2. В чл. 86:

а) в ал. 2, т. 1 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда";

б) в ал. 4 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".

§ 16. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) В чл. 25, ал. 1 от Закона за лечебните растения (обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм., бр. 23 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В т. 2 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".

2. В т. 3 думите "съответния общински фонд за опазване на околната среда" се заменят с "бюджета на съответната община".

§ 17. (В сила от 1.01.2003 г. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 196:

а) думите "По специална партия на Националния фонд за опазване на околната среда постъпват" се заменят с "В Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда постъпват";

б) точка б се отменя.

2. В чл. 197:

а) в ал. 1 думите "Средствата по партидата се разходват за" се заменят със "Средствата по чл. 196 се разходват за";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Средствата по чл. 196 се разходват съгласно правилата за работа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда."

3. В чл. 199, ал. 4 думите "Националния фонд за опазване на околната среда" се заменят с "Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда".

§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.

§ 19. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Когато през първите две години на всеки от периодите, посочени в чл. 131б, ал. 4, няма установени авиационни емисии от полети, извършени от оператор на въздухоплавателно средство, които да са установени за неговата администрираща държава членка, съгласно т. 43в, буква "б" от § 1 на допълнителните разпоредби операторът на въздухоплавателно средство се прехвърля към друга администрираща държава членка за следващия период. Новата администрираща държава членка е държавата членка с най-голям брой предвидени установени авиационни емисии от полети, извършени от този оператор на въздухоплавателно средство по време на първите две години от предходния период.

§ 20. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.) Член 131з, ал. 6 се прилага по отношение на операторите на въздухоплавателни средства за периода, посочен в чл. 131б, ал. 4, т. 1.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за управление на отпадъците
(ДВ, бр. 86 от 2003 г.)

.....
§ 13. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.) се правят следните изменения:

1. Навсякъде в текста думите "Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда" се заменят със "Закона за управление на отпадъците".

.....
ЗАКОН за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 77 от 2005 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 103. Навсякъде в закона думите "изменяне" и "изменянето" се заменят съответно с "изменение" и "изменението", а думите "инвеститор", "инвеститорът" и "инвеститора" - съответно с "възложител", "възложителят" и "възложителя".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 104. Първият Национален план за разпределение на квоти за търговия с емисии на парникови газове по чл. 77а, ал. 1 е едногодишен и обхваща периода 1 януари 2007 - 1 януари 2008 г.

§ 105. Единици редуцирани емисии и сертифицирани единици редуцирани емисии се използват в схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове от 1 януари 2008 г.

§ 106. (1) Министърът на околната среда и водите е компетентният орган от страна на Република България, отговорен за изпълнението на оперативната програма "Околна среда 2007 - 2013 г.", съфинансирана от кохезионния и структурните фондове на ЕС.

(2) Министърът на околната среда и водите може да възлага изпълнение на определени задачи във връзка с отговорностите по ал. 1 на междинни звена.

(3) Междинните звена по оперативната програма "Околна среда 2007 - 2013 г." се създават с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите.

§ 107. Имуществената санкция по чл. 164а е в размер 80 лв. за периода 1 януари 2007 - 1 януари 2008 г.

§ 108. Министерският съвет в едногодишен срок от влизането в сила на този закон приема наредбите по чл. 131л.

§ 109. Дължимите към момента на влизането в сила на този закон такси, глоби и санкции по този закон, Закона за водите, Закона за управление на отпадъците, Закона за лечебните растения, Закона за защитените територии, Закона за чистотата на атмосферния въздух и Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати се събират по реда на чл. 72а.

§ 110. От датата на влизане в сила на този закон не могат да бъдат утвърждавани временни норми по смисъла на чл. 10 и 10а от Закона за чистотата на атмосферния въздух за действащи инсталации и съоръжения, за които се изисква комплексно разрешително.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г.)

§ 4. Заявленията за издаване на разрешителни по чл. 131в, ал. 1 за действащи инсталации се подават в срок до 30 септември 2006 г.

§ 5. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 1, т. 1, относно разпоредбата по чл. 11, ал. 1, т. 9, която влиза в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за рибарството и аквакултурите
(ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

.....

§ 84. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г. и бр. 31, 41 и 89 от 2007 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието и горите" се заменят с "министъра на земеделието и продоволствието".

.....

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 52 от 2008 г.)

§ 37. Навсякъде в закона думите:

1. "министърът на околната среда и водите или упълномощено от него длъжностно лице", "министъра на околната среда и водите или упълномощени от него длъжностни лица" и "министърът на околната среда и водите, органите по ал. 2 или упълномощени от тях длъжностни лица" се заменят съответно с "министърът на околната среда и водите или оправомощено от него лице", "министъра на околната среда и водите или оправомощени от

него лица" и "министърът на околната среда и водите, органите по ал. 2 или оправомощени от тях лица";

2. "Министерството на държавната политика при бедствия и аварии", "министъра на държавната политика при бедствия и аварии" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "Министерството на извънредните ситуации", "министъра на извънредните ситуации" и "министъра на земеделието и храните".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 105 от 2008 г.)

.....
§ 11. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

ЗАКОН за изменение и допълнение на
Закона за Министерството на вътрешните работи
(ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 24.12.2009 г.)

Допълнителна разпоредба

§ 59. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Този закон въвежда:

1. Конвенцията за създаване на Европейската полицейска служба (Европол), приета на 26 юли 1995 г. (ратифицирана със закон - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) (необнародвана), и Решение 2002/187/ПВР на Съвета от 28 февруари 2002 г. за създаване на Евроюст с оглед засилване на борбата срещу сериозната престъпност.

2. Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване обмена на информация и сведения между правоприлагащите органи на държавите - членки на Европейския съюз.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 60. С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в МВР се запазват съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.

§ 61. С влизането в сила на този закон заварените трудови правоотношения на лицата, работещи по трудово правоотношение в МВР, не се прекратяват съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.

§ 62. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Заварените разследващи полицаи, които не отговарят на изискванията на чл. 217, ал. 1, изпълняват възложените им функции по разследване в срок до две години от влизането в сила на този закон.

§ 63. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Министерството на вътрешните работи е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Министерството на извънредните ситуации, закрито с Решението на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.), както и на документите, които не подлежат на архивиране по реда на Закона за Националния архивен фонд.

§ 64. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) Държавни служители в служебни правоотношения и служители по трудови правоотношения с министъра на извънредните ситуации, които осъществяват функции, свързани със защита при бедствия и осигуряване на гражданите на достъп до службите за спешно реагиране чрез Националната система за спешно повикване с единен европейски номер 112 към датата на влизане в сила на Решението на Народното събрание за приемане на структурата на Министерския съвет на

Република България (ДВ, бр. 60 от 2009 г.), с което Министерството на извънредните ситуации се закрива, се назначават в МВР без провеждане на конкурс и без да са налице специфичните изисквания на чл. 179, ал. 1, т. 4 и ал. 3.

§ 65. (В сила от 24.11.2009 г. - ДВ, бр. 93 от 2009 г.) До 31 декември 2009 г. на служителите по § 64 се изплащат възнагражденията, добавките и парите за облекло, определени по досегашния ред.

§ 66. С влизането в сила на този закон заварените служебни и трудови правоотношения на държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Специалната куриерска служба, не се прекратяват, а се преобразуват съответно в служебни или трудови правоотношения на служители на Министерството на вътрешните работи, като служителите се назначават на длъжностите, които заемат към момента на преобразуване на правоотношенията.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 103 от 2009 г.)

.....

§ 34. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.
(2) Издадените до влизане в сила на този закон подзаконови нормативни актове по прилагането му запазват действието си, доколкото не му противоречат.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 46 от 2010 г., в сила от 18.06.2010 г.,
изм., бр. 42 от 2011 г.)

§ 38. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в наредбите по чл. 131л, т. 1, 2, 3 и 5.
(2) (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2011 г.)

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 42 от 2011 г.)

§ 26. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата по чл. 131ф, ал. 2.

§ 27. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите издава методиката по чл. 131т, ал. 4 съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма и с министъра на земеделието и храните.

§ 28. (1) До 31 декември 2012 г. квоти за нови участници в схемата за търговия с емисии на парникови газове се отпускат въз основа на решение за разпределение на квоти за нови участници на Междудевомствената работна група за координиране изпълнението на Националния план за разпределение на квоти за емисии на парникови газове за периода 2008 - 2012 г. и издадена заповед на министъра на околната среда и водите за разпределение на квоти на съответния нов участник.

(2) Междуведомствената работна група по ал. 1 работи по Методическите указания, утвърдени със Заповед № РД-396 на министъра на околната среда и водите от 23 април 2010 г.

§ 29. Докладите по чл. 131и, ал. 8 за периода от 1 януари 2005 г. до 31 декември 2010 г. се представят в Изпълнителната агенция по околна среда до 15 юли 2011 г.

§ 30. Разпоредбата на чл. 97, ал. 2 се прилага и за неприключилите до влизането в сила на този закон процедури по ОВОС.

§ 32. Разпоредбата на чл. 131т, ал. 3 влиза в сила от 1 септември 2011 г., а разпоредбата на чл. 131ф, ал. 1 влиза в сила от 1 януари 2012 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.)

§ 89. (1) Започналите до влизането в сила на този закон процедури по реда на глава шеста се довършват при условията и по реда на този закон с изключение на тези, които са на етап след консултации по определяне на обхвата на ОВОС, съответно на екологичната оценка, които се довършват по досегашния ред.

(2) За започналите до влизането в сила на този закон процедури по реда на глава шеста, при които има промяна на компетентния орган, цялата документация се предава служебно на новия компетентен орган до 30 дни от влизането в сила на този закон с изключение на случаите, когато:

1. процедурата по ОВОС е на етап след проведена среща за обществено обсъждане;
2. процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е на етап след внесено искане за преценяване.

(3) В случаите по ал. 2, т. 1 и 2 процедурите се довършват от компетентния орган, започнал процедурата.

§ 90. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 91. (В сила от 1.01.2013 г.) (1) Процедурите за издаване на разрешително по чл. 104, ал. 1 за предприятия с висок рисков потенциал, които са започнали преди 1 януари 2013 г., се довършват по досегашния ред.

(2) Процедурите за издаване на разрешително по чл. 104, ал. 1 за предприятия с нисък рисков потенциал, които са започнали преди 1 януари 2013 г., се прекратяват с решение на министъра на околната среда и водите.

(3) В случаите по ал. 2 министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице изпраща внесената от операторите документация на директора на съответната РИОСВ, на територията на която е разположено предприятието.

(4) В 6-месечен срок след 1 януари 2013 г. министърът на околната среда и водите отменя издадените разрешителни по чл. 104, ал. 1 за предприятия с нисък рисков потенциал.

(5) Разпоредбите на чл. 103 не се прилагат за предприятията по ал. 1 и 2.

§ 92. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон операторите на инсталациите, които са в обхвата на дейностите по приложение № 4, т. 1.1 за дейности с обща номинална входяща топлинна мощност, равна на 50 MW; т. 1.4, буква "б"; т. 3.1, буква "а" - по отношение на дейностите по производство на циментен клинкер в пещи, различни от ротационни, с производствен капацитет над 50 тона за денонощие; т. 3.1, буква "в"; т. 4.1 - 4.6 за дейности относно производство чрез биологична обработка; т. 5.1, букви "а" - "д", "з" и "л"; т. 5.2, буква "а"; т. 5.3.1, букви "в" - "д", т. 5.3.2, 5.5 и 5.6, т. 6.1, буква "в", т. 6.4.2, букви

"б" и "в" и т. 6.9, 6.10 и 6.11, са длъжни писмено да уведомят за това Министерството на околната среда и водите.

§ 93. (1) Операторите на инсталации, които са въведени в експлоатация или им е издадено разрешение за строеж преди влизането в сила на този закон и извършват дейности в обхвата на приложение № 4, т. 1.1 за дейности с обща номинална входяща топлинна мощност, равна на 50 MW; т. 1.4, буква "б"; т. 4.1 - 4.6 за дейности относно производство чрез биологична обработка; т. 5.1, букви "а" - "д", "з" и "л"; т. 5.2, буква "а" с изключение на битови отпадъци; т. 5.3.1, букви "в" - "д", т. 5.3.2, 5.5 и 5.6, т. 6.1, буква "в", т. 6.4.2, букви "б" и "в" и т. 6.10 и 6.11, подават заявление за издаване на комплексно разрешително съгласно глава седма, раздел II до 31 януари 2013 г.

(2) Крайният срок за изпълнение на условията, установени с издадените комплексни разрешителни за действащи инсталации по ал. 1, е 7 юли 2015 г.

.....
§ 98. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на:

1. параграфи 20 - 42, § 75 и § 91, които влизат в сила от 1 януари 2013 г.;

2. параграфи 43 - 58, § 87 и § 88, които влизат в сила от 7 януари 2014 г. за операторите:

а) на инсталации, които са въведени в експлоатация и притежават комплексно разрешително преди 7 януари 2013 г. и които изпълняват дейности по приложение № 4:

аа) точка 1.1 - за дейности с номинална входяща топлинна мощност над 50 MW;

бб) точки 1.2, 1.3, 1.4, буква "а", т. 2.1 - 2.6, 3.1 - 3.5;

вв) точки 4.1 - 4.6 - за дейности относно производство чрез химична обработка;

гг) точки 5.1, букви "е", "ж", "и" и "к" и 5.2, буква "а" - само за битови отпадъци;

дд) точки 5.3.1, букви "а" и "б", 5.4, 6.1, букви "а" и "б", 6.2, 6.3, 6.4.1, 6.4.2, буква "а", 6.4.3 и 6.5 - 6.9;

б) чието заявление за издаване на комплексно разрешително е одобрено не по-късно от 7 януари 2013 г. и съоръженията - обект на заявлението, ще бъдат въведени в експлоатация не по-късно от 7 януари 2014 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 1.07.2012 г.)

.....
§ 84. (В сила от 18.05.2012 г. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) В срок до един месец от обнародването на този закон в "Държавен вестник":

1. Министерският съвет привежда Класификатора на длъжностите в администрацията в съответствие с този закон;

2. компетентните органи привеждат устройствените актове на съответната администрация в съответствие с този закон.

§ 85. (1) Правоотношенията с лицата от администрациите по Закона за радиото и телевизията, Закона за независимия финансов одит, Закона за електронните съобщения, Закона за Комисията за финансов надзор, Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравето осигуряване, Закона за подпомагане на земеделските производители и Закона за пътищата се уреждат при условията и по реда на § 36 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за държавния служител (ДВ, бр. 24 от 2006 г.).

(2) С акта за назначаването на държавния служител се:

1. присъжда определения в Класификатора на длъжностите в администрацията минимален ранг за заеманата длъжност, освен ако служителят притежава по-висок ранг;

2. определя индивидуална основна месечна заплата.

(3) Допълнително необходимите средства за осигурителни вноски на лицата по ал. 2 се осигуряват в рамките на разходите за заплати, възнаграждения и осигурителни вноски по бюджетите на съответните разпоредители с бюджетни кредити.

(4) Министерският съвет да извърши необходимите промени по извънбюджетната сметка на Държавен фонд "Земеделие", произтичащи от този закон.

(5) Органите на управление на Националния осигурителен институт и на Националната здравноосигурителна каса да извършат необходимите промени по съответните бюджети, произтичащи от този закон.

(6) Неизползваните отпуски по трудовите правоотношения се запазват и не се компенсират с парични обезщетения.

§ 86. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на този закон индивидуалната основна месечна заплата на служителя се определя така, че същата, намалена с дължимия данък и задължителните осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, да не е по-ниска от получаваната до този момент брутна месечна заплата, намалена с дължимите задължителни осигурителни вноски за сметка на осигуреното лице, ако са били дължими, и дължимия данък.

(2) В брутната заплата по ал. 1 се включват:

1. основната месечна заплата или основното месечно възнаграждение;

2. допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащата се основна месечна заплата или основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

§ 87. Законът влиза в сила от 1 юли 2012 г. с изключение на § 84, който влиза в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за публичните финанси

(ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.)

.....

§ 10. (1) Считано от датата на влизане в сила на този закон извънбюджетната сметка по чл. 142в от Закона за опазване на околната среда се счита за сметка за средства от Европейския съюз по чл. 8, ал. 4.

(2) Чрез сметката по ал. 1 се извършват само операции, произтичащи от сключени към датата на влизане в сила на този закон международни и други договори. След тяхното приключване съответните банкови сметки се закриват, като наличните по тях средства се прехвърлят по бюджета на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда.

(3) Приходите от продажби на предписани емисионни единици, без тези по ал. 2, постъпват и се предоставят за разходване чрез бюджета на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение

на Закона за устройство на територията

(ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г.)

.....

§ 76. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 27 от 2013 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството" се заменят с "министъра на регионалното развитие".

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за ограничаване изменението на климата
(ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.)

§ 13. Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание на разпоредби на Закона за опазване на околната среда, отменени с § 11, остават в сила до приемане на съответните наредби по чл. 5, доколкото не противоречат на този закон.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за устройство на територията
(ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.)

§ 76. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 от 2014 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие" се заменят с "министъра на регионалното развитие и благоустройството".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 12 от 2017 г.,
изм. и доп., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.)

§ 24. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторите на съществуващи и други предприятия/съоръжения са длъжни да подадат уведомлението по чл. 103, ал. 2 в срок до 1 юни 2016 г.

§ 25. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторите на съществуващи и други предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал са длъжни да подадат доклада по чл. 105, ал. 1, т. 5 в срок до 1 юни 2016 г.

§ 26. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Операторите на съществуващи предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал са длъжни да подадат документите по чл. 107, ал. 1 в срок до 1 юни 2016 г., а операторите на други предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал са длъжни да подадат документите по чл. 107, ал. 1 в срок до 1 юни 2017 г.

§ 27. (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Разпоредбите на § 24, 25 и 26 не се прилагат, когато операторът на съществуващо или друго предприятие/съоръжение

вече е изпратил съответните документи до компетентния орган съгласно изискванията на националното законодателство преди 1 юни 2015 г., като информацията, съдържаща се в тях, е останала непроменена и е в съответствие с изискванията на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9.

§ 28. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на околната среда и водите изготвя и публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите график за подаване на документите по § 24, 25 и 26. Графикът се съгласува с изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда.

§ 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Издадените до влизането в сила на този закон разрешителни по чл. 104, ал. 1 запазват действието си при спазване на условията за разрешаване, при които са издадени, до влизането в сила на решението по чл. 116ж, ал. 4 относно актуализирания доклад за безопасност на предприятието/съоръжението.

(2) Започналите до влизането в сила на този закон производства за издаване и преразглеждане на разрешителни по чл. 104, ал. 1 се довършват по досегашния ред.

§ 30. Срокът по чл. 88, ал. 4 се прилага и за становищата по екологична оценка или решенията, с които е преценено да не се извършва екологична оценка, издадени до влизането в сила на този закон.

.....
§ 33. Министерският съвет приема наредбата по чл. 103, ал. 9 в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 12 от 2017 г.)

§ 18. (1) На всеки 6 години, считано от 16 май 2017 г., Министерството на околната среда и водите информира Европейската комисия, в случай че такива данни са налични, за:

1. броя на инвестиционните предложения по приложения № 1 и 2, за които са проведени процедури в съответствие с глава шеста;
2. разпределението на оценките съгласно категориите инвестиционни предложения, посочени в приложения № 1 и 2;
3. броя на инвестиционните предложения, посочени в приложение № 2, с постановени административни актове да се извърши ОВОС;
4. средната продължителност на процедурата по ОВОС;
5. общите оценки относно средните преки разходи за ОВОС, включително за въздействието от прилагането на ОВОС спрямо малки и средни предприятия.

(2) На всеки две години, считано от 16 май 2017 г., Министерството на околната среда и водите информира Европейската комисия за всяко освобождаване по чл. 81, ал. 7.

§ 19. Текущите процедури за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, по които е внесено искане по чл. 93, ал. 5 до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 20. Текущите процедури за оценка на въздействието върху околната среда, по които са проведени консултации с компетентните органи за вземане на решение по ОВОС по заданието за обхвата и съдържанието на ОВОС и са започнали до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 21. (1) В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема необходимите изменения и допълнения в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(2) Издадените до влизането в сила на този закон подзаконовни нормативни актове по прилагането му запазват действието си, доколкото не му противоречат.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение на Закона за Българската агенция по безопасност на храните (ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г.)

§ 48. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г., бр. 62, 95, 96 и 101 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г. и бр. 12 от 2017 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието и храните" се заменят с "министъра на земеделието, храните и горите".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр. 76 от 2017 г.)

§ 7. Образуванията до влизането в сила на този закон административни дела по чл. 27, 88, 93 и 99 от Закона за опазване на околната среда и по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие се довършват по досегашния ред.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г., изм. и доп., бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г., изм., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.)

§ 35. Започналите до влизането в сила на този закон процедури по реда на глава шеста се довършват по досегашния ред.

§ 36. Започналите до влизането в сила на този закон процедури по реда на чл. 126, ал. 1 се довършват по досегашния ред.

§ 41. (1) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.) Собствениците на водоземни съоръжения за подземни води, изградени до 28 януари 2000 г., и на водоземни съоръжения, изградени до 23 декември 2016 г., за които не са издадени разрешения за строеж и които не са вписани в регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите, подават заявление в съответната басейнова дирекция за вписване на съоръженията в срок до 28 ноември 2025 г.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документацията по чл. 118г, ал. 5, т. 3 от Закона за водите;
2. информация за оборудването на съоръжението за експлоатация;
3. декларация за годината на изграждане на съоръжението;
4. декларация за намеренията на собственика за ползване или консервиране на съоръжението;
5. копие от документ за платена такса съгласно тарифата по чл. 72 от Закона за опазване на околната среда.

(3) Вписването се извършва, ако водоземното съоръжение:

1. разкрива само едно водно тяло;
  2. е с конструкция, която не позволява смесване на води от няколко водни тела или проникване на води от повърхността във водното тяло през задтръбното пространство на съоръжението, и
  3. е годно за експлоатация.
- (4) В срок до два месеца от подаването на заявлението директорът на басейнова дирекция проверява документите по ал. 2 и ако са изпълнени изискванията на ал. 3, вписва съоръжението в съответния регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите.
- (5) Когато не са изпълнени изискванията на ал. 3, директорът на басейнова дирекция отказва вписване в съответния регистър по чл. 118г, ал. 3 от Закона за водите и предписва ликвидиране на съоръжението.
- (6) Разрешаването на водовземане от вписани съоръжения по ал. 1 се извършва при условията и по реда на Закона за водите.
- (7) (Изм. – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г., бр. 96 от 2022 г., в сила от 27.11.2022 г.) Собствениците на кладенци за задоволяване на собствени потребности на гражданите, разположени в границите на населените места и селищните образувания, за които до 27 ноември 2018 г. не са подадени заявления за вписване в регистъра по чл. 118г, ал. 3, т. 5 от Закона за водите, подават заявление в срок до 28 ноември 2025 г. в съответната басейнова дирекция за вписване на съоръженията в регистъра. Заявлението съдържа информацията за регистриране на изграден кладенец, определена в наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2 от Закона за водите.
- (8) (Нова – ДВ, бр. 102 от 2020 г., в сила от 27.11.2020 г.) Заявлението по ал. 7 може да се подаде и чрез съответния кмет на община, кмет на район, кмет на кметство или кметския наместник по местонахождението на кладенеца. Кметовете и кметските наместници издават входящ номер за всяко постъпило заявление и на всеки 14 дни предават на съответната басейнова дирекция постъпилите в този период заявления.

.....

§ 49. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на:

1. параграф 3, т. 1 и 3 относно чл. 94, ал. 1, т. 9 и ал. 4, § 4, т. 2, § 5, 6, § 7, т. 2, § 8, 10 – 12, § 15, т. 2, § 16, 17, 21 – 26, 30 и 31, които влизат в сила 9 месеца от обнародването му;
2. параграф 40, т. 24, която влиза в сила от 11 август 2006 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за социалните услуги

(ДВ, бр. 24 от 2019 г., в сила от 1.07.2020 г. - изм., бр. 101 от 2019 г.)

- .....
- § 45. (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2019 г.) Законът влиза в сила от 1 юли 2020 г., с изключение на:
1. параграф 6, т. 5, буква "а", § 7, т. 2, букви "а" и "б", т. 3, т. 6, буква "а", т. 9 и 10, § 18, т. 2 в частта относно "домове за медико-социални грижи за деца съгласно Закона за лечебните заведения" и § 20, т. 2 в частта относно заличаването на думите "и домовете за медико-социални грижи за деца", и т. 5, буква "в", които влизат в сила от 1 януари 2021 г.;
  2. параграф 3, т. 4, букви "е", "ж" и "з" и § 28, т. 1, буква "а", т. 2 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2019 г.
  3. член 22, ал. 4, чл. 40, чл. 109, ал. 1, чл. 124, чл. 161, ал. 2, § 3, т. 6, § 30, 36, 37 и 43, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНА РАЗПОРЕДБА

към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда

(ДВ, бр. 54 от 2020 г.)

§ 3. Започналите и неприключили до влизането в сила на този закон процедури по реда на глава шеста, раздел III се довършват по новия ред.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на
Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.)

§ 62. Започналите до влизането в сила на този закон процедури по реда на глава шеста, раздел III, по които са проведени консултации с компетентните органи за вземане на решение по ОВОС по заданието за обхвата и съдържанието на ОВОС, се довършват по досегашния ред.

§ 63. Започналите до влизането в сила на този закон производства по чл. 106, ал. 2 за потвърждаване пълнотата и съответствието на доклада за политиката на големи аварии се довършват по досегашния ред.

§ 64. Започналите до влизането в сила на този закон производства по чл. 116, ал. 1, т. 1 или чл. 116ж, ал. 4 за преразглеждане и актуализация на доклада за безопасност се довършват по досегашния ред.

§ 65. В срок до 9 месеца от влизането в сила на този закон операторите на предприятия/съоръжения, които от 1 юни 2015 г. до влизането в сила на този закон попадат в обхвата на т. 31е от допълнителните разпоредби, се привеждат в съответствие с изискванията на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9.

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители
(ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 1.01.2023 г.)

.....
§ 79. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г., бр. 62, 95, 96 и 101 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 12, 58, 76 и 96 от 2017 г., бр. 53, 77 и 98 от 2018 г., бр. 1, 17 и 24 от 2019 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 36 от 2019 г.; изм., бр. 79, 81 и 101 от 2019 г., бр. 21, 54 и 102 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 42 и 96 от 2022 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието, храните и горите" се заменят с "министъра на земеделието".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на растенията
(ДВ, бр. 102 от 2023 г.)

.....

§ 93. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2002 г.; попр., бр. 98 от 2002 г.; изм., бр. 86 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 74, 77, 88, 95 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 99, 102 и 105 от 2006 г., бр. 31, 41 и 89 от 2007 г., бр. 36, 52 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 32, 35, 47, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 46 и 61 от 2010 г., бр. 35 и 42 от 2011 г., бр. 32, 38, 53 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27 и 66 от 2013 г., бр. 22 и 98 от 2014 г., бр. 62, 95, 96 и 101 от 2015 г., бр. 81 от 2016 г., бр. 12, 58, 76 и 96 от 2017 г., бр. 53, 77 и 98 от 2018 г., бр. 1, 17 и 24 от 2019 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 36 от 2019 г.; изм., бр. 79, 81 и 101 от 2019 г., бр. 21, 54 и 102 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 42, 96 и 102 от 2022 г. и бр. 84 от

2023 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието" се заменят с "министъра на земеделието и храните".

.....
Приложение № 1

към чл. 92, т. 1
(Изм. – ДВ, бр. 77 от 2005 г.,
бр. 52 от 2008 г.,
бр. 32 от 2012 г.,
в сила от 24.04.2012 г.,
бр. 12 от 2017 г.,
бр. 98 от 2018 г.,
в сила от 27.11.2018 г.,
изм. и доп., бр. 54 от 2020 г.)

Инвестиционни предложения

1. Рафинерии за суров нефт (с изключение на производството само на смазочни материали от суров нефт) и инсталации за газификация и втечняване на 500 и повече от 500 тона на денонощие въглища или битуминозни шисти.
  - 2.1. Топлоелектрически централи и други горивни инсталации с номинална входяща топлинна мощност 50 MW или повече.
  - 2.2. Ядрени електроцентрали и други ядрени реактори, включително демонтаж или извеждане от експлоатация на такива централи и реактори, с изключение на научноизследователски инсталации за производство и преработване на дялящите се или обогатени материали, чиято максимална мощност не надвишава 1 киловат непрекъснато топлинно натоварване.
- 3.1. Инсталации за преработване на отработено ядрено гориво.
- 3.2. Инсталации, предназначени:
  - а) за производство или обогатяване на ядрено гориво;
  - б) за обработване на отработено ядрено гориво или отпадъци с висока степен на радиоактивност;
  - в) за окончателно погребване на отработено ядрено гориво;
  - г) единствено за окончателно погребване на радиоактивни отпадъци;
  - д) единствено за съхраняване, планирано за повече от 10 години, на отработено ядрено гориво или радиоактивни отпадъци на площадка, различна от тази, на която са произведени.
- 4.1. Интегрирано предприятие за производство на чугун и стомана (първично или вторично топене), включително непрекъснато леене.
- 4.2. Инсталации за производство на цветни необработени метали от руди, концентрати или отпадъци от метали чрез металургични, химични или електролитни процеси.
5. Инсталации за добив и преработка на азбест и за производство на продукти, съдържащи азбест:
  - а) за азбестоциментовите продукти – с годишно производство над 20 000 т крайна продукция;
  - б) за фрикционни материали – с годишно производство повече от 50 т крайна продукция;
  - в) за други производства, използващи азбест над 200 т годишно.
6. Интегрирани химически инсталации за производство в промишлен мащаб на химични вещества, използващи процеси на химично превръщане, където отделните инсталации са функционално свързани и които са предназначени:

- а) за производство на основни органични химични вещества;
- б) за производство на основни неорганични химични вещества;
- в) за производство на фосфорни, азотни и калиеви торове (еднокомпонентни и сложни торове);
- г) за производство на основни вещества за растителна защита и биоциди;
- д) за производство на основни фармацевтични продукти с използване на химически или биологични процеси;
- е) за производство на взривни вещества.

7.1. Строителство на железопътни магистрали и железопътни линии I категория (линии за железопътен трафик на големи разстояния) и на летища с дължина на основната писта 2100 м и повече.

7.2. Строителство на автомагистрали и пътища I клас.

7.3. Строителство на нов път с четири или повече платна или изместване на трасе, и/или разширение на съществуващ път с две или по-малко платна до четири или повече платна, когато новият път, изместването на трасето и/или разширението на съществуващия път е с 10 км и повече непрекъснатата дължина.

8.1. Вътрешни водни пътища и пристанища, обслужващи корабите по вътрешните водни пътища, които позволяват преминаване на кораби с водоизместване над 1350 т.

8.2. Търговски пристанища, терминали за товарене и разтоварване, свързани със сушата, и пристанища за обществен транспорт (с изключение на терминали за фериботи), които могат да приемат кораби с водоизместване над 1350 т.

9. (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни отпадъци чрез изгаряне, химично третиране или депониране по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

10.1. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на неопасни отпадъци чрез изгаряне или съвместно изгаряне по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

10.2. (Предишна т. 10, изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Инсталации с капацитет над 100 т за денонощие за обезвреждане на неопасни отпадъци чрез химично третиране по смисъла на Закона за управление на отпадъците.

10.3. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2020 г.) Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни и неопасни отпадъци чрез изгаряне или съвместно изгаряне, разработени изключително или предимно за развитие и изпитване на нови методи или продукти и които няма да действат повече от две години.

11. Добив на подземни води или схеми за изкуствено подхранване на подземните води с годишен обем на добиваната вода или вода за подхранване 10 млн. куб. м или повече.

12.1. Дейности за прехвърляне на водни ресурси между речни басейни за задоволяване на недостига при водопотреблението, когато обемът на прехвърлената вода е повече от 100 млн. куб. м годишно.

12.2. Във всички останали случаи – дейности за прехвърляне на водни маси между речни басейни, където средногодишният (осреднено за много години) отток на басейна, от който се прехвърля вода, е над 2000 млн. куб. м годишно, а количеството прехвърляна вода надвишава 5 на сто от този отток.

В случаите по т. 12.1 и 12.2 прехвърлянето на вода за питейни нужди по тръбопроводи се изключва.

13. Пречиствателни станции за отпадъчни води с капацитет над 150 000 еквивалентни жители.
- 14.1. Добив на нефт или природен газ за търговски цели при количества над 500 т на денонощие – за нефт, или над 500 000 м³ на денонощие – за природен газ.
- 14.2. Сондажи за проучване и добив на неконвенционални въглеводороди, в т.ч. шистов газ.
15. Язовири и други съоръжения, предназначени за постоянно задържане или съхраняване на вода, където новото или допълнителното количество вода, което се задържа или съхранява, е над 10 млн. куб. м.
16. Тръбопроводи с диаметър – повече от 800 мм, и с дължина – повече от 40 км, предназначени:
- а) за транспортиране на газ, нефт, химични вещества и смеси;
  - б) за транспортиране на потоци от въглероден диоксид (СО₂) с цел съхранение в геоложки формации, включително свързаните с тях компресорни станции.
17. (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Ферми за интензивно отглеждане на птици или свине с повече от:
- а) 85 000 места за отглеждане на бройлери, 60 000 места за кокошки носачки;
  - б) 3000 места за отглеждане на свине за угодяване (над 30 кг тегло), или
  - в) 900 места за свине майки.
18. Промислени предприятия за производство на:
- а) целулозна каша от дървесина или други подобни влакнести материали;
  - б) (изм. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) хартия и картон с производствен капацитет над 200 т на денонощие.
19. Открит добив в кариери и рудници на суровини – при площ над 25 хектара, или добив на торф – с площ над 150 хектара.
20. Строителство на надземни електропроводи с напрежение 220 kV и повече и с дължина над 15 км.
21. Съоръжения за съхраняване на 200 000 т или повече нефт, нефтопродукти или химични продукти.
22. Места за съхранение на СО₂ в геоложки формации.
23. Инсталации за улавяне на потоци от СО₂ с цел съхранение в геоложки формации от инсталации, обхванати от това приложение, или когато общото годишно количество уловен СО₂ е равно на или надвишава 1,5 мегатона.
24. Туризм и отдих:
- а) ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии с обща площ над 10 дка и съоръжения към тях;
  - б) ски писти, ски влекае, лифтове с обща дължина над 1000 м и съоръжения към тях;
  - в) спортни или рекреационни комплекси извън урбанизирани територии с обща площ над 20 дка.
25. Всяко изменение или разширение на инвестиционно предложение, включено в приложението, когато това изменение или разширение самостоятелно достига критериите, ако има такива, посочени в приложението.

Приложение № 2

към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2
(Изм. – ДВ, бр. 77 от 2005 г.,
изм. и доп., бр. 32 от 2012 г.,

в сила от 24.04.2012 г.,
изм., бр. 62 от 2015 г.,
в сила от 14.08.2015 г.,
изм. и доп., бр. 12 от 2017 г.,
доп., бр. 98 от 2018 г.,
в сила от 27.11.2018 г.,
изм., бр. 21 от 2021 г.,
бр. 42 от 2022 г.,
в сила от 7.06.2022 г.)

Инвестиционни предложения

---

1. Селско, горско и водно стопанство:

а) комасация на селскостопански земи;

б) използване на необработваеми или полупустеещи земи за интензивни селскостопански цели;

в) мелиоративни дейности в селското стопанство, включително напояване и пресушаване на земи;

г) първично залесяване и обезлесяване с цел промяна на предназначението на земята;

д) интензивно животновъдство (инвестиционни предложения, невключени в приложение № 1);

е) интензивно развъждане на риба;

ж) пресушаване на земи от морето;

з) (отм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.).

---

2. Минно дело:

а) кариери, открити рудници и добив на торф (невключени в приложение № 1);

б) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) мини с подземен добив;

в) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) изземване на инертни материали от реки, езера или море чрез драгиране;

г) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) дълбоки сондажи, в т.ч.:

— геотермални

— за съхраняване на ядрени отпадъци

— за водоснабдяване,

с изключение на тези за изследване на стабилността на геоложката основа;

д) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) добив или промишлени инсталации за въглища, нефт,

---

природен газ, руди и битуминозни шисти;

е) (нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) всички проучвателни сондажи за нефт и газ.

---

3. Енергийно стопанство:

а) промишлени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода (невключени в приложение № 1);

б) промишлени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода, пренос на електроенергия по надземни кабели (невключени в приложение № 1);

в) съоръжения за надземно складиране на природен газ;

г) съоръжения за подземно складиране на горими газове;

д) съоръжения за надземно складиране на горива;

е) промишлено брикетирание на въглища;

ж) инсталации за преработка и съхраняване на радиоактивни отпадъци (невключени в приложение № 1);

з) водноелектрически централи;

и) съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра;

к) (нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) инсталации за улавяне на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации от инсталации, които не са обхванати от приложение № 1.

---

4. Производство и преработка на метали:

а) инсталации за производство на чугун и стомана (първично и вторично топене), включително непрекъснато леене (невключени в приложение № 1);

б) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за преработка на черни метали:

— горещо валцуване;

— ковашко пресоване;

— защитни покрития от разтопен метал;

в) леярни за черни метали (невключени в приложение № 1);

г) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за топене на цветни метали, включително производство на сплави (с изключение на благородните метали), изтегляне, формоване и

валцуване на изделия от цветни метали и сплави;

д) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за повърхностна обработка на метали и пластмаси чрез електролитни или химични процеси;

е) производство и монтаж на моторни превозни средства и производство на автомобилни двигатели;

ж) корабостроителници;

з) производство и ремонт на самолети;

и) производство на жп съоръжения;

к) земни работи, извършвани с взривни вещества;

л) инсталации за пържене и агломерация на руди.

---

5. Производство на продукти от нерудни минерални суровини:

а) коксови пещи (суха дестилация на въглища);

б) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за производство на цимент;

в) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) инсталации за производство на азбест и азбестови изделия (невключени в приложение № 1);

г) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за производство на стъкло и стъквени влакна;

д) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за топене на минерални вещества, включително производство на минерални влакна;

е) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за производство на керамични изделия чрез печене, в т.ч. керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи, керамични и порцеланови съдове.

---

6. Инсталации в химическата промишленост (невключени в приложение № 1):

а) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) обработка на междинни продукти и производство на химични вещества и смеси;

б) инсталации за производство на пестициди и фармацевтични продукти, бои и лакове, еластомери и пероксиди;

в) съоръжения за съхраняване на нефт, нефтопродукти и химически вещества.

---

7. (Изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) Предприятия в хранителната промишленост:

а) производство на растителни и животински масла и мазнини;

б) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) пакетиране и консервиране на растителни и животински продукти;

в) производство на млечни продукти;

г) производство на бира и малц;

д) производство на захарни изделия и сиропи;

е) кланици;

ж) промишлено производство на нишесте;

з) производство на рибно брашно и рибно масло;

и) производство на захар.

---

8. Текстилна, кожарска, дървообработваща и хартиена промишленост:

а) промишлени инсталации за производство на хартия и картон (невключени в приложение № 1);

б) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 12 от 2017 г.) инсталации за предварителна обработка (операции като пране, избелване, мерсеризиране и т.н.) или боядисване на влакна или текстил;

в) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) обработка (дъбене) на кожи;

г) инсталации за производство и преработване на целулоза.

---

9. Каучукова промишленост. Производство и преработка на продукти на базата на еластомери.

---

10. Инфраструктурни инвестиционни предложения:

а) (изм. – ДВ, бр. 21 от 2021 г.) за изграждане на индустриални паркове;

б) (изм. – ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) за урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги;

в) строителство на жп линии и съоръжения за комбиниран превоз и смесени терминали (невключени в приложение № 1);

г) строителство на летища (невключени в приложение № 1);

д) строителство на пътища (невключени в приложение № 1);

е) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) строителство на пристанища, пристанищни съоръжения, включително рибарски пристанища (невключени в приложение № 1);

ж) (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) строителство на вътрешни водни пътища, изграждане на канали и аварийни съоръжения срещу наводнения (невключени в приложение № 1);

з) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) язовири и други съоръжения за събиране или съхраняване на вода за продължително време (невключени в приложение № 1);

и) трамвайни трасета, подземни и надземни железници, висящи линии за превоз изключително или главно на пътници;

к) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) нефтопроводи и газопроводи и свързани с тях инсталации, както и тръбопроводи за пренос на потоци от CO₂ с цел съхранение в геоложки формации (невключени в приложение № 1);

л) аквадукти за далечен пренос;

м) (доп. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) крайбрежна дейност за борба с ерозията и крайбрежни съоръжения, които водят до изменение на бреговата линия, като изграждане на диги, вълноломи и други защитни морски съоръжения, с изключение на ремонт и реконструкция на тези съоръжения;

н) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г., бр. 12 от 2017 г.) схеми за добив на подземни води и изкуствено подхранване на подземни води (невключени в приложение № 1);

о) проекти за прехвърляне на водни ресурси между речни басейни (невключени в приложение № 1).

---

11. Други инвестиционни предложения:

а) постоянни състезателни писти и писти за изпитване на моторни превозни средства;

б) (доп. – ДВ, бр. 12 от 2017 г., изм., бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) депа за отпадъци и инсталации за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци (невключени в приложение № 1) и/или площадки за извършване на дейности по оползотворяване с код R13 на отпадъци с код 19 12 04, 19 12 10 и 19 12 12;

в) пречиствателни станции за отпадъчни води (невключени в приложение № 1);

г) депа за утайки от пречиствателни станции;

д) съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства;

е) съоръжения за изпитване на двигатели, турбини или реактори;

ж) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) производство на изкуствени минерални влакна;

з) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) предприятие/съоръжения за производство, съхраняване, обезвреждане и/или унищожаване на взривни вещества и изделия от тях;

и) (изм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.) инсталации за обезвреждане или оползотворяване на животински трупове или животински отпадъци;

к) (отм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.);

л) (отм. – ДВ, бр. 12 от 2017 г.).

---

12. Туризм и отдих:

а) (изм. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) ски писти, ски велекове, лифтове и съоръжения към тях;

б) морски съоръжения;

в) ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение № 1);

г) постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани;

д) паркове със специално предназначение;

е) (нова - ДВ, бр. 32 от 2012 г., в сила от 24.04.2012 г.) спортни и/или рекреационни комплекси извън урбанизирани територии.

Приложение № 3

към чл. 103, ал. 1
(Изм. – ДВ, бр. 77 от 2005 г.,
бр. 103 от 2009 г.,
бр. 32 от 2012 г.,
в сила от 24.04.2012 г.,
бр. 62 от 2015 г.,
в сила от 14.08.2015 г.,
бр. 101 от 2015 г.,
в сила от 22.12.2015 г.,
бр. 42 от 2022 г.,
в сила от 7.06.2022 г.)

ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА

Към опасните вещества, които са класифицирани в категориите на опасност, посочени в част 1, колона 1 от това приложение, се прилагат праговете за минимални количества, посочени в част 1, колони 2 и 3.

Когато дадено вещество или група вещества, изброени в част 2, попада и в класификацията от част 1, трябва да се прилагат праговете за минимални количества, посочени в част 2, колони 2 и 3.

Част 1

Категории опасни вещества

Част 1 включва всички опасни вещества, попадащи в категориите на опасност, посочени в колона 1:

Колона 1	Колона 2	Колона 3
Категории на опасност в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008	Прагови количества (в тонове)	
	Нисък рисков потенциал	Висок рисков потенциал
Раздел "Н" – Опасности за здравето		
H1 Остра токсичност, Категория 1, всички пътища на експозиция	5	20
H2 Остра токсичност – Категория 2, всички пътища на експозиция – Категория 3, инхалаторен път на експозиция (виж забележка 7)	50	200
H3 Специфична токсичност за определени органи – еднократна експозиция STOT SE, Категория 1	50	200
Раздел "P" – Физични опасности		
P1a Експлозивни (виж забележка 8) – Нестабилни експлозивни, или – Експлозивни, подкласове 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 или 1.6, или – Вещества или смеси, които имат експлозивни свойства съгласно метод А.14 от Регламент (ЕО) № 440/2008 на Комисията от 30 май 2008 г. за установяване на методи на изпитване съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) (ОВ, L 142, 31.5.2008 г., стр. 1) (виж забележка 9) и не принадлежат към класовете на опасност – органични пероксиди или самоактивиращи се вещества и смеси	10	50
P1б Експлозивни (виж забележка 8)	50	200

Експлозиви, подклас 1.4 (виж забележка 10)		
P2 Запалими газове Запалими газове, Категория 1 или 2	10	50
P3a Запалими аерозоли (виж забележка 11.1) "Запалими" аерозоли, Категория 1 или 2, съдържащи запалими газове Категория 1 или 2, или запалими течности Категория 1	150 (нетно тегло)	500 (нетно тегло)
P3b Запалими аерозоли (виж забележка 11.1) "Запалими" аерозоли, Категория 1 или 2, несъдържащи запалими газове Категория 1 или 2, или запалими течности Категория 1 (виж забележка 11.2)	5 000 (нетно тегло)	50 000 (нетно тегло)
P4 Оксидиращи газове Оксидиращи газове, Категория 1	50	200
P5a Запалими течности – Запалими течности, Категория 1, или – Запалими течности, Категория 2 или 3, които се държат при температура над точката им на кипене, или – Други течности с пламна температура ≤ 60 °C, които се държат при температура над точката им на кипене (виж забележка 12)	10	50
P5b Запалими течности – Запалими течности, Категория 2 или 3, при които специфични условия на експлоатация, като например високо налягане или висока температура, могат да създадат опасност от големи аварии, или – Други течности с пламна температура ≤ 60 °C, при които специфични условия на експлоатация, като например високо налягане или висока температура, могат да създадат опасност от големи аварии (виж забележка 12)	50	200
P5в Запалими течности Запалими течности, Категория 2	5 000	50 000

или 3, които не са обхванати от P5a и P5b		
P6a Самоактивиращи се вещества и смеси и органични пероксиди Самоактивиращи се вещества и смеси, тип А или В, или органични пероксиди, тип А или В	10	50
P6b Самоактивиращи се вещества и смеси и органични пероксиди Самоактивиращи се вещества и смеси, тип С, D, E или F, или органични пероксиди, тип С, D, E или F	50	200
P7 Пирофорни течности и твърди вещества Пирофорни течности, Категория 1 Пирофорни твърди вещества, Категория 1	50	200
P8 Оксидиращи течности и твърди вещества Оксидиращи течности, Категория 1, 2 или 3, или Оксидиращи твърди вещества, Категория 1, 2 или 3	50	200
Раздел "Е" – Опасности за околната среда		
E1 Опасни за водната среда в Категория Остра опасност, Категория 1, или Хронична опасност, Категория 1	100	200
E2 Опасни за водната среда в Категория Хронична опасност, Категория 2	200	500
Раздел "О" – Други опасности		
O1 Вещества и смеси с предупреждение за опасност EUN014	100	500
O2 Вещества и смеси, които при контакт с вода отделят запалими газове, Категория 1	100	500
O3 Вещества и смеси с предупреждение за опасност EUN029	50	200

Част 2
Поименно изброени опасни вещества

Колона 1	Колона 2	Колона 3
----------	----------	----------

Опасни вещества	Прагови количества (в тонове)		
	CAS номер	Нисък рисков потенциал	Висок рисков потенциал
1. Амониев нитрат (виж забележка 13)	–	5 000	10 000
2. Амониев нитрат (виж забележка 14)	–	1 250	5 000
3. Амониев нитрат (виж забележка 15)	–	350	2 500
4. Амониев нитрат (виж забележка 16)	–	10	50
5. Калиев нитрат (виж забележка 17)	–	5 000	10 000
6. Калиев нитрат (виж забележка 18)	–	1 250	5 000
7. Арсенов пентаоксид, арсенова (V) киселина и/или солите им	1303-28-2	1	2
8. Арсенов триоксид, арсениста (III) киселина и/или солите им	1327-53-3		0,1
9. Бром	7726-95-6	20	100
10. Хлор	7782-50-5	10	25
11. Никелови съединения в прахообразно, лесно за вдишване състояние: никелов монооксид, никелов диоксид, никелов сулфид, триникелов дисулфид, диникелов триоксид	–		1
12. Етиленимин	151-56-4	10	20
13. Флуор	7782-41-4	10	20
14. Формалдехид (концентрация $\geq$ 90 %)	50-00-0	5	50
15. Водород	1333-74-0	5	50
16. Хлороводород (втечен газ)	7647-01-0	25	250
17. Оловни алкили	–	5	50
18. Втечени запалими газове, Категория 1 или 2 (включително втечен нефтен газ) и природен газ (виж забележка 19)	–	50	200
19. Ацетилен	74-86-2	5	50
20. Етилен оксид	75-21-8	5	50
21. Пропиленоксид	75-56-9	5	50
22. Метанол	67-56-1	500	5 000
23. 4,4'-метилен бис(2-хлоранилин) и/или соли в прахообразно състояние	101-14-4		0,01
24. Метилизоцианат	624-83-9		0,15
25. Кислород	7782-44-7	200	2 000
26. 2,4-толуол диизоцианат 2,6-толуол диизоцианат	584-84-9 91-08-7	10	100
27. Дихлороанхидрид на въглената киселина (фосген)	75-44-5	0,3	0,75
28. Арсенов хидрид (арсин)	7784-42-1	0,2	1
29. Фосфин (фосфорен трихидрид)	7803-51-2	0,2	1
30. Серен дихлорид	10545-99-		1

	0		
31. Серен триоксид	7446-11-9	15	75
32. Полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини (включително ТХДД), преизчислени в ТХДД еквивалент (виж забележка 20)	–		0,001
33. Следните канцерогенни вещества или смесите, съдържащи тези канцерогенни вещества, при концентрации над 5 % от теглото: а) 4-аминобифенил и/или неговите соли; б) бензотрихлорид; в) бензидин и/или соли; г) бис (хлорметил) етер; д) хлорметил метил етер; е) 1,2-диброметан; ж) диетилсулфат; з) диметил сулфат; и) диметилкарбомилхлорид; к) 1,2-дибром-3-хлорпропан; л) 1,2-диметилхидразин; м) диметилнитрозамин; н) хексаметилфосфорен триамид; о) хидразин; п) 2-нафтиламин и/или соли; р) 4-нитродифенил, и с) 1,3-пропансултон	–	0,5	2
34. Нефтопродукти и алтернативни горива: а) бензини и лигроини; б) керосини (включително реактивно гориво); в) газьоли (включително дизелови горива, горива за домашно отопление и газьолни смеси); г) тежки горива; д) алтернативни горива, служещи за същите цели, със свойства по отношение на запалимостта и опасностите за околната среда, подобни на тези на продуктите, посочени в букви "а" – "г"	–	2 500	25 000
35. Анхидриден амоняк	7664-41-7	50	200
36. Борен трифлуорид	7637-07-2	5	20
37. Сероводород	7783-06-4	5	20
38. Пиперидин	110-89-4	50	200
39. Бис(2-диметиламино-етил)(метил)амин	3030-47-5	50	200
40. 3-(2-етилхексилокси)пропиламин	5397-31-9	50	200

41. Смесии на натриев хипохлорит, класифицирани като силно токсични за водните организми H400, Категория 1 (при условие че при отсъствие на натриев хипохлорит сместа не се класифицира като силно токсична за водните организми H400, Категория 1), съдържащи по-малко от 5 % активен хлор и не класифицирани в никоя от останалите категории на опасност в част 1 от това приложение		200	500
42. Пропиламин (виж забележка 21)	107-10-8	500	2 000
43. Терт-бутилов акрилат (виж забележка 21)	1663-39-4	200	500
44. 2-метил-3-бутененилтрил (виж забележка 21)	16529-56-9	500	2 000
45. Тетрахидро-3,5-диметил-1,3,5-тиадиазин-2-тион (Дазомет) (виж забележка 21)	533-74-4	100	200
46. Метилакрилат (виж забележка 21)	96-33-3	500	2 000
47. 3-метилпиридин (виж забележка 21)	108-99-6	500	2 000
48. 1-бром-3-хлорпропан (виж забележка 21)	109-70-6	500	2 000

Забележки:

1. Веществата и смесите се класифицират в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008.

2. Смесите се третират по същия начин като чистите вещества, при условие че остават в границите на концентрацията, определена в съответствие със свойствата им съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008, или в неговата последна адаптация към техническия прогрес, в случай че не е изрично зададено процентно съдържание или друго описание.

3. (Изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Изискванията за посочените по-горе количества се отнасят за всяко предприятие/съоръжение по чл. 103, ал. 2.

Количествата, които се вземат предвид при прилагането на глава седма, раздел I, са максималните количества, които са налични или има вероятност да са налични във всеки един момент в предприятието/съоръжението. Определени опасни вещества в дадено предприятие/съоръжение могат да не бъдат отчитани при изчисляването на цялото налично количество само ако са в количества, равни или по-малки от 2 % от съответния праг за минимално количество, и ако местоположението им в предприятието е такова, че не би могло да породи голяма авария на друго място в същото предприятие.

4. Следните правила, регулиращи добавянето на опасни вещества или категории опасни вещества, се прилагат, когато е целесъобразно: В случай на предприятие/съоръжение, в което никое отделно опасно вещество не присъства в количество, равно или над съответните прагови количества, се прилага следното правило, за да се определи дали

предприятието/съоръжението е обхванато от съответните изисквания на глава седма, раздел I и наредбата по чл. 103, ал. 9.

Разпоредбите на глава седма, раздел I и наредбата по чл. 103, ал. 9 се прилагат по отношение на предприятия с висок рисков потенциал, ако сумата:

$q1/QU1 + q2/QU2 + q3/QU3 + q4/QU4 + q5/QU5 + \dots$ е по-голяма или равна на 1,

където qx = количеството опасно вещество x (или категория опасни вещества), попадащо в част 1 или част 2,

и QUX = съответното прагово количество за опасно вещество или категория x от част 1, колона 3 или от част 2, колона 3.

Разпоредбите на глава седма, раздел I и наредбата по чл. 103, ал. 9 се прилагат по отношение на предприятия с нисък рисков потенциал, ако сумата:

$q1/QL1 + q2/QL2 + q3/QL3 + q4/QL4 + q5/QL5 + \dots$ е по-голяма или равна на 1,

където qx = количеството опасно вещество x (или категория опасни вещества), попадащо в част 1 или част 2,

и QLX = съответното прагово количество за опасно вещество или категория x от част 1, колона 2 или част 2, колона 2.

Съответното правило се използва за оценяване на опасностите за здравето, физичните опасности и опасностите за околната среда и трябва да бъде прилагано три пъти:

а) за сумирането на опасни вещества, изброени в част 2, които попадат в клас остра токсичност категория 1, 2 или 3 (инхалаторен път), или специфична токсичност за определени органи, еднократна експозиция, Категория 1, заедно с опасни вещества, попадащи в раздел "Н" – вписвания от Н1 до Н3 от част 1;

б) за сумирането на опасни вещества, изброени в част 2, които са експлозивни, запалими газове, запалими аерозоли, оксидиращи газове, запалими течности, самоактивни вещества и смеси, органични пероксиди, пирофорни течности и твърди вещества, оксидиращи течности и твърди вещества заедно с опасни вещества, попадащи в раздел "Р" – вписвания от Р1 до Р8 от част 1;

в) за сумирането на опасни вещества, изброени в част 2, които се класифицират като опасни за водната среда, остра опасност, Категория 1, хронична опасност, Категория 1, или хронична опасност, Категория 2, заедно с опасни вещества, попадащи в раздел "Е" – вписвания Е1 и Е2 от част 1.

Разпоредбите на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9 се прилагат, когато някоя от сумите, получени при букви "а", "б" или "в", е по-голяма или равна на 1.

5. В случай на опасни вещества, включително отпадъци, които не са обхванати от Регламент (ЕО) № 1272/2008, но които независимо от това са налични или има вероятност да са налични в едно предприятие/съоръжение и притежават или могат да притежават според условията, установени в предприятието/съоръжението, еквивалентни свойства по отношение на потенциал за големи аварии, се причисляват временно към най-близката категория или посочено опасно вещество, попадащо в обхвата на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9.

6. В случай на опасни вещества със свойства, които водят до повече от

една класификация за целите на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9, се прилагат съответните най-ниски прагови количества. За прилагането на правилото в забележка т. 4 се използва най-ниското прагово количество за всяка група категории от забележка т. 4, букви "а", "б" и "в", които отговарят на съответната класификация.

7. Опасни вещества, които попадат в клас остра токсичност, Категория 3, орален път на експозиция (Токсичен при поглъщане – H301), се включват във вписване H2 Остра токсичност в случаите, когато не може да бъде установена нито класификация остра инхалаторна токсичност, нито остра дермална токсичност, поради липсата на убедителни данни относно инхалаторна и дермална токсичност.

8. Класът на опасност "експлозивни" включва взривни изделия (виж раздел 2.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008). Ако количеството на съдържащото се в изделието експлозивно вещество или смес е известно, това количество се взема предвид за целите на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9. Ако количеството на съдържащото се в изделието експлозивно вещество или смес не е известно, тогава за целите на глава седма, раздел I и на наредбата по чл. 103, ал. 9 цялото изделие се разглежда като експлозив.

9. Провеждането на изпитване за експлозивни свойства на вещества и смеси е необходимо единствено когато по скрининговата процедура съгласно допълнение 6, част 3 към Препоръките на ООН за превоза на опасни товари: Ръководство за изпитвания и критерии на ООН (Ръководството за изпитвания и критерии на ООН) е установена потенциална възможност за експлозивни свойства на веществото или сместа. Допълнителни указания относно освобождаването от провеждане на изпитването могат да се намерят в описанието на метода А.14 от приложението към Регламент (ЕО) № 440/2008 на Комисията от 30 май 2008 г. за определяне на методи за изпитване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 г. на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (reach) (ОВ, L 142/1 от 31 май 2008 г.).

10. Ако експлозивите от подклас 1.4 са неупаковани или преупаковани, те се вписват към P1a, освен ако бъде показано, че опасността все още съответства на подклас 1.4, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008.

11.1. Запалимите аерозоли са класифицирани в съответствие с Наредбата за етикетирание на аерозолните флакони и изискванията към тях (обн., ДВ, бр. 43 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 76 от 2006 г., бр. 93 и 97 от 2009 г. и бр. 30 от 2014 г.). "Изключително запалимите" и "запалимите" аерозоли по Наредбата за етикетирание на аерозолните флакони и изискванията към тях съответстват на запалими аерозоли, съответно Категория 1 или 2 по Регламент (ЕО) № 1272/2008.

11.2. За да се използва вписването по т. 11.1, трябва да се документира, че аерозолната опаковка не съдържа нито запалим газ, Категория 1 или 2, нито запалима течност, Категория 1.

12. Съгласно т. 2.6.4.5 в приложение I към Регламент (ЕО) № 1272/2008 течностите с точка на запалване над 35 °C няма нужда да бъдат класифицирани в Категория 3, ако се получат отрицателни резултати от продължителния тест за горимост L 2, част III, раздел 32 от Ръководството за изпитвания и критерии на ООН. Това обстоятелство не е валидно при специални условия, като висока температура или налягане, и поради това такива течности са включени във вписването към P5a и P5b.

13. Амониев нитрат (5000/10 000): торове, които могат да се саморазграждат:

Вписването по т. 1, част 2 на приложение № 3 се отнася за сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат (сложни/комплексни торове, съдържащи амониев нитрат с фосфат и/или поташ), които могат да се саморазграждат според "UN Trough Test" (виж Ръководство за изпитвания и критерии на ООН, част III, подраздел 38.2) и в които азотното съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, е:

13.1. между 15,75 % (15,75 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 45 % амониев нитрат) и 24,5 % (24,5 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 70 % амониев нитрат) (тегловни), и/или с не повече от 0,4 % общо запалими/органични вещества, или с такива, отговарящи на изискванията на приложение III-2 към Регламент (ЕО) № 2003/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. относно торовете (ОВ, L 304/ от 21 ноември 2003 г.);

13.2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) 15,75 % (тегловни) или по-малко и с незабранени запалими вещества.

14. Амониев нитрат (1250/5000): марка за торове:

Вписването по т. 2, част 2 на приложение № 3 се отнася за прости торове на базата на амониев нитрат и сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат, които съответстват на изискванията на приложение III-2 към Регламент (ЕО) № 2003/2003 и в които азотното съдържание като резултат от амониевия нитрат е:

14.1. повече от 24,5 % (тегловни), освен за смеси от прости торове на базата на амониев нитрат с доломит, варовик и/или калциев карбонат с чистота най-малко 90 %;

14.2. повече от 15,75 % (тегловни) за смеси от амониев нитрат и амониев сулфат;

14.3. повече от 28 % (тегловни) (28 тегловни % азотно съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, отговаря на 80 % амониев нитрат) за смеси от прости торове на базата на амониев нитрат с доломит, варовик и/или калциев карбонат с чистота най-малко 90 %.

15. Амониев нитрат (350/2500): технически клас:

Вписването по т. 3, част 2 на приложение № 3 се отнася за амониев нитрат и смеси от амониев нитрат, в които азотното съдържание, дължащо се на присъствието на амониев нитрат, е:

15.1. между 24,5 % и 28 % (тегловни) и които съдържат не повече от 0,4 % запалими вещества;

15.2. повече от 28 % (тегловни) и които съдържат не повече от 0,2 % запалими вещества;

15.3. водни разтвори на амониев нитрат, в които концентрацията на амониев нитрат е повече от 80 % (тегловни).

16. Амониев нитрат (10/50): "материали, които не отговарят на спецификациите" и торове, неотговарящи на теста за детонация:

Вписването по т. 4, част 2 на приложение № 3 се отнася за:

16.1. материали, бракувани при производствения процес, и за амониев нитрат и смеси от амониев нитрат, прости торове на базата на амониев нитрат и сложни/комплексни торове на основата на амониев нитрат, посочени в забележки т. 14 и 15, които са или са били върнати от крайния потребител на производителя в съоръжение за временно складиране или

технологична инсталация за преработка, рециклиране или обработка за безопасна употреба, тъй като вече не съответстват на спецификациите в забележки т. 14 и 15;

16.2. торовете, посочени в забележка т. 13.1 и забележка т. 14, които не отговарят на изискванията на приложение III-2 към Регламент(ЕО) № 2003/2003.

17. Калиев нитрат (5000/10 000):

Вписването по т. 5, част 2 на приложение № 3 се отнася за сложни торове на основата на калиев нитрат (под формата на гранули или микрогранули), които имат същите опасни свойства като чистия калиев нитрат.

18. Калиев нитрат (1250/5000):

Вписването по т. 6, част 2 на приложение № 3 се отнася за сложни торове на основата на калиев нитрат (под формата на кристали), които имат същите опасни свойства като чистия калиев нитрат.

19. Подобрен биогаз:

За целите на прилагането на глава седма, раздел I и на наредбата по чл.

103, ал. 9 подобреният биогаз може да се класифицира съгласно вписването по т. 18, част 2 на приложение № 3 от това приложение, когато е бил обработен в съответствие с приложимите стандарти за рафиниран и подобрен биогаз при гарантиране на еквивалентно качество на това на природния газ, включително съдържанието на метан, и който съдържа максимум 1 % кислород.

20. Полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини:

Количествата на полихлордибензофурани и полихлордибензодиоксини се изчисляват посредством следните фактори:

Фактор за токсична еквивалентност (ТЕФ), СЗО 2005			
2,3,7,8-ТХДД	1	2,3,7,8-ТХДФ	0,1
1,2,3,7,8-ПХДД	1	2,3,4,7,8-ПХДФ	0,3
		1,2,3,7,8-ПХДФ	0,03
1,2,3,4,7,8-ХсХДД	0,1		
1,2,3,6,7,8-ХсХДД	0,1	1,2,3,4,7,8-ХсХДФ	0,1
1,2,3,7,8,9-ХсХДД	0,1	1,2,3,7,8,9-ХсХДФ	0,1
		1,2,3,6,7,8-ХсХДФ	0,1
		2,3,4,6,7,8-ХсХДФ	0,1
ОХДД	0,0003	1,2,3,4,6,7,8- ХпХДФ	0,01
		1,2,3,4,7,8,9- ХпХДФ	0,01
		ОХДФ	0,0003

(Т = тетра, П = пента, Хс = хекса, Хп = хепта, О = окта)

Съгласно Van den Berg et al: Преизчисляване на факторите за токсична еквивалентност при хора и бозайници за диоксини и съединения, подобни на диоксините, Световната здравна организация, 2005 г.

21. В случаите, когато това опасно вещество попада в Категория Р5а – запалими течности, или Р5б – запалими течности, за целите на глава

седма, раздел I и наредбата по чл. 103, ал. 9 се прилагат най-ниските прагови количества.

Приложение № 4

към чл. 117, ал. 1
(Изм. – ДВ, бр. 77 от 2005 г.,
бр. 52 от 2008 г.,
бр. 32 от 2012 г.,
в сила от 7.01.2014 г. (**),
доп., бр. 98 от 2018 г.,
в сила от 27.11.2018 г.)

Категории промишлени дейности

Посочените по-долу прагови стойности по принцип се отнасят до производствените капацитети или обемите произведена продукция. Когато няколко дейности с едно и също описание на дейността, съдържащо прагова стойност, се изпълняват в една и съща инсталация, капацитетите на такива дейности се сумират. По отношение на дейностите по управление на отпадъците това изчисление се прилага на ниво дейност за т. 5.1, 5.3.1 и 5.3.2.

1. Енергийно стопанство

1.1. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.)

Горивни инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 50 MW.

1.2. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Рафинерии за суров нефт и газ.

1.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Коксови пещи.

1.4. Заводи за газифициране или втечняване на:

а) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) въглища;

б) други горива в инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност 20 MW или повече.

2. Производство и обработване на метали

2.1. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за пържене или агломериране на метални руди (включително серосъдържащи руди).

2.2. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на чугун и стомана (първично или вторично топене), включително непрекъснато леене, с капацитет над 2,5 т за час.

2.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за обработване на черни метали:

а) станове за горещо валцуване с капацитет над 20 т необработена стомана за час;

б) ковашки цехове с преси, чиято енергия превишава 50 килоджаула на преса, където използваната топлинна мощност превишава 20 MW;

в) нанасяне на защитни покрития от разтопен метал с консумация над 2 т необработена стомана за час.

2.4. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Леярни за черни метали с производствен капацитет над 20 т за денонощие.

2.5. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за:
а) производство на необработени метали, различни от изброените в т. 2.2, 2.3 и 2.4, от руди, обогатени продукти или отпадъци от метали чрез металургични, химични или електролитни процеси;
б) (доп. – ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) претопяване, включително сплавяване на метали, различни от изброените в т. 2.2, 2.3 и 2.4, включително на възстановени продукти, и експлоатация на леярни, с топилен капацитет над 4 т за денонощие за олово и за кадмий и 20 т за денонощие за всички останали метали.

2.6. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за повърхностна обработка на метали и пластмаси чрез електролитни или химични процеси, при които обемът на ваните за обработка е над 30 кубични метра.

3. Производство на продукти от нерудни минерални суровини

3.1. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на цимент, вар и магнезиев оксид, както следва:

а) за циментен клинкер в ротационни пещи с производствен капацитет над 500 т за денонощие или в други пещи с производствен капацитет над 50 т за денонощие;

б) за вар в пещи с производствен капацитет над 50 т за денонощие;

в) за производство на магнезиев оксид в пещи с производствен капацитет над 50 т за денонощие.

3.2. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на азбест и производство на продукти на азбестова основа.

3.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на стъкло, включително стъклени влакна, с топилен капацитет над 20 т за денонощие.

3.4. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за разтопяване на минерални вещества, включително производство на минерални

влакна, с топилен капацитет над 20 т за денонощие.

3.5. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за изработване на керамични продукти чрез изпичане, по-конкретно покривни

керемиди, тухли, огнеупорни тухли, плочи,

каменинови или порцеланови изделия, с производствен капацитет над 75 т за денонощие и/или с капацитет на пещта за изпичане над 4 кубични метра

и с плътност на подреждане за една пещ над 300 килограма/кубичен метър.

4. Химическа промишленост

Производство в смисъла на категориите дейности, съдържащи се в тази точка, означава производство в промишлен мащаб чрез химична или биологична обработка на вещества или групи вещества, изброени в т. 4.1 - 4.6.

4.1. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на органични химични вещества, като:

а) прости въглеродороди (ациклични или циклични, наситени или

- ненаситени, алифатни или ароматни);
- б) кислородсъдържащи въглеводороди, като: алкохоли, алдехиди, кетони, карбоксилни киселини, естери и смеси от естери, ацетати, етери, прекиси и епоксидни смоли;
- в) серосъдържащи въглеводороди;
- г) азотосъдържащи въглеводороди, като: амини, амиди, съединения на тривалентния азот, нитрати, нитрити, нитрили, цианати, изоцианати;
- д) фосфоросъдържащи въглеводороди;
- е) халогеносъдържащи въглеводороди;
- ж) органометални съединения;
- з) пластмаси (полимери, синтетични влакна и влакна на целулозна основа);
- и) синтетичен каучук;
- к) багрила и пигменти;
- л) повърхностноактивни средства и повърхностноактивни вещества.

4.2. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на неорганични химически вещества, като:

- а) газове: амоняк, хлор, хлороводород, флуор, флуороводород, въглеродни оксиди, съединения на сярата, включително серен диоксид, азотни оксиди, водород, карбонилхлорид;
- б) киселини: хромова киселина, флуороводородна киселина, фосфорна киселина, азотна киселина, солна киселина, сярна киселина, олеум, сернисти киселини;
- в) основи: амониев хидрооксид, калиев хидрооксид, натриев хидрооксид;
- г) соли: амониев хлорид, калиев хлорат, калиев карбонат, натриев карбонат, перборати, сребърен нитрат;
- д) неметали, метални оксиди или други неорганични съединения, като: калциев карбид, силиций, силициев карбид.

4.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на фосфорни, азотни и калиеви торове (прости или смесени торове).

4.4. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производството на биоциди или продукти за защита на растенията.

4.5. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на фармацевтични продукти, включително междинни продукти.

4.6. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за производство на експлозиви.

5. Управление на отпадъците

5.1. Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на опасни отпадъци

по смисъла на Закона за управление на отпадъците с капацитет над 10 т отпадъци на денонощие, включващо една или повече от следните дейности:

- а) биологично третиране;
  - б) физико-химично третиране;
  - в) прегрупиране или смесване преди подлагане на някоя друга от дейностите, изброени в т. 5.1 и 5.2;
  - г) препакектиране преди подлагане на някоя друга от дейностите, изброени в т. 5.1 и 5.2;
  - д) възстановяване/регенериране на разтворители;
-

- е) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) рециклиране/възстановяване на неорганични материали, различни от метали или метални съединения;
- ж) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) регенериране на киселини или основи;
- з) оползотворяване на компоненти, използвани за намаляване на замърсяването;
- и) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) оползотворяване на компоненти от катализатори;
- к) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) повторно рафиниране на масла или друга повторна употреба на масла;
- л) повърхностни заграждения.

5.2. Обезвреждане или

оползотворяване на отпадъци в инсталации за изгаряне на отпадъци или инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци:

- а) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) за неопасни отпадъци с капацитет над 3 т за час;
- б) за опасни отпадъци с капацитет над 10 т за денонощие.

5.3.1. Инсталации за обезвреждане на неопасни отпадъци с капацитет над 50 т за денонощие, включващо една или повече от следните дейности и изключващо дейностите по пречистване на отпадъчни води от населени места:

- а) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) биологично третиране;
- б) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) физико-химично третиране;
- в) подготовка на отпадъци за изгаряне или съвместно изгаряне;
- г) третиране на шлага и пепел;
- д) третиране в инсталации за раздробяване (шредирание) на отпадъци от метал, включително отпадъци от електрическо и електронно оборудване и излезли от употреба превозни средства и техните компоненти. Когато единствената извършвана дейност е анаеробно разлагане, праговата стойност на капацитета е 100 т на денонощие.

5.3.2. Инсталации за оползотворяване или комбинация от оползотворяване

и обезвреждане на неопасни отпадъци с капацитет над 75 т за денонощие, включващо една или повече от следните дейности и изключващо дейностите

по пречистване на отпадъчни води от населени места:

- а) биологично третиране;
- б) подготовка на отпадъци за изгаряне или съвместно изгаряне;
- в) третиране на шлага и пепел;
- г) третиране в инсталации за раздробяване (шредирание) на отпадъци от метал, включително отпадъци от електрическо и електронно оборудване и излезли от употреба превозни средства и техните компоненти. Когато единствената извършвана дейност е анаеробно разлагане, праговата стойност на капацитета е 100 т на денонощие.

5.4. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г., доп., бр. 98 от 2018 г., в сила от 27.11.2018 г.) Депа по смисъла на наредбата по чл. 43, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците относно изграждането и

експлоатацията
на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и
обезвреждане на
отпадъци, приемащи над 10 т за денонощие отпадъци, или с общ
капацитет над 25 000 т,
с изключение на депата за инертни отпадъци.

5.5. Временно съхраняване на опасни отпадъци, които не попадат в
приложното поле на т. 5.4, до извършване на някоя от дейностите,
изброени в т. 5.1, 5.2, 5.4 и 5.6, с общ капацитет над 50 т, с
изключение на временното съхраняване на отпадъците на площадката на
образуване до събирането им.

5.6. Подземно съхраняване на опасни отпадъци с общ капацитет над 50 т.

6. Други дейности

6.1. Промислени инсталации за производство на:

а) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) целулозна каша
от дървесина или други влакнести материали;

б) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) хартия и картон
с производствен капацитет над 20 т за денонощие;

в) дървесни плоскости, като: плочи от ориентирани частици (OSB), плочи
от дървесни частици или плочи от дървесни влакна, с производствен
капацитет над 600 кубични метра за денонощие.

6.2. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за
предварителна обработка (дейности, като измиване, избелване,
мерсеризиране)

или багрене на текстилни влакна и/или текстил с капацитет над 10 т за
денонощие.

6.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за
дъбене на необработени и сурови кожи при капацитет над 12 т готова
продукция

за денонощие.

6.4.1. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Кланици с
производствен капацитет над 50 т трупно месо за денонощие.

6.4.2. Инсталации за обработване и преработване, различно от опаковане,
на следните суровини, независимо дали са предварително обработени, или
не,
предназначени за производство на хранителни продукти за консумация от
хора

или животни от:

а) (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) единствено
животински суровини (без обработването само на мляко) с
производствен капацитет над 75 т готова продукция за денонощие;

б) единствено растителни суровини с производствен капацитет над 300 т
готова продукция за денонощие или 600 т готова продукция за
денонощие,

когато инсталацията работи в продължение на не повече от 90
последователни дни през която и да е година;

в) животински и растителни суровини както в комбинирани, така и в
отделни продукти, с производствен капацитет за крайна продукция в
тонове за денонощие, по-голям съответно от:

аа) 75, ако величината А е равна на или по-голяма от 10, или

бб) $[300 - (22,5 \times A)]$ във всички останали случаи,

където "А" представлява съдържанието на животински съставки (в

проценти

от теглото) в производствен капацитет за крайна продукция.

В крайното тегло на продуктите не се включва теглото на опаковката.

Тази подточка не се отнася за случаите, когато използваната суровина е само мляко.

6.4.3. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за обработване и преработване единствено на мляко с количество постъпващо мляко над 200 т за денонощие (средна стойност за година).

6.5. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за обезвреждане или оползотворяване на животински трупове или животински отпадъци с капацитет над 10 т за денонощие.

6.6. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Интензивно отглеждане на птици или свине:

а) с над 40 000 места за птици;

б) с над 2000 места за свине за угодяване (над 30 килограма), или

в) с над 750 места за свине майки.

6.7. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за повърхностно третиране на вещества, предмети или продукти с използване на органични разтворители, по-конкретно за апретиране, щамповане, грундиране, обезмасляване, придаване на водонепропускливост, оразмеряване, боядисване, почистване или импрегниране, с консумация на органични разтворители над 150 килограма

на час или над 200 т годишно.

6.8. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Производство на аморфен въглерод или електрографит чрез изгаряне или графитизиране.

6.9. (**) (В сила от 7.01.2014 г. - ДВ, бр. 32 от 2012 г.) Инсталации за улавяне на потоци от CO₂ с цел съхранението му в геоложки формации, когато тези потоци са изпускани от инсталации в обхвата на това приложение,

инсталации за изгаряне и/или за съвместно изгаряне на отпадъци (независимо

от капацитета им), инсталации, в които се употребяват разтворители, или инсталации за производство на титанов диоксид.

6.10. Консервиране с химикали на дървен материал и изделия от дървен материал с производствен капацитет над 75 кубични метра за денонощие, различно от третирането срещу гниене (сини петна).

6.11. Инсталации за самостоятелно третиране на отпадъчни води, формирани от инсталации в обхвата на това приложение и различни от пречиствателни станции за пречистване на отпадъчни води от населените места.

Приложение № 5

към чл. 111, ал. 1, т. 3
(Ново - ДВ, бр. 77 от 2005 г.,
изм., бр. 62 от 2015 г.,
в сила от 14.08.2015 г.,
бр. 42 от 2022 г.,
в сила от 7.06.2022 г.)

Критерии за докладване на голяма авария

I. Всяка голяма авария, описана в т. 1, или която води до поне едно от

последствията, описани в т. 2 – 5, се докладва до Комисията.

Голяма авария е, която:

1. включва опасни вещества в количества не по-малки от 5 на сто от пределните количества съгласно приложение № 3, част 1, колона 3 или част 2, колона 3 и причинява пожар, експлозия или изпускане на опасни вещества;
  2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) причинява поне едно от следните неблагоприятни последствия върху живота и здравето на хората и върху инфраструктурата в района на предприятието/съоръжението:
    - а) смъртен случай;
    - б) (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) шестима ранени в предприятието/съоръжението (хоспитализирани най-малко за 24 часа);
    - в) (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) един ранен извън предприятието/съоръжението (хоспитализиран най-малко за 24 часа);
    - г) (изм. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) повредени и неизползваеми вследствие на аварията жилищни сгради извън предприятието/съоръжението;
    - д) извеждане на засегнатото население (евакуация) извън зоната на аварията за не по-малко от два часа (произведението от броя на евакуираните лица и броя часове трябва да е най-малко 500);
    - е) престой на засегнатото население в защитни съоръжения в зоната на аварията за не по-малко от два часа (произведението от броя на евакуираните лица и броя часове трябва да е най-малко 500);
    - ж) прекъсване на водоснабдяването, електроснабдяването, подаването на газ, телефонните услуги в зоната на аварията или в зоната на въздействие за повече от два часа (произведението от броя хора и броя часове трябва да е най-малко 1000);
  3. причинява непосредствено увреждане или замърсяване над пределно допустимите норми за компоненти на околната среда със следните характеристики:
    - 3.1. постоянно или дълготрайно увреждане на сухоземни местообитания:
      - а) 0,5 хектара или повече от дадено местообитание с природозащитно значение или друго значение за околната среда, защитено по силата на нормативен или административен акт;
      - б) 10 хектара или повече от дадено по-широко разпространено местообитание, включително земеделски земи;
    - 3.2. значително или дълготрайно замърсяване на пресни води и морски местообитания:
      - а) на 10 км или повече от река или канал;
      - б) на 1 хектар или повече от изкуствено или естествено езеро;
      - в) на 2 хектара или повече от делта;
      - г) на 2 хектара или повече от брегова зона или открито море;
    - 3.3. значително замърсяване на водоносен хоризонт или подземни води на 1 хектар или повече;
  4. причинява една от следните имуществени щети:
    - а) щети в предприятието – най-малко 4 млн. лв.;
    - б) щети извън предприятието – най-малко 1 млн. лв.;
  5. трансгранични въздействия: всяка голяма авария, в която пряко е включено опасно вещество, причиняващо въздействие извън територията на страната.
- II. Аварии или квазиаварии, които не отговарят на описаните в т. I

количествени критерии, но са от особен технически интерес за предотвратяването на големи аварии и ограничаването на последствията от тях, се докладват до Комисията по преценка на органа по чл. 111, ал. 1.

Приложение № 6

към чл. 131а, ал. 4
(Ново – ДВ, бр. 46 от 2010 г.,
в сила от 18.06.2010 г.,
изм., бр. 42 от 2011 г.,
отм., бр. 22 от 2014 г.,
в сила от 11.03.2014 г.)

Приложение № 7

към чл. 131и, ал. 5
(Ново – ДВ, бр. 46 от 2010 г.,
в сила от 18.06.2010 г.,
отм., бр. 22 от 2014 г.,
в сила от 11.03.2014 г.)

Приложение № 8

към чл. 123, ал. 1, т. 1
(Ново – ДВ, бр. 32 от 2012 г.,
в сила от 7.01.2014 г.,
доп., бр. 42 от 2022 г.,
в сила от 7.06.2022 г.)

Списък на основните групи замърсяващи вещества, които трябва да се вземат предвид при определянето на допустими емисионни стойности
и/или
индивидуални емисионни ограничения

I. Емисии в атмосферния въздух:

1. Серен диоксид и други съединения на сярата.
2. Оксиди на азота и други азотни съединения.
3. Въглероден оксид.
4. Летливи органични съединения (ЛОС).
5. Метали и техните съединения.
6. Прах, включително фини прахови частици.
7. Азбест (суспендирани частици, влакна).
8. Хлор и неговите съединения.
9. Флуор и неговите съединения.
10. Арсен и неговите съединения.
11. Цианиди.
12. Вещества и смеси с доказани канцерогенни или мутагенни свойства
или
свойства, които могат да въздействат чрез въздуха върху

възпроизводството.

13. Полихлорирани дибензодиоксини и полихлорирани дибензофурани.

II. Емисии във водите:

1. Органохалогенни съединения и вещества, които могат да образуват такива съединения във водната околна среда.

2. Органофосфорни съединения.

3. Органокалаени съединения.

4. Вещества и смеси с доказани канцерогенни и мутагенни свойства или свойства, които могат да въздействат във или чрез водната околна среда върху възпроизводството.

5. Устойчиви въглеродороди и устойчиви и биоакумулируеми органични токсични вещества.

6. Цианиди.

7. Метали и техните съединения.

8. Арсен и неговите съединения.

9. Биоциди и продукти за защита на растенията.

10. Суспендирани материали.

11. Вещества, допринасящи за еутрофикация (по-конкретно нитрати и фосфати).

12. Вещества, които имат неблагоприятно влияние върху кислородния баланс (и могат да бъдат измервани с параметри, като биологично потребление на кислород (БПК), химично потребление на кислород (ХПК) и други).

13. (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2022 г., в сила от 7.06.2022 г.) Други вещества или групи вещества, за които се поставят индивидуални емисионни ограничения в разрешителните по чл. 118, ал. 4, т. 2.